

na iPadu, ko je časopis še v tisku

Available on the App Store

TRST - Na 4. strani
Za boljše odnose, proti stereotipom
 Pogovor s Salehom Igarbio

GORICA - Na 13. strani
V rabi jezika premalo uživamo
 Predstavili monografijo Matejke Grgič

BENEČIJA - Na 16. strani
Kako je z obnovo dvojezične šole?
 Obisk poslanke Tamare Blažina

TRST - Intervju
Plinske celice in krematoriji so še tabuji

BEGUNSKA KRIZA - Avstrija včeraj določila zgornjo mejo za število prosilcev za azil

Železna zavesa za begunce

GORICA - Tlakovci spomina
Da ne bi pozabili na deportirane Jude

DUNAJ/LJUBLJANA, - Avstrijske oblasti so včeraj določile zgornjo mejo za število prosilcev za azil. Letos naj bi jih Avstrija sprejela največ 37.500, do sredine 2019 pa skupno 127.500. Nevladne organizacije so se kritično odzvale na odločitev. Predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz je pokazal razumevanje vendar tudi opozoril, da »zgorjnje meje« ne bodo odvrnile nikogar, ki beži pred vojno.

Avstrijska odločitev je že takoj sprožila verižno reakcijo odzivov. Slovenija se pripravlja na uvedbo enakih ukrepov; Srbija ne bo več sprejemala migrantov, ki ne bodo izrazili namere za vložitev prošnje za azil v Avstriji ali Nemčiji; Hrvaška napoveduje, da bo uveljavila nova pravila za sprejem migrantov na meji; Makedonija je že včeraj nepričakovano zaprla nikogaršnjo zemljo na meji z Grčijo; Madžarska pa za vsak primer postavlja novo žico na meji z Romunijo.

Na 3. strani

ITALIJA
Senat ne bo več izvoljena skupščina

RIM - Senat je sinoči odobril ustavno reformo, ki »de facto« ukinja senatno skupščino kot neposredno izvoljeno skupščino. Reformo je podrlo 180 senatorjev, 121 jih je bilo proti. Jeseni bodo o reformi odločali volivci na potrdilnem referendumu. Predsednik vlade Matteo Renzi je glasovanje označil kot zgodovinski dogodek, v primeru poraza na jesenskem referendumu je potrdil, da se bo umaknil s politike.

BORZE - Dol vsi delniški tečaji in cena nafte
Nezadržan padec italijanskih bank

Mario Pezzetta (Anci) proti Deželi FJK

Na 4. strani

Lonjer: spomini gospe Anuče Leban

Na 8. strani

Vino Prosecco se je rodilo na Proseku

Na 9. strani

Četrto stoletje ronške občinske knjižnice

Na 13. strani

Rokometno evropsko prvenstvo: Slovenija izgubila in izpadla

Na 17. strani

ZDA - Planet »devet«
V osončju morda odkrili še en planet

MIAMI - V našem osončju se verjetno nahaja doslej neznan orjaški planet, ki so ga poimenovali Planet devet, so včeraj sporočili iz ameriškega inštituta California Institute of Technology. Telo »ima desetkrat večjo maso kot Zemlja« in sledi »nenavadni, zelo dolgi orbiti daleč v osončju«. »Nov planet bi lahko za eno pot okoli Sonca porabil med 10.000 in 20.000 let«, so še sporočili. Raziskovalca Konstantin Batigin in Mike Brown sta dejala, da sta planet našla s pomočjo matematičnih modelov in računalniških simulacij. Dodala sta, da planeta v osončju še nista opazila.

TRST - Konec januarja v Rižarni
Ob dnevu spomina tudi odprtje nove muzejske sobe

GEOSYSTEM
 PEČI • KAMINI • DRVA ZA OGREVANJE • PELETI • KAMINI NA BIOETANOL • NAPRAVE ZA OGREVANJE • PRILAGODITEV DIMNIKOV V SKLADU Z ZAKONSKIMI PREDPISI IN VARNOSTJO • TOPLOTNA IZOLACIJA
POSEBNI POPUSTI od 20% do 60%

Ilzložba in skladišče: Gradišče (GO) • Ul. Udine 41
 tel. 0481 969663 • fax 0481 969404 • mob. 335 54 91 812 • 393 23 58 403

info@casageosystem.it

www.casageosystem.it

GOSPODARSTVO - Tudi včeraj špekulacija na pohodu

Borze in cene nafte nezadržno padajo

Pod udarom italijanska borza s koncentričnim napadom na banke

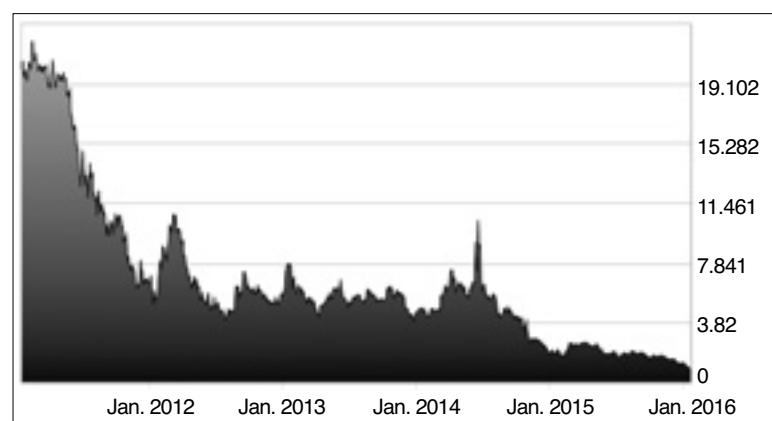
MILANO - Za vlagatelje na vseh svetovnih borzah je bil včeraj katastrofalen dan. Tečaj delnic so se v povprečju pocenili tudi za več kot tri ali štiri odstotke. Črn scenarij se je pokazal že v nočnih urah na azijskih trgih, kjer so v Tokiu in v Hong Kongu sklenili poslovanje z izgubo skoraj štirih odstotkov. Izgube so nato sledile v Evropi, kjer je indeks Eurostoxx 50 izgubil 3,28 odstotka. Pariški indeks CAC 40 se je znižal za 3,45 odstotka, londonski FTSE 100 je upadel za 3,46 odstotka, frankfurtski DAX pa za 2,82 odstotka. DAX je med trgovanjem padel celo na okoli 9317 točk, kar je bilo najmanj po decembru 2014.

Vlagatelje po svetu skrbijo padajoče cene nafte in poslabšanje razmer v svetovnem gospodarstvu. Veliko pozornosti je deležna Kitajska, kjer so oblasti sporočile, da so lani zabeležili 6,9-odstotno gospodarsko rast, kar je najmanj po letu 1990. Skrb še naprej povzročajo tudi padajoče cene nafte, ki so po velikem padcu v letu 2014 in 2015 letos izgubile še okoli 25 odstotkov. Na newyorški borzi je bil 159-litrski sod teksaške nafte okoli 18. ure vreden 26,98 dolarja, kar je 5,20 odstotka manj kot v torek. Cena severnomorske nafte Brent se je znižala za 4,31 odstotka na 27,52 dolarja za sod. Globoko v rdečem so bile tudi newyorške borze. Indeks S&P500, industrijski indeks Dow Jones in tehnološki indeks Nasdaq so okrog 19. ure izgubljali več kot 3 odstotke.

Posebno težak dan so včeraj doživljali na milanski borzi, kjer je glavni indeks FTSE MIB padel za 4,83 odstotka, pod psihološko mejo 18.000 točk. Z izgubami v zadnjih dveh tednih je indeks bil že pred tem na zelo nizki vrednosti, včeraj pa je padel na raven iz konca leta 2013. To pomeni, da so zlasti za male investitorje, ki se niso pravočasno niso iznebili delnic ob začetku špekulativnih manevrov, izpuhteli vsi dobički iz zadnjih dveh let.

Naravnost katastrofalen je bil dan za bančni sektor, ker je banka Monte dei Paschi iz Siene izgubila še 22,2 odstotka vrednosti. Tretja bančna skupina v državi je s tem v zadnjem tednu izgubila že 46 odstotkov vrednosti, od začetka leta pa skoraj 60 odstotkov. Velike izgube so včeraj doživlele še druge banke: Carige -17,79%, Banco

Padec banke Monte dei Paschi

MILANO - Ob vsesplošnih izgubah na borzah posebej izstopa prosti padec delnic banke Monte dei Paschi. Za razliko od banke Etruria in drugih treh manjših regijskih bank je to bil tretji bančni kolos v državi. Graf s spletne strani italijanske borze nazorno prikazuje krivuljo delnic te banke, ki so še pred petimi leti veljale 21 evrov, včeraj pa le še 0,51 evra. Svoječas je Banka Italije Tržaško kreditno banko v stečajju predala prav bančni grupi Monte dei Paschi, menda da bi ji zagotovila solidnejše upravljanje... (mm)

Popolare -10,88%, kolosa Unicredit in Intesa San Paolo pa -7,77% oz. -5,50%.

Povod za tolikšne izgube je bilo preverjanje Evropske centralne banke o neizterljivih kreditih, svoje pa so najbrž prispevale tudi politične napetosti med italijansko vlado in Evropsko komisijo. V ozadju tega spora je tudi ustanovitev ti. »slabe banke«, s katero naj bi davkoplačevalcem naprtili del bančnih izgub, tako kot so v preteklosti že naredile skoraj vse evropske države z Nemčijo na čelu.

O tem so se včeraj pogovarjali premier Renzi, guverner banke Italije Visco in gospodarski minister Padoa-Schioppa, ki je po sestanku pomirjujoče izjavil, da je italijanski bančni sistem soliden in da so velike izgube teh dni bolj sad špekulacij kot realne šibkosti. Mnogi komentatorji pa pri tem upajo, da bi se čim prej končala podtalna vojna z Evropsko unijo. V tej smo včeraj zabeležili spravljevejšo izjavo predsednika komisije Junkerja in komisarja za gospodarska vprašanja Moscovicia, ki je dejal, da je Italija naredila veliko na poti reform, da pa mora še več narediti za znižanje javnega dolga. (mm)

NASA IN NOAA Lansko leto najtoplejše v zgodovini

MIAMI - Ameriška agencija Nasa in Nacionalna uprava za oceane in ozračje (NOAA) sta vsaka po svoje obdelali iste podatke in prišli do enake ugotovitve - leto 2015 je bilo najtoplejše v svetovni zgodovini meritev, ki sega v leto 1880. Lansko leto je s tem presegllo rekord leta 2014.

Leta 2014 so bile povprečne temperature po svetu za 0,78 stopinje Celzija višje od povprečja 20. stoletja. Lani so bile višje za 0,9 odstotka. Lani je padlo tudi deset mesečnih rekordov. Decembra je bila povprečna temperatura zemljine površine za 1,12 stopinje Celzija višja od povprečja v letih 1951-1980.

PARIZ - Zahodni zavezniki, brez Rusije

Koalicija proti IS na bojnem posvetu

PARIZ - Obrambni ministri držav mednarodne koalicije, ki se pod vodstvom ZDA v Siriji in Iraku bori proti Islamski državi, so včeraj v Parizu preučevali strategijo boja proti džihadističnim skrajnežem. Britanski obrambni minister Michael Fallon je pred pogovori poudaril, da je bil v boju proti IS dosežen napredek in da je ta sedaj v defenzivi.

V Parizu so se sestali obrambni ministri Francije, ZDA, Nemčije, Italije, Nizozemske, Avstralije in Velike Britanije in Avstralije - gre za države, ki so najbolj dejavno vpete v zračne napade na položaje IS in usposabljanje iraških sil. Namen srečanja je bil določiti razumno ravnovesje med podporo iraškim in kurdskim kopenskim silam med dnevnimi operacijami ter napadi na infrastrukturo, ki jo uporablja IS, kot so ceste, naftovodi, skladišča, logistični ali poveljniški centri. Zračne napade koalicija izvaja od poletja 2014, operacija pa je očitno začela rojevati sado - ve - z umikanjem IS iz sirskega Kobaneja in iraških Sindžarja in Ramadija. Po mnenju Fallona je treba izkoristiti umike IS v Iraku in »kači v Raki (prestolnici IS v Siriji) zavezati vrat«.

IS sicer še naprej rekrutira tuje borce - po ocenah Pariza kakih sto na teden, v soboto pa je sprožila ofenzivo na mesto Deir ez Zor na vzhodu Damaska, ki je za zdaj v rokah režima.

Ameriški obrambni sekretar Ashton Carter je medtem pred srečanjem izrazil željo, da se poveča število in raznolikost vojaških inštruktorjev, ki jih države koalicije pošiljajo za usposabljanje iraških vojakov in policistov. Ameriški, avstralski in francoski inštruktorji so doslej usposobili okoli 15.000 iraških vojakov.

Letalske napade od lani ob boku režima Bašarja al Asada nad Sirijo izvaja tudi Rusija, ki se pogovorov v Parizu ni udeležila, bila pa je predmet razprave. Zahodne sile obžalujejo, da napada poleg položajev IS tudi opozicijske skupine, ki se borijo proti Asadu. Kot je poudaril Fallon, »nas rusko bombardiranje vedno bolj moti«. Francija se je zavzela za enotno in veliko koalicijo proti IS, ki pa je ostala mrtva črka na papirju, čeprav sta Pariz in Moskva obnovili osnovni vojaški dialog.

V Parizu so včeraj govorili tudi o Libiji, kjer IS zaradi političnega kaosa že mesece kuje dobiček. Grožnja džihadistov na libijskih tleh tako vedno bolj narašča, a po navedbah ameriških vojaških virov za zdaj ni kakih konkretnih predlogov za vojaško posredovanje v tej državi.

Kerry in Lavrov na pogovoru o razhajanjih glede Sirije

ZÜRICH - Vodji ameriške in ruske diplomacije, John Kerry in Sergej Lavrov, sta se včeraj sestala v Zürichu, da bi premostili razlike glede tega, kdo bo predstavljal sirska opozicijo na mirovnih pogovorih o Siriji, ki naj bi se začeli prihodnji teden v Ženevi. Moskva in Washington z začetkom mirovnih pogajanj ne želita več odlašati. Pogovori med predstavniki sirskega režima in opozicije v Ženevi so predvideni za 25. januar. Zaradi nesoglasij glede tega, kdo bo na pogovorih predstavljal opozicijo, se pojavljajo dvomi, ali se bodo začeli na predvideni datum. »Bomo videli,« je dejal Lavrov in dodal, da je na odposlancu ZN Staffanu de Misturi, da to pove. Kerry zadeve ni komentiral, v torek pa je njegov tiskovni predstavnik dal vedeti, da pred začetkom pogovorov ostaja še veliko dela.

Sirska opozicijska zveza, ki se je oblikovala za udeležbo na pogajanjih, je obtožila Rusijo, da pogovore ovira s tem, da skuša narekovati, kdo bo zastopal opozicijo. Moskva, ki podpira sirska vlado, nasprotuje udeležbi skupin, kot je islamsistična Ahrar al Šam, medtem ko Washington njeni udeležbi ne oporeka. Gre za eno najmočnejših uporniških skupin v Siriji, ki se ponekod bori ob boku sirske veje Al Kaide, Fronte al Nusra.

Različne skupine razdrobljene sirske opozicije so se sicer že decembra v Rijadu dogovorile za oblikovanje odbora, ki naj bi določil sestavo pogajalske ekipe, kar je bila tudi želja ZDA. Po drugi strani pa je Rusija predložila svoj seznam opozicijskih predstavnikov, ki bi morali po njenem mnenju prav tako sodelovati na pogovorih v Ženevi. (sta)

PAKISTAN - Atentat na univerzo izvedli talibani

Napad zahteval 30 mrtvih

V trenutku oboroženega vdora je bilo v kampusu kar tri tisoč študentov - Ubiti tudi štirje napadalci

PEŠAVAR - Teroristi so včeraj vdrl v univerzo v bližini pakistanskega mesta Pešavar na severozahodu države in pobili trideset ljudi, v glavnem študentov, več kot 50 pa je ranjenih. Odgovornost za napad so prevzeli pakistanski talibani. V napadu so umrli tudi štirje teroristi. Največ žrtev je bilo ubitih v študentskem domu za fante. Vojska je do včeraj podrobno preiskala vse univerzitetne objekte, od koder pa ni bilo več slišati streljanja. Štirje napadalci so bili, kot rečeno, ubiti, a znotraj kampusa naj bi se skrivalo še nekaj oborožencev.

Teroristični napad se je zgodil v mestu Čarsada, ki leži 50 km severovzhodno od Pešavarja, kjer je bilo lani na vojaški šoli v napadu pakistanskih talibanov ubitih kar 148 ljudi, od tega 132 šolarjev in dijakov. Geo TV je poročala, da so teroristi vdrl v univerzo Bača Khan ob 9.30 po tamkajšnjem času, ko naj bi bilo v celotnem kompleksu prisotnih kar tri tisoč študentov. Policija in vojska sta obkloplili šolsko območje in začela evakuacijo študentov ter zaposlenih, sočasno pa so se vrstili spopadi z dobro oboroženimi napadalci.

Univerzo v mestu Čarsada so napadli le teden dni po tem, ko so v Pešavarju in okolici za nekaj dni zaprli nekatere šole iz strahu pred napadi pakistanskih talibanov. Pokrajina Kiber Pakunkva velja za trdnjavo talibanov. Pakistanska vojska je po napadu izvedla ob-

Vojaki in študenti takoj po terorističnem napadu na univerzo

ANSA

širno ofenzivo, število terorističnih napadov je v letu 2015 v Pakistanu strmo upadlo, a v zadnjem mesecu so talibani sprožili novo serijo morilskih napadov.

»Naši štirje samomorilski napadalci so danes iz-

vedli napad na univerzo Baha Kan,« je povedal talibanski poveljnik Umar Mansur. Dodal je, da je bil napad odgovor na vojaško ofenzivo na njihove položaje na plemenskih območjih.

KABUL

V atentatu pred rusko ambasado ubitih pet ljudi

KABUL - V bližini ruskega veleposlaništva v središču afganistanske prestolnice Kabul je včeraj razneslo avtomobil bombo. Pri tem je po navedbah tamkajšnjih oblasti umrlo najmanj pet ljudi, 20 je ranjenih. Po eksploziji se je nad Kabulom dvigal oblak dima. Na prizorišče napada, ki ga je izvedel samomorilski napadalec, so prihitela reševalna vozila in gasilci. Oblasti za enkrat nimajo informacij, da je bilo tarča napada rusko veleposlaništvo.

Diplomatski vir je za rusko tiskovno agencijo Tass povedal, da v napadu ni bil poškodovan noben uslužbenec veleposlaništva. Prav tako je povedal, da napad ni bil uperjen proti veleposlaništvu, temveč da je šlo za spor med lokalnimi oboroženimi skupinami.

Odgovornosti za napad za zdaj ni prevzel še nihče. Incident se je zgodil dva dneva po drugem krogu mednarodnih pogovorov za oživitve mirovnih pogajanj s talibani, na katerih so sodelovali predstavniki Afganistan, Pakistana in še nekaterih drugih držav.

BEGUNSKA KRIZA - Avstrija včeraj določila zgornjo mejo za število prosilcev za azil

Nova železna zavesa na balkanski begunski poti

Napoved že sproža verižno reakcijo ukrepov od Slovenije pa vse do Makedonije

DUNAJ/LJUBLJANA, - Avstrijske oblasti so včeraj določile zgornjo mejo za število prosilcev za azil. Letos naj bi jih Avstrija sprejela 37.500, do sredine 2019 pa skupno 127.500. Slovenija je medtem napovedala, da bo v primeru, da bi Avstrija omejila vstop migrantov, sprejela podobne ukrepe.

Na begunskem vrhu na Dunaju so se predstavniki avstrijske vlade, zveznih dežel in občin dogovorili, da bo Avstrija letos sprejela okoli 37.500 prosilcev za azil, prihodnje leto 35.000, leta 2018 30.000. Do sredine leta 2019 naj bi v Avstrijo prišlo le še 25.000 prosilcev za azil. V to število ni vključenih 90.000 migrantov, ki so lani zaprosili za azil v Avstriji. V število pa bodo zajeti tudi svoji prosilcev za azil, ki bi zaprosili za združitve družin. Za zdaj še ni jasno, kaj se bo zgodilo, če bo zgornja meja presežena. Avstrijska vlada je napovedala, da bo naročila dve pravni mnenji, ki bi ocenili, ali je postavitev zgornje meje v skladu z avstrijsko ustavo in evropsko zakonodajo.

Po pisanju avstrijskih medijev so se na vrhu dogovorili še za hitro obravnavo migrantov iz varnih držav s pospešitvijo postopkov vračanja zavrženih prosilcev. V prihodnjih tednih bodo poskušali še uveljaviti začasni azil, ki predvideva vračanje prosilcev, potem ko je nevarnosti v njihovi domovini konec. Prav tako bodo avstrijske oblasti otežile združevanje družin prosilcev. Azilantom bodo namesto denarne nudili več materialne pomoči, ostreje pa bodo ukrepali v primeru zlorab.

Nevladniki kritični, Eu razumevajoča

Nevladne organizacije so se kritično odzvale na odločitev o postavitvi zgornje meje. Amnesty International Avstrija je avstrijske oblasti pozval, naj najdejo »konstruktivne rešitve, ne da bi omejile pravice tistih, ki iščejo zaščito«. Nevladniki so tudi opozorili, da s postavljanjem zgornje meje kršijo Ženevsko konvencijo o beguncih.

EU se je odzvala bolj razumevajoče. Predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz je dejal, da ima Avstrija tako kot Nemčija skrbi, da bo »ostala sama« pri reševanju migrantske krize. Zato razume odločitev avstrijskih oblasti. A nikogar, ki beži pred vojno, »ne bo odvrnilo, če nekdo reče, da ima zgornjo mejo«, je opozoril.

Avstrija je medtem včeraj začela poskusno izvajati nov sistem sprejemanja migrantov na avstrijski strani mejnega prehoda Šentilj. Oblasti migrante na prvi postaji pregledajo osebno in njihovo prtljago ter jih povprašajo po osebnih podatkih, kam so namenjeni in kje bodo zaprosili za azil. Nato pridejo do dejanske mejne kontrole, kjer jim pregledajo dokumente in preverijo identiteto. Tu se bo tudi odločilo, ali je potrebna njihova vrnitev ali se jih lahko spusti naprej. Če bodo zaprosili za azil v Avstriji ali Nemčiji, bodo večinoma lahko potovali naprej, če ne, pa bodo morali nazaj.

Pri vračanju beguncev na slovensko stran naj bi sodelovali s slovenskimi oblastmi. Kam bodo slovenski organi nato peljali te begunce, predstavnik avstrijske policije ni znal povedati.

Slovenija se pripravlja na uvedbo enakih ukrepov

Avstrijske poteze so že sprožile reakcijo v državah na balkanski migrantski poti. Slovenska policija je sporočila, da Avstrija migrante trenutno še zmeraj sprejema na ustaljen način in njihovega števila za zdaj ne omejuje. V primeru, da bi Avstrija omejila vstop migrantov, pa »predvidevamo enak ukrep tudi na naši zunanji schengenski meji«, so dodali. Na policiji so pojasni-

li še, da bodo z vsemi migranti, ki jih bodo avstrijski varnostni organi zavrnil, opravili ponovno registracijo vstopa in jih ponovno predali v Avstrijo. Če bodo za azil zaprosili v Sloveniji, pa se bo začel postopek po zakonu o mednarodni zaščiti.

Zunanji minister Karl Erjavec je povedal, da Slovenija uradnega sporočila Avstrije glede ukrepov v zvezi z migranti še nima. Pričakuje pa, da bo Avstrija sprejela določene ukrepe, o katerih bo slovenska vlada razpravljala v četrtek. Pri tem je pritrnil, da je ena od možnosti omejitev zgornjega števila migrantov.

Odzivi Srbije in Hrvaške

Tudi Srbija se je odzvala. Srbski minister za delo in vodja vladne koordinacijske delovne skupine za migracije Aleksandar Vulin je napovedal, da migranti, ki ne bodo izrazili namere za vložitev prošnje za azil v Avstriji ali Nemčiji, odslej ne bodo mogli prepotovati Srbije.

Hrvaški notranji minister Ranko Ostojić je izjavil, da bo Hrvaška uveljavila nova pravila za sprejem migrantov na meji, potem ko je Avstrija omejila sprejemanje migrantov. »Poleg doslej zahtevanih podatkov bomo dodali tudi podatek, ali bodo zaprosili za azil v Nemčiji ali Avstriji,« je dejal Ostojić.

Makedonija zapira mejo

Medtem je Makedonija nepričakovano zaprla nikogaršnjo zemljo med Grčijo in Makedonijo na mejnem prehodu Idomeni/Gevgelija. Makedonska policija je sporočila, da ne sprejemajo več migrantov, ki v svoji prošnji za azil ne navedejo svojega končnega cilja v Evropi.

Madžarska z novo žico

Poostrene ukrepe na svojih mejah napoveduje tudi Madžarska, ki je po besedah zunanjega ministra Petra Szijjarta pripravljena na meji z Romunijo nemudoma postaviti žično ograjo, če se bo migrantski tok zaradi ukrepov posameznih držav na balkanski poti preusmeril od Hrvaške proti Romuniji.

Križev pot sirske begunke in njenega otroka po zasneženih poljih neke na meji med Makedonijo in Srbijo

ANSA

KOMISIJA EU - Financial Times

Predlog za spremembo dublinskih pravil o azilu

BRUSELJ - EU bo spremenila dublinska pravila, da je za obravnavo prošnje za azil pristojna prva država, v katero je vstopil migrant, je včeraj poročal časnik Financial Times. To je v bistvu, kar že dolgo zahtevata Italija in Grčija. Pomenilo bi revolucijo v migracijski politiki unije in preložilo breme z južnih na bogatejše severne članice.

Evropska komisija ocenjuje, da je pravilo »prve države«, ki je del dublinske uredbe, »zastarelo in nepravilno«. Odpravljen bo v predlogu, ki bo predstavljen marca, poročal FT. Zaradi ukrepa bodo morale nekatere članice EU sprejeti veliko več beguncev. Povečal naj bi se tudi pritisk na članice, naj podprejo formalni sistem kvot kot tudi skupne azilne pravice in postopke, da bi breme

razporedili po celotni uniji.

Sprememba dublinskih pravil bo zmaga za premierja Mattea Renzija, ki trdi, da so pravila nepravilna in da bi morale druge članice narediti več v begunski krizi. Kot piše FT, bo sprememba pravila »prve države« verjetno tehnično in politično zapletena. Severne članice imajo namreč koristi od statusa quo, saj lahko iskalce azila pošiljajo v druge države. V praksi pravilo ne deluje. Nemška kanclerka Angela Merkel se je lansko jesen odrekla pravici do vračanja sirske begunce v prvo državo vstopa, s čimer je doživela tako hvalo kot grajo. Vračanje beguncev v Grčijo je že leta 2011 prepovedalo Evropsko sodišče za človekove pravice, ker da ta država nima ustreznega azilnega sistema.

BOCEN - Arno Kompatscher

Verižna reakcija tudi za Slovenijo?

BOCEN - »Če bo Avstrija, kot napoveduje, uvedla nadzor na vseh svojih mejah, bi morala Italija isto narediti na meji s Slovenijo,« je včeraj izjavil predsednik bocenske pokrajinske uprave Arno Kompatscher (na sliki). Boji se, da bi morebitni avstrijski ukrepi usmerili vsaj del beguncev iz t.i. balkanske poti čez Slovenijo v Furlanijo-Julijsko krajino in nato še na Južno Tirolsko.

Kompatscher sicer nasprotuje vsakršnemu postrenemu nadzoru notranjih mej Evropske unije in meni, da bi bil preključ schengenskega dogovora nedopusten ter nesprejemljiv. »Če bi se Južna Tirolska soočila s prevelikim številom beguncev, bi morali problem rešiti na državni ravni, torej z razporeditvijo pribežnikov po vseh italijanskih deželah,« je prepričan predsednik Pokrajine Bocen. Morebitna vzpostavitev nadzora na italijansko-avstrijski meji precej skrbi tudi glavarja avstrijske dežele Tirolske Güntherja Platterja.

BOCEN - Plemenita zamisel domačinov

Na Južnem Tirolskem brezplačni smučarski tečaji za begunce

BOCEN - Na smučišču Ladurns na Južnem Tirolskem v teh dneh smuča oziroma se uči smučanja tudi skupina pribežnikov iz afriških držav, ki je začasno nastanjena v vaseh okoli Grossensasa (Colle Isarco). Na brezplačne smučarske vaje, kot poroča dnevnik Alto Adige, sta begunce povabila domača smučarska učiteljica Carmen Plank in Patrick Rethicif. Tudi ona svoje poklicne uslu-

ge nudita zastoj.

Pobuda je v krajevnem okolju na splošno doživela odobravanje, najbolj zadovoljni so seveda begunci in človekoljubne organizacije, ki jih gostijo. Edina razglašena nota prihaja s strani Severne lige. Njen občinski svetnik v Brixnu Massimo Bessone je izrazil ogorčenje nad plemenito pobudo južnotirolskih smučarskih učiteljev.

HRVAŠKA

Predsednica osumljena navzkrižja interesov

ZAGREB - Hrvaška komisija za ugotavljanje navzkrižja interesov je včeraj sprožila postopek proti hrvaški predsednici Kolindi Grabar-Kitarović zaradi odločitve o porabi nadomestila za stroške njene predvolilne kampanje, potem ko je denar nakazala HDZ. Zavrnila pa so prijavi proti dosedanemu premierju Zoranu Milanoviću in predsedniku HDZ Tomislavu Karamarku.

Grabar-Kitarovićeva je od države prejela nekaj manj kot 1,2 milijona kun (158.000 evrov) kot nadomestilo za oglaševanje med svojo predsedniško kampanjo. Denar je nakazala na račun svoje bivše stranke HDZ, ki je financirala njeno predvolilno kampanjo, in se je tako izognila 40-odstotnemu davku, je ugotovila komisija.

Za komisijo je posebej sporno, ker se je hrvaška predsednica odpovedala nadomestilu, a je potem v naslednjih šestih mesecih odločala, v katere humanitarne namene bo namenila denar z računa HDZ. Obnašala se je kot članica stranke, česar ne bi smela, ker kot predsednica države ni bila več članica stranke. Na ta način je kršila načelo opravljanja javne službe, je sklenila komisija.

Po objavi odločitve so iz urada Grabar-Kitarovićeve sporočili, da je komisija preseгла svoja pooblastila in stopila na območje političnega arbitriranja. Postopek so namreč sprožili zaradi kršitve načela opravljanja javne službe in verodostojnosti predsednice republike ne pa zaradi navzkrižja interesov.

V ločenem primeru je komisija sprožila postopek tudi proti dosedanemu obrambnemu ministru Anteju Kotromanoviću, ker je po mnenju komisije prejel nedovoljeno donacijo. Kotromanović je med dopustom novembra lani z družino namreč potoval iz Zagreba na otok Mali Lošinj z zasebnim letalom. Polet naj bi plačali ruski podjetniki, ki so bili zainteresirani za nakup vojaškega kompleksa Kovčanje na Lošnju. Hrvaški javni uslužbenci lahko sprejmejo darilo v vrednosti največ 500 kun (66 evrov), Kotromanovićev polet na Lošinj pa naj bi stal 28.500 kun (3750 evrov).

Komisija lahko denarno kaznuje osebe, ki so kršile zakon o preprečevanju navzkrižja interesov. (sta)

TRST - Predsednik tržaške islamske skupnosti Saleh Igbaria

Stereotip o podrejenih muslimankah ustvaril Zahod

»Z begunsko krizo in terorističnimi napadi, ki smo jim priča na različnih koncih sveta, je prišlo tudi do stigmatiziranja islama kot agresivne in fanatične religije. Javno mnenje se je nastrojilo proti muslimanom, najbolj pa bode v oči, da ljudje enačijo muslimane in teroriste.« Tako je na torkovi okrogli mizi v nabito polni dvorani Bazlen v palači Gopčević razmišljal predsednik tržaške islamske skupnosti Saleh Igbaria, ki ga žalosti širjenje napačnih predstav o islamu. Po njegovih besedah Koran jasno zagovarja versko svobodo in spoštovanje drugih ver.

SALEH IGBARIA

Ob robu okrogle mize smo predsedniku tržaške islamske skupnosti postavili nekaj vprašanj, na katera je odgovoril z velikim veseljem, saj, kot je poudaril, rad izkoristi vsako priložnost za demantiranje predsodkov. V prijetnem klepetu je poudaril, da je tržaška islamska skupnost zelo odprta do vseh tistih, ki želijo pobliže spoznati muslimansko kulturo. Odprtih rok sprejmejo tudi vsakega slehernika, ki v Trstu zaprosi za politični azil. Na vprašanje, koliko prebežnikov moli v njihovem centru, je Igbaria odgovoril, da k njim prihaja veliko prebežnikov. Še posebej ob petkih, ko naj bi vsak musliman molil. »V zadnjih časih se soočamo celo s prostorsko stisko, zaradi česar smo tudi pospešili projekt selitve v sodoben center v Ul. Maialica, ki bo imel kar štiri nadstropja. Ob petkih gostimo tudi po 300 prebežnikov,« je pojasnil predsednik. In dodal: »S tem, ko pridejo k nam molit, se počutijo bliže domu. Pozabijo na tegobe in domotožje.«

Ker živimo v specifični situaciji, je sogovornik še bolj odločno obtožil množične medije, ki teroriste in muslimane oz. begunce postavljajo na isto raven. Po Igbarijevi oceni je integracija pomemben člen pri preseganju nesoglasij. V mislih je imel dvosmerno integracijo kot proces obojestranske prilagoditve med migranti in ciljno kulturo, v kateri ti dve skupini ne le da sprejemata skupno kulturo, temveč k njej tudi prispevata.

V pogovoru smo se dotaknili še ene pereče teme - položaja žensk v islamski družbi. Igbaria je v prid enakopravnosti muslimanskih žensk citiral nekaj odlomkov iz Korana. Strinjal se je z našo ugotovitvijo, da so muslimanske ženske pogosto tarča predsodkov in nepoznavanja tematike. »Stereotip o podrejenih muslimankah je ustvaril Zahod, ki ne pozna naše vere,« je opozoril sogovornik. Ob tem je spomnil, da so muslimanke najpogosteje tarča predsodkov zaradi naglavnih rut, ki pa niso znak verske diskriminacije, ampak znak spoštovanja tradicije. Spomnil je, da ima po Koranu vsaka ženska pravico do izobrazbe, lastnine in svobodnega odločanja glede mnogih zadev. Na vprašanje, kdo odloča v njegovem gospodinjstvu, je Igbaria brez oklevanja in z nasmeškom na ustih odgovoril, da imajo v njegovi hiši glavno besedo ženske: soproga in dve hčeri. (sč)

Ne gre za begunsko krizo, ampak za tragedijo

Okroglo mizo so oblikovali dobro poznavalci begunske krize

FOTODAMJ@N

Begunska kriza, zaradi katere je ogrožen celo obstoj schengna, je sprožila vrsto vprašanj. Mnogi humanitarni delavci, ki imajo v svojem vsakdanu opravka s prebežniki, so prepričani, da ne gre zgolj za begunsko krizo, ampak za begunsko tragedijo. Da bi omilili strah pred neznanim, so v Trstu predvčerajšnjim organizirali odlično obiskano okroglo mizo *Spoznajmo se - preko predsodkov in strahu*. Srečanje, katerega so se žal udeležili le podobno misleči, so organizirali občinska konzulta za prebežnike, krajevni Karitas, konzorcij ICS in druga nevladna prostovoljna združenja, med njimi tudi Senza confine - Brez Meja v osebi Marije Besednjak, ki je bila pobudnica srečanja. Poudarek okrogle mize je bil na pretresu različnih vidikov, od sprejema do integracije, izobraževanja in jezikovnih, etničnih ter verskih specifik.

Da gre za begunsko tragedijo, sta dokazala mladeniča, ki sta podrobno opisala svojo mukotrpno in finančno zelo drago pot v Evropo. Begunska kalvarija 25-letnega Afganistanca Nurija Rasima je trajala več let. Mladenici se je v upanju za boljše življenje odpravil po nevarni balkanski poti, ki mu ni prizanašala. Pot čez Sredozemsko morje do Italije pa je izbral 34-letni Sirijec Hanene Marrawi, ki zdaj sodeluje s konzorcijem ICS in njihovim delavcem pomaga oskrbovati nove prebežnike. Govornika, ki pogrešata domovino in svoje, sta gani-la marsikoga v dvorani in dokazala, da so prebežniki ljudje, ki ne potujejo v Evropo, da bi živeli bolje, ampak v prvi vrsti, da bi preživeli. In to je po besedah Marrawija tudi osnovna razlika med migracijami in begunstvom.

O tem, pred kakšnim izzivom se je znašla evropska skupnost, je spre-

govoril predsednik konzorcija ICS Gianfranco Schiavone, ki je prepričan, da bomo v prihodnje morali iskati nove rešitve in inovativne modele integracije. Ob tem je tudi dodal, da tisoč prebežnikov, kolikor jih je v Trstu, ni dramatično število in da je ves alarm okrog beguncev pretiran. Direktor tržaške Karitas Alessandro Amodeo je obtožil politike, ki volilno kampanjo gradijo na ljudeh, in zavrnil očitek, da Karitas v teh novih razmerah zapostavlja potrebe Tržčanov, ki so v stiski.

Predmet okrogle mize so bili še druge teme, vsi govorniki pa so si bili enotni v tem, da smo pred epohalnimi spremembami, ki jih bomo rešili le s skupno evropsko politiko. »Gre za veliko sprenevedanje držav, da ta begunska kriza ni skupen evropski problem,« so ob koncu ocenili gostje okrogle mize. (sč)

TRST - Župani Pezzetta (Anci) proti reformi osebja v javnih upravah

Predsednik združenja italijanskih občin Anci Mario Pezzetta je jasno povedal: »Če ne bodo vrnilo županom vloge delodajalca, ne bomo sodelovali pri sestavi zakona.« Z njim so potegnili tudi sindikati Cgil, Csil in Uil, ki so pristojnemu deželnemu odborniku Paolu Panontinu posredovali vrsto popravkov in predlogov za izboljšanje zakonskega osnutka, s katerim namerava deželna vlada na novo organizirati delovanje javne uprave.

Pri tem so po mnenju nasprotnikov reforme oziroma vsebini osnutka še najbolj pod udarom direktorji oz. vodilni upravitelji, ki bodo zaposleni na podlagi petletne pogodbe za določen čas, ki jo bo mogoče podaljšati. O tem bo odločal pristojni deželni odbornik, to pa bi v bistvu pomenilo, da si morajo vodilni funkcionarji »prislužiti« njegovo politično podporo.

Kot smo že poročali, pripravlja deželna uprava zakonski predlog o reformi t.i. enotnega področja. Ta naj bi predvideval med drugim preselitev vodstvenega osebja krajevnih uprav pod okrilje deželne, občine pa bi tako ostale brez svojih direktorjev in vodilnih funkcionarjev. Ti bi postali deželni uslužbenci, vključeni v nov enotni deželni centralni urad za osebje. Na to je že javno opozoril tržaški občinski svetnik Svobode, ekologije in levice Marino Sossi, ki je glede Pezzettovih izjav včeraj izrazil zadoščenje. Končno so se oglasili župani in tudi odločno protestirali, je ocenil Sossi in napovedal, da bo v kratkem predstavil ustrezno resolucijo v tržaškem občinskem svetu.

Na srečanju med Panontinom, predstavniki krajevnih uprav in sindikati je prišlo do hudih kritik na račun nekaterih izmed 49 členov, ki sestavljajo zakonski osnutek. Čeprav je bil sestane po Panontinovi oceni pozitiven, je treba še marsikaj poglobiti, ker so razdalje prevelike. Razpravo so zato preložili in sicer na 2. februar. Med razlogi za protest županov je na prvem mestu izrazil neravnovesje med maloštevilnimi direktorji oziroma vodilnimi funkcionarji ter ostalimi javnimi uslužbenci, ki jih je skoraj 14 tisoč. V vrtincu je še zlasti bodoča centralna vloga direktorjev in njihovo imenovanje. To je lahko po mnenju sindikata Uil celo protustavno, v nasprotju s 97. členom. Ta veleva, da morajo biti javni uradi tako organizirani, da bo zagotovljeno uspešno delo, predvsem pa nepristranskost uprave. (ag)

TRST - Župan Cosolini in sindikati glede preselitve urada za stike z javnostmi v Milan

»Generali mora ostati v Trstu«

Skupina Generali namerava preseliti urad za stike z javnostmi iz Trsta v Milan. Zaenkrat ne kaže, da bi nameravala družba preseliti še druge dejavnosti, a potrebno je razumeti, ali je to le »izolirana« odločitev ali pa del širšega načrta, ki bo polagoma oddaljil zavarovalniško družbo Generali od Trsta. Zaradi tega je treba nadzorovati dogajanje, obenem pa delati na tem, da se ne bo nit med Trstom in skupino pretregala.

To je izšlo s srečanja med tržaškim županom Robertom Cosolinijem in predstavniki zveznih sindikatov Cgil, Csil, Uil ter panožnih sindikatov Fna in Snfia, ki je bilo na tržaškem županstvu in je bilo poleg zaščiti delovnih mest namenjeno razpravi o položaju skupine Generali in o njenem pomenu za Trst. Sindikati so izrazili zaskrbljenost nad usodo 46 uslužbencev, ki bi se morali preseliti v Milan, in poudarili, da je Generali kršil sindikalni sporazum iz 28. junija leta 2013, ki je predvideval, da ostanejo nekatere strateške dejavnosti v Trstu. Cosolini je med drugim povedal, da se je novembra sestal s pooblaščenim upraviteljem Mariom Grecom in še prej s predsednikom Gabrielejem Galaterijem. Oba sta javno zagotovila, da se Generali ne namerava umakniti iz Trsta, je poudaril župan.

Zavarovalniška družba Generali se ne sme umakniti iz Trsta, pravijo župan in sindikati

FOTODAMJ@N

TRST - Predstavitev programa dogodkov ob 27. januarju

Spomin, predstave, knjige in odprtje »nove« Rižarne

»Iz leta v leto si prizadevamo, da bi dan spomina na holokavst obogatili z novimi kulturnimi vsebinami in zlasti dogodki, ki bi privabili šolsko mladino.« Občinski odbornik za kulturo Paolo Tassinari je včeraj s kolegico za šolstvo Antonello Grim in kustosom Rižarne Francescom Faitom predstavil raznolik program dogodkov ob dnevu spomina na vse žrtve nacističnih in fašističnih koncentracijskih taborišč.

Osrednja svečanost in novosti

Letošnji sklop spominskih dogodkov vključuje marsikatero pobudo za šole, kulturna srečanja in osrednjo komemoracijo, ki bo seveda v sredo, 27. januarja, na dan, ko so vojaki sovjetske Rdeče armade leta 1945 vdrlji v taborišče v Auschwitzu in osvobodili preživele internirance. Ob 9. uri bodo policisti položili venec ob obeležje, ki na pročelju koronejskega zavora spominja na zadnjega italijanskega kvestorja na Reki Giovanni Palatuccija; od tod bo ob 9.30 krenil tihi sprevod nekdanjih deportirancev in študentov, ki se bo zaključil na železniški postaji ob 10. uri s polaganjem venca k obeležju, ki spominja na odhode proti nacističnim taboriščem. Ob 11. uri bodo žrtve holokavsta počastili na slovesnosti v Rižarni. V nedeljo, 31. januarja, pa bodo ob 11. uri slovesno odprli prenovljeno razstavno dvorano v tržaški Rižarni (več o tem v sosednjem članku).

Mladi in zavest o preteklosti

Zadnja leta se je večina tržaških šol vseh stopenj odločila, da med svojimi učenci in dijaki skozi vse leto spodbujajo ozavešanje o grozotah, ki so se dogajale še pred nedavnimi. Med drugim se bodo višješolci 12. februarja podali na tradicionalno spominsko potovanje v taborišči Auschwitz in Birkenau. Med pobudami, ki so namenjene šolski mladini, velja omeniti še razprodano gledališko predstavo *I bambini della Risiera* v gledališču Rossetti (26. januarja), predvajanje filma *L'orologio di Monaco* Maura Caputa (27. januarja ob 10. uri v kinodvorani dei Fabbri), srečanje o judovskih priseljencih v 19. in 20. stoletju in nato predvajanje dokumentarca *Shores of Light. Salento 1945-47: rinascere in Puglia* Yaela Katzira (27. januarja ob 10.15 v gledališču Miela) ter predvajanje filma *Dove ti portano gli occhi* Ivana Andreolija in Fausta Ciuffija (5. februarja ob 10. uri v muzeju Revoltella).

Srečanja, filmi in predstave

Srečanja, gledališke predstave, predvajanja filmov in dokumentarcev, predstavitev knjig in koncerti pa bodo zaznamovali izredno bogat kulturni program. V veliki dvorani Narodnega doma bo že danes ob 17. uri srečanje o sožitju z Auschwitzem, kateremu bo sledila gledališka predstava v režiji združenja Oltre la sedia z igralci s posebnimi potrebami *Di segni e di passaggi: dall'aktion T4 alla Risiera di san Sabba*. V avditoriju muzeja Revoltella bodo 27. januarja ob 15. uri predstavili zbirko verzov *La poesia è ... un tratto d'inchostro*, ki so jih zapisali osnovnošolci šole Saba o preganjanju judov, ob 16. uri bodo na pobudo inštituta Saranz in združenja ANED predstavili publikacijo o taborišču Natzweiler Struthof, v katerem je bil med drugo svetovno vojno zaprt tudi Boris Pahor, ob 17. uri pa še film *Dove ti portano gli occhi*. Ob 18. uri bo na sporedu predstavitev knjige Rosanne Turcinovich Giuricin *Maddalena ha gli occhi viola*, ob 19. uri pa gledališka predstava *Di segni e di passaggi*. 27. januarja se bo dogajalo tudi v gledališču Miela: ob 16.30 bodo predvajali dokumentarec *Shores of light*, ob 21. uri pa bo koncert skladb judovskih skladateljev, ki so se rešili pred nacisti. V kinodvorani dei Fabbri bo prav tako 27. januarja ob 16.30 predvajanje dokumentarca Der Klang der Worte.

Pa še to. Vstop na vse zabeležene dogodke je prost. (sas)

Z leve Francesco Fait, Antonella Grim, Paolo Tassinari in Bianca Cuderi na včerajšnji predstavitvi dogodkov

FOTODAMI@N

Prenovljena dvorana gosti tudi Albina Bubniča

»Mimo tržaške Rižarne je samo v preteklem letu šlo 112 tisoč obiskovalcev. Vsaj polovica jih je prišla brez vodiča, tako da je bilo spoznavanje tega kraja spomina oz. tega, kar se je tam dogajalo med drugo svetovno vojno precej pomanjkljivo.« Kustos Rižarne Francesco Fait je novinarjem včeraj z veseljem naznanil, da so po 40 letih končno zapolnili to vrzel, saj so povsem obnovili, pravzaprav tehnološko posodobili razstavno dvorano v muzeju, ki jo bodo javnosti predstavili v nedeljo, 31. januarja, ob 11. uri.

Fait nam je zaupal, da si je posebno mesto v novi dvorani zaslužil tudi novinar Primorskega dnevnika Albin Bubnič, bivši deportiranelec, ki je večji del svojega življenja posvetil raziskovanju gradiva o nacističnih taboriščih in leta 1965 objavil prvi seznam umrlih in preživelih iz tržaške Rižarne (preštel je 4 do 5 tisoč žrtev). Na novih ekranih bodo predvajali krajša posnetka Rai: na enem

kaže Bubnič fotografije žrtev, na drugem pa ganjeno prebira znano pismo 19-letnega Zorka Bavčarja, v katerem se fant poslavlja od mame, sestre in očeta pred usmrtnitvijo.

Najprej so se v Rižarni lotili reorganizacije notranosti dvorane in postavitve nove, multimedijske zgodovinske razstave z bogatim dokumentarnim in fotografskim gradivom. Kakor nam je povedal Fait, se bo obiskovalec v krožnem sprehodu tematsko poglobil v Rižarno oz. v dogajanje v koncentracijskem taborišču in sledil poteku dogodkov do današnjih dni. V dvorani bo nameščena tudi maketa taborišča, tako da bo obiskovalcu takoj jasno, kako je bilo veliko in koliko je bilo uničenega. Zanj so poskrbeli dijaki geometerskega zavoda Max Fabiani, ki so dve leti posvetili raziskovanju Rižarne po arhivih ter topografskim kartam. Sredi dvorane so si zamislili prostor, ki bo posvečen projekciji filmov in

Albin Bubnič

ARHIV

dokumentarcev, hkrati pa bo primeren za srečanja in podobne pobude.

»Stare steklene vitrine smo ponovno uporabili kot multimedijske postaje. Na desetih ekranih bo obiskovalec lahko spoznal krajšo biografijo oseb, katerih življenje je bilo tesno povezano z Rižarno; v glavnem so to žrtve taborišča in v enem primeru celo krvnik oz. kolaboracionist.«

Sara Sternad

RIM - Predlog Severne lige

Avtonomna pokrajina namesto zveze občin?

Trst naj postane avtonomna pokrajina po zgledu Bocna in Trenta. Za takšno rešitev se ogreva Severna liga, ki predlaga, da bi Furlanijo-Julijsko krajino razdelili na štiri avtonomne upravne enote. Poleg Trsta bi upravno avtonomijo uživale pokrajine Gorica, Videm in Pordenon. Poslanec Severne lige Massimiliano Fedriga bo tozadevni predlog zagovarjal v poslanski zbornici, ki bo v naslednjih tednih sprejela statut naše dežele. Spremembe trenutno obravnava pristojna poslanska komisija.

Fedriga ocenjuje, da je že propadel poskus ustanavljanja medobčinskih zvez, ki bi po njegovem še bolj oddaljile ljudi od javnih uprav in torej od politike. Da se to dogaja, je po oceni ligaškega predstavnika kriva Demokratska stranka, začenši s predsednico deželnega odpora Debora Serracchiani. Ustanovitev avtonomnih pokrajin bi po mnenju Lige omogočilo nove razvojne možnosti ne le Trstu, temveč tudi Furlaniji - Juljski krajini.

Sodeč po razmerju sil v parlamentu, dejansko ni možnosti, da bi

Poslanec Massimiliano Fedriga

poslanci sprejeli predlog poslanca Fedrige. Pač pa je menda še vedno v igri možnost ustanovitve tržaške mestne občine, za katero se zavzema senator Demokratske stranke Francesco Russo. Mestni občini nasprotuje glavni na furlanskih politikov, proti tej možnosti se je večkrat opredelila tudi Serracchianijeva.

Deželni svet je, kot znano, že ukinil Pokrajine kot odraz direktno izvoljenih skupščin. Kot prvo so ukinili pordenonsko Pokrajino, junija pa podobna usoda čaka Pokrajino Trst.

TRST

Svobodni Trst prijavil »goljufijo« v starem pristanišču

Gibanje Svobodni Trst je v tiskovnem sporočilu najavilo, da je vložilo svaro in prijavo sodstvu oziroma tržaškemu javnemu tožilstvu vladno komisarko v Trstu Francesco Adelaide Garufi, predsednico Dežele Furlanije - Juljske krajine Debora Serracchiani, tržaškega župana Roberta Cosolinija ter druge funkcionarje in politike.

Razlog za svaro oziroma prijavo je v tem, da nekateri »italijanski politično-špekulativni krogi izvajajo kompleksno in dolgotrajno akcijo za ukinitve severnega dela mednarodnega protocarinskega območja«, katere namen so »nezakonite nepremičninske in gradbene špekulacije v višini 1,5 milijarde evrov«.

Gibanje v bistvu nasprotuje dogajanju v starem pristanišču, kjer prihaja do »velikanske mednarodne goljufije« in do »enega izmed največjih škandalov z zelo dobro prikritim sistemom politično-institucionalne korupcije, ki uničuje italijansko republiko,« pravijo predstavniki Svobodnega ozemlja, ki v tiskovni noti dodajajo, da načrt omenjenih institucij krši mednarodno pravo in italijansko zakonodajo.

Dela v Ul. Koch

Podjetje AcegasApsAmga sporoča, da bodo v Ul. Koch do 10. februarja potekala dela za ureditev novega priključka za električno energijo, tako da bo sto metrov dolg odsek ulice zaprt.

Nadzorniki Občine Trst

4. februarja ob 12.30 zapade rok za vložitev kandidatur za člane nadzornega odbora Občine Trst za triletno 2016-2018. Vložiti jih je treba v občinskem vložišču v Ul. Punta del Forno 2 od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30, ob ponedeljkih in sredah tudi med 14. uro in 16.30, ali pa poslati na naslov overovljene elektronske pošte comune.trieste@certgov.fvg.it. Informacije so na voljo na spletni strani www.retecivica.trieste.it, v občinskem uradu za stike z javnostjo v Ul. Procureria 2 (telefon 040-6754850, faks 040-6756060) in pri glavnem tajništvu (telefon 040-6754415 in 040-6754378).

Dan transparentnosti

V izobraževalnem središču Tržaškega zdravstvenega podjetja v Ul. de Pastrovich 5 bo danes od 10. ure do 12.30 javno srečanje z naslovom Dan transparentnosti, namenjeno vsem nosilcem interesov oz. vsem, ki na različne načine sodelujejo pri dejavnostih zdravstvenih podjetij, kot npr. uporabniki, občani, upravitelji, operaterji in prostovoljna združenja. Dan transparentnosti, ki ga prireja zdravstveno podjetje, želi biti trenutek soočenja in dialoga v času, ko se deželni zdravstveni sistem preureja, piše v vabilu.

Klavirski dan na Tartiniju

V zborni dvorani konservatorija Tartini bo danes ob 17. uri srečanje z videmskim pianistom Ninom Gardijem, avtorjem treh pomembnih esejev o interpretaciji in izvajanju glasbe, s katerim se bo pogovarjal pianist Massimo Gon. Pred tem pa bodo v dvorani Tartini med 14.30 in 16.30 potekale za javnost odprte vaje mlade korejske pianistke Ji-Yeong Mun, ki je zmagala na zadnjem mednarodnem klavirskem tekmovanju Ferruccio Busoni.

Pustni konfeti v lončku

V občinski knjižnici Quarantotti Gambini v Ul. Lodole 7/A bo danes ob 17. uri delavnica, posvečena pustu in tipičnim pustnim sladcam z naslovom Pustni konfeti v lončku. Srečanje, ki ga bo vodila animatorka Alessandra Bellese, je namenjeno otrokom od 6. do 11. leta starosti, vstop pa je prost.

V centru Veritas o Dalai Lami

V centru Veritas v Ul. Monte Cengio 2/1a bo danes ob 18.30 srečanje na temo Reinkarnacija Dalai Lame, resno vprašanje v medverskem dialogu. Govorila bosta Vitaliano Raimo iz centra Veritas in Ani Malvina Savio iz tibetanskega budističnega centra Sakya.

Srednjeveška kuhinja

Festival stare glasbe Wunderkammer in gostilna Ai Fiori prirejata tečaj srednjeveške in renesančne kuhinje Wunderküche, ki bo obsegal štiri srečanja na sporedu 24. januarja, 21. februarja, 17. marca in 8. aprila v gostilni Ai Fiori z začetkom ob 17.30. Tečaj bo vodila Marina Mai, za informacije in prijave pa sta na voljo telefonski številki 328-8079920 in 348-9368426.

Zavod Nautico-Galvani

Na Izobraževalnem zavodu Nautico-Galvani bosta danes in jutri med 17. in 19. uro dneva odprtih vrat: danes na tehničnem zavodu na Trgu Hortis, jutri pa na poklicnem zavodu v Ul. Campanelle 266.

TRST - Odprtje razstave, debata in koncert

»À la frontière!«

V Studiu Tommaseo danes o starih in novih mejah v Evropi

Barvanje zidu v slovaškem kraju Ostrovany, 2012

TOMÁŠ RAFA

Na mejo! (À la frontière!) je naslov multidisciplinarnemu projektu, ki ga ljubiteljem sodobne srednjeevropske kulture ponuja tržaški Studio Tommaseo. V prostorih v Ulici del Monte 2/1 bodo do marca priredili pet razstav, tri konference, pogovore, projekcije in koncerte, ki jih bo sooblikovalo dvaindvajset umetnikov in predavateljev iz osmih držav. Danes ob 18. uri bodo tu odprli razstavo risb in fotografij ukrajinske umetnice Lade Nakonecne in

slovaškega fotografa Tomáša Rafe. Risbe so nastale med zimo 2013-2014 med demonstracijami v Kijevu, fotografije pa v sklopu projekta o novih nacionalizmih, ki ga Rafa izvaja na Poljskem, Češkem, Madžarskem in Slovaškem. Predviden je tudi pogovor z obema ustvarjalcema in nastop istrskega glasbenika Predraga Marića.

Razstava bo na ogled do 2. februarja, od ponedeljka do sobote od 17. do 20. ure.

SEŽANA - Danes predstavitev

Odprto - nov izbor Kosovelovih pesmi

V Kosovelovi knjižnici v Sežani bodo danes predstavili knjigo Odprto, v kateri je Mateja Kralj zbrala in uredila pesmi ter misli Srečka Kosovela. Nov izbor vedno aktualnega in prodornega Kraševca je oblikoval Simon Kastelic, današnja predstavitev, ki se bo pričela ob 18. uri, pa bo preplet besede, poezije, glasbe, videa in likovnega performansa. Pogovor o knjigi bo vodila Magdalena Svetina Terčon, Kosovelova besedila pa bo interpretirala Nina Mohorčič.

Pripoved Cinzie Platania

V kavarni San Marco bodo danes ob 18. uri predstavili še neobjavljeno pripoved Cinzie Platania »Io e me«. Uvodoma bo govorila Maria Irene Cimmino, besedilo pripovedi bo bral Stefano Vattovani, za glasbeno točko pa bosta poskrbela Guido Davanzo in Andrea Musizza.

Srečanje o Antoniu Guacciju

Društvo Società di Minerva prireja danes v Državni knjižnici na Trgu Papa Giovanni XXIII ob 16. uri okroglo mizo o tržaškem umetniku, docentu in projektantu Antoniu Guacciju, ki je med drugim izdelal načrt za gradnjo Marijinega svetišča na Vejni.

Razstava slikarja Zamarina

V Muzeju istrske, reške in dalmatinske civilizacije v Ul. Torino 8 bo danes ob 17. uri voden ogled po razstavi, posvečeni pozabljenemu slikarju Antoniu Zamarinu, ki jo prireja Deželni inštitut za istrsko, reško in dalmatinsko kulturo. Razstava bo odprta do 31. januarja od ponedeljka do sobote med 10. in 13. uro ter med 16.30 in 18.30, ob nedeljah pa med 10. in 17. uro.

Repentabski župnik

gospod
Anton Bedenčič

praznuje danes
okroglih 70 let

Župnijska skupnost
mu čestita in želi obilo zdravja in
Božjega blagoslova.

Čestitke

FABIO! Vse najboljše iz srca ti želi družina vsa.

Koš poljubčkov **NONI BELI** za rojstni dan, Max.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 20.45, 21.30 »Revenant - Redivivo«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Il figlio di Saul«.

CINEMA DEI FABBRI - Dvorana je rezervirana.

FELLINI - 16.30, 18.10, 20.00, 22.00 »Ti guardo - Desde Allá«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.45, 21.15 »La corrispondenza«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 20.00, 22.10 »La grande scommessa«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Carol«; 18.15 »Assolo«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.30, 21.15 »Creed: Rojstvo legende«; 15.55 »Dansko dekle«; 18.15, 20.40 »Joy«; 15.30, 16.20 »Medo s severa«; 18.00, 19.00 »Peklenki val«; 17.20, 20.30 »Podlih osem«; 18.10, 20.00 »Svaka pod krinko«; 15.30, 17.25, 20.10 »Velika poteza«; 20.20 »Vojna zvezd: Sila se prebujata 3D«.

NAZIONALE - 21.20 »Il ponte delle spie«; 18.30, 22.20 »Creed«; 17.40, 20.15 »Revenant - Redivivo«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Quo vado?«; 16.00, 20.00, 22.10 »Steve Jobs«; 16.40, 18.30 »Piccoli brividi«; 16.40 »Il piccolo principe«; 16.00, 18.10, 20.40 »Se mi lasci non vale«; 20.30, 22.10 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.20, 19.00, 21.40 »Creed«; 16.30 »Il piccolo principe«; 16.30, 19.00, 21.30 »Steve Jobs«; 16.35, 19.00, 21.25 »La corrispondenza«; 16.30, 18.45, 19.30, 20.00, 22.00 »Quo vado?«; 16.30, 18.25, 20.40, 21.30 »Revenant - Redivivo«; 16.20, 18.15, 20.10, 22.05 »Se mi lasci non vale«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 21.15 »Revenant - Redivivo«; 19.45 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«; Dvorana 2: 17.10, 20.15, 22.10 »Quo vado?«; 18.45 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«; Dvorana 3: 17.45, 20.00, 22.15 »Steve Jobs«; Dvorana 4: 16.45 »Piccoli brividi«; 18.30, 20.15, 22.15 »Se mi lasci non vale«; Dvorana 5: 17.45, 19.50 »La corrispondenza«; 22.10 »Creed«.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 21. januarja 2016

NEŽA

Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 16.54 - Dolžina dneva 9.17 - Luna vzide ob 14.44 in zatone ob 5.56.

Jutri, PETEK, 22. januarja 2016

CENE

VREME VČERAJ: temperatura zraka 1 stopinja C, zračni tlak 1018 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 5 km na uro severnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11 stopinj C.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

Salež 46, je odprt vsak dan do 24. januarja.

Tel. 040-229439.

Osmice

ALMA IN STANKO GRUDEN sta odprla osmico v Samatorci. Toplo vabljeni! Tel. 040-229349.

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

IGOR IN MARIZA sta odprla osmico v Ricmanjih. Tel.: 366-5304154.

ROBERTO SAVRON je v Gabrovcu št. 27 odprl osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel. št.347-2511947.

V LONJERJU ima osmico Fabio Ruzzier. Toči pristno domačo kapljico s prigrizkom. Tel. 040-911570, 334-3095019.

Primorski mobile

Spletne novice Primorskega dnevnika vedno s sabo

Snami aplikacijo iz spletne trgovine

Available on the App Store

NAJDI NAS NA FACEBOOKU
PrimorskiD

Vsi naročniki Primorskega dnevnika lahko s kuponom, ki so ga prejeli po pošti, dvignejo darilo, zbornik: Primorski dnevnik »Okno v svet Slovencev v Italiji«

na sedežu Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici ali v

Tržaškem knjižnem središču TS 360, Trg Oberdan 7;

v Katoliški knjigarni v Gorici, Travnik 25;

v knjigarni Terčon v Nabrežini, Nabrežina 103

Društvo Finžgarjev dom

tretje predavanje iz cikla

'Za osebno rast, vzgojo in boljšo družbo'

Psihologinja
prof. ALENKA REBULA:**KAJ JE VERA
VASE IN KAKO
JO GRADIMO**Finžgarjev dom - Opčine,
Dunajska cesta 35
nocoj, 21. januarja, ob 20h

VABLJENI VSI!

Lekarne**Od ponedeljka, 18.
do nedelje, 24. januarja 2016:**
Običajni urnik lekarn:
8.30-13.00 in 16.00-19.30
Lekarne odprte tudi 13.00-16.00
(ob delavnikih, od ponedeljka
do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Stock 9 - 040 414304; Ul. Roma 16 - 040 364330, Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Belgoglio 4 - 040 306283, Milje - Nabrežje Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

**Lekarne odprte tudi 19.30-20.30
(ob delavnikih, od ponedeljka
do petka)**

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

**Lekarne odprte v soboto
(tudi 13.00-16.00),
v nedeljo in med prazniki
(8.30-19.30)**

Ul. Bernini 4 - 040 309114, Oširek Piave - 040 361655, Ul. Felluga 46 - 040 390280, Milje - Nabrežje Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 214441 ali 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA**Lekarna odprta (19.30-8.30)**

Ul. Stock 9 - 040 414304.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti**SPDT** - Skupina »Drugače mladi« narčuje v četrtek, 28. januarja, obisk gradeške lagune - naravnega parka »Isola della Cona«. Pohodniki se bodo zbrali ob 9.00 pred bowlingom v Devinu in z osebnimi avtomobili nadaljevali pot do lagune. Info na tel. št. 040-775312 (Paolo Raseni).**Šolske vesti****VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA** sporoča razpored informativnih sestankov na posameznih otroških vrtcih, osnovnih šolah in na nižji srednji šoli: OV v Devinu danes, 21. januarja, ob 16.00; OV v Gabrovcu 25. januarja, ob 15.30; OV v Mavhinjah 27. januarja, ob 16.00; OV v Nabrežini 29. januarja, ob 15.45; OŠ V. Ščeka v Nabrežini 25. januarja, ob 16.30; OŠ J. Jurčiča v Devinu 26. januarja, ob 14.45; COŠ S. Grudna v Šempolaju 26. januarja, ob 16.00; COŠ L. Kokoravca Gorazda in I. maja 1945 v Zgoniku 27. januarja, ob 15.00.**VEČSTOPENJSKA ŠOLA J.** Pangerca sporoča, da bo informativni sestanek za vpis v srednjo šolo S. Gregorčiča danes, 21. januarja, ob 17.00 na sedežu šole v Dolini 210.**VEČSTOPENJSKA ŠOLA** pri Sv. Jakobu vabi na informativne sestanke: danes, 21. januarja, ob 15.00 na nižji srednji šoli I. Cankarja, Ul. Frausin 12 - vabljeni starši in učenci 5. razredov; 25. januarja, ob 14.30 na OŠ I. Grbca - M.G. Štepančič, Ul. Svevo 15; 27. januarja, ob 15.15 na OŠ J. Ribičiča - K. Široka, Ul. Frausin 12. Dnevi odprtih vrat v otroških vrtcih: 26. januarja, ob 11.00 v OV v Škednju, Ul. Svevo 15; 27. januarja, ob 11.00 v OV J. Ukmarja, Staroistrska cesta 78; 28. januarja, ob 11.00 v OV Pikija Jakoba, Ul. Frausin 12.**VEČSTOPENJSKA ŠOLA** Vladimir Bartol pri Sv. Ivanu sporoča, da bosta informativna sestanka za vpis v 1. razred nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu in na Katinari v petek, 22. januarja, ob 16.30 v šolskih prostorih na Katinari, Reška cesta 511.**DTZ ŽIGE ZOISA** obvešča, da bo dan odprtih vrat v soboto, 23. januarja, od 9. do 12. ure.**DAN ODPRTIH VRAT** na liceju Franceta Prešerna bo v nedeljo, 24. januarja, ob 10. uri v šolskih prostorih na Vrdeški cesti, Str. di Guardiella 13/1. Pristrčno vabljeni starši in dijaki nižjih srednjih šol.**VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE** vljudo vabi starše, ki bodo vpisali otroke v prvi letnik nižje srednje šole na informativno srečanje in predstavitev nižjih srednjih šol v ponedeljek, 25. januarja, ob 17.00. Srečanje se bodo odvijalo na sedežu ravnateljstva, Nanoški trg 2 - Opčine.**VEČSTOPENJSKA ŠOLA** Vladimir Bartol pri Sv. Ivanu sporoča, da bo informativni sestanek za vpis v prvi razred osnovne šole v ponedeljek, 25. januarja, ob 17. uri na ravnateljstvu v Ul. Caravaggio 4; sledila bo predstavitev vzgojno-izobraževalne ponudbe na: OŠ O. Župančiča pri Sv. Ivanu, Ul. Caravaggio 4, v sredo, 27. januarja, ob 17.30; OŠ F. S. Finžgarja v Barkovljah, Ul. Cerreto 19, v ponedeljek, 1. februarja, ob 17. uri; OŠ F. Milčinskega na Katinari, Ul. Marchesetti 16, v sredo, 3. februarja, ob 17. uri.**VEČSTOPENJSKA ŠOLA J.** Pangerca sporoča koledar informativnih sestankov za vpise v vrtce: OV Pika Nogavička, Dolina 200, 26. januarja, ob 16.15; OV Miškolin-Boršt in OV Kek-Boljunec, Boljunec 473, 2. februarja, ob 16.30; OV Palčica, Ricmanje 144, 27. januarja, ob 16.15; OV Mavrica, Ul. D'Annunzio 62 - Milje, 1. februarja, ob 16.30.**VEČSTOPENJSKA ŠOLA** Vladimir Bartol pri Sv. Ivanu sporoča, da bo informativni sestanek za vpis v 1. letnik otroškega vrtca v sredo, 27. januarja, ob 17.00 na ravnateljstvu v Ul. Caravaggio 4; dan odprtih vrat bo v sredo, 27. januarja, v vrtcu v Barkovljah, Ul. Vallicula 11 in 29. januarja v vrtcu v Lonjerju, Lonjerska cesta 240. Starši se ga lahko udeležijo skupaj z otroki, od 10. do 12. ure.**VEČSTOPENJSKA ŠOLA J.** Pangerca sporoča koledar informativnih sestankov za vpise v osnovne šole: COŠ M. Samsa - I. Trinko - Zamejski (Domjo 72) ob 16.30 v sredo, 3. februarja.**Obvestila****ODDELEK ZA MLADE BRALCE NŠK** obvešča, da bo knjižnične prostore v Narodnem domu danes, 21. januarja, ob 16.30 obiskala pravljina gostja Vera Poljšak, izkušena učiteljica, dolgoletna sodelavka Galeba, dragocena kulturna delavka iz Barkovelj in babica, ki bo prisotne presenetila z izvirno pripovedjo. Za glasbeni okvir bodo poskrbeli dijaki NSŠ Sv. Cirila in Metoda od Sv. Ivana. Vabljeni predšolski otroci in osnovnošolci!**SEKCIJA ANPI-VZPI** Milje: danes, 21. januarja, ob 18. uri bo v baru v gledališču Verdi, Ul. S. Giovanni 4, sekcijski kongres. Vabljeni.**NA DOLGI KRONI** z Marizo Cepach »Olje kot protagonist v mediteranski kuhinji«: srečanja z degustacijo ekstrasvirski oljčnega olja bosta v soboto, 23. in 30. januarja, ob 16. uri. Omejeno št. mest. Info in vpis: ob petkih 17.00-20.00 in v soboto 11.00-13.00; dolgakrona@gmail.com; tel. 338-5722967.**POGREBNO DRUŠTVO TREBČE** vabi na redni občni zbor, ki bo v soboto, 23. januarja, ob 14.30 v prvem in ob 15.00 v drugem sklicanju v Ljudskem domu.**STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE** vabi člane in simpatizerje v soboto, 23. januarja, ob 19. uri v Ljudski dom v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) na sestanek in praznik včlanjevanja 2016.**ŠD SK BRDINA** obvešča, da bo v nedeljo, 24. januarja, ob priliki smučarskih tečajev in tekme Primorskega smučarskega pokala na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalke ESSO na Opčinah. Prosimo za točnost. Informacije in prijave na tel. št. 340-5814566 (Valentina).**DSI** vabi na okroglo mizo na temo »Naši zbori na razpotju«. Govorili bodo Janko Ban, Aleksandra Pertot, Mirko Ferlan in Marko Sancin, vodil bo Marko Tavčar v ponedeljek, 25. januarja, v Peterlinovi dvorani ob 20.30.**KRU.T** vabi v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na prvo srečanje iz ciklusa »Naravna zelišča v našem vsakdanju« z zeliščarko Christel Garassich v ponedeljek, 25. januarja, ob 17. uri v Ul. Cicerone 8, II. nad. Zazeljene predhodne prijave, informacije na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscalit.it.**SKGZ** obvešča člane Deželne svete, da bo seja v ponedeljek, 25. januarja, ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma Jožefa Češčuta v Sovodnjah ob Soči (Prvomajska ul. 73).**SKD LIPA** prireja sklop predavanj o zdravi prehrani z izvedeno Marijo Merljak: 27. januarja; 3. in 17. februarja.**ZDRUŽENJE** »Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca« vabi v sredo, 27. januarja, ob 10.30, na svečanost ob Dnevu spomina s polaganjem venca k spomeniku padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca (Istrska ul. 192).**OBČINA DEVIN NABREŽINA**, ob Dnevu spomina, prireja srečanje s prof. Ferruccio Tassinom »Prej bratje v razširjeni Evropi, potem sovražniki v imenu kulta države. Koncentracijsko taborišče v Viscu« v petek, 29. januarja, ob 18.30 v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini. Toplo vabljeni!**KRAŠKA OHCE**: organizatorji vabijo mlade pare, zainteresirane, da se vzamejo »po starih običajih«, naj pošljejo svoj CV in kontakte na Občino Repentabor, Col 37 - 34016 Trst, s pripisom Kraški par 2016, do 30. januarja.**PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ** obvešča vse, ki bi se radi udeležili povork na Opčinah in v Sovodnjah s šempolajskim vozom, da se prijavijo na tajništvo@skdvigred.org, tel. 380-3584580 ali pri vozu v Šempolaju.**MEDVEJSKO-ŠTIVANSKI PUSTARJI** vabijo vse ljubitelje najbolj norega obdobja v letu k sodelovanju na pustnem vozu. Za obleke in ostale info tel. št.: 342-1003364 (Erik) ali 347-5447788 (Erica).**TEČAJ ZA ZAROČENCE** v Marijanišču na Opčinah: srečanja priprave na poroko (skupno 7) bodo potekala ob sredah, ob 20.30 s pričetkom 10. februarja. Nadaljnji razpored na prvem srečanju. To je edini slovenski tečaj v zamejstvu. Vabljeni.**SDGZ** prireja v ponedeljek, 15. februarja, tečaj HACCP za higieno živil. Prijavnice na www.sdgz.it. Prijave zbiramo do 12. februarja po mailu ali faksu.**SLOVENSKA PROSVETA** razpisuje štiri študijske štipendije iz Sklada Albina Ločičnika za slovenske univerzitetne študente in študentke inženirstva s stalnim bivališčem v FJK, ki so se v študijskem letu 2015/16 vpisali na študij omenjene smeri. Prošnje je treba nasloviti na Slovensko prosveto, Ul. Donizetti 3, 34133 Trst do 15. februarja. Razpis je objavljen tudi na spletni strani www.slovenskaprosвета.org.**JASLI V SLOVENSLEM DIJAŠKEM DOMU S. KOŠOVEL**: sporočamo, da smo pričeli z vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2016/17. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma - Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8.00 do 16.00; tel. št. 040-573141 ali urad@diaski.it.**Prireditve****DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM**, Dunajska cesta 35 - Opčine, vabi danes, 21. januarja, ob 20. uri na tretje predavanje iz cikla »Za osebno rast, vzgojo in boljšo družbo«. Alenka Rebula, strokovnjakinja za psihologijo, avtorica več uspešnic, priljubljena predavateljica in voditeljica delavnic, bo govorila o tem, »Kaj je vera vase in kako jo gradimo«.**SKD IGO GRUDEN** vabi v kavarno Gruden na odprtje razstave ilustracij Katerine Kalc v petek, 22. januarja, ob 19. uri. Predstavila jo bo prof. Ani Tretjak.**SKD TABOR** - Prosvetni dom - Opčine vabi na predstavitev dvojezične pesniške antologije Jolke Milič »Pozezija - bla, bla, bla od A do...?« v petek, 22. januarja, ob 20.00.**SKD IGO GRUDEN** vabi na predavanje Jasne Tuta »Z jadrnico po Polineziji« v soboto, 23. januarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Nabrežini; za uvod bo zapela ženska pevka skupina Tamariska, vodi Andreja Štucin.**TPPZ PINKO TOMAŽIČ** vabi v torek, 26. januarja, na tradicionalno baklado za spomin, mir in sožitje. Zbirališče ob 17.30 pri stadionu Grezar, odhod sprevoda ob 18.00, zaključek v Rižarni s kratkim nastopom TPPZ.**SKD RDEČA ZVEZDA** vabi na filmski večer ob priliki mednarodnega dneva spomina na žrtve holokavsta. V sredo, 27. januarja, ob 20.00 bomo v društvenih prostorih v Saležu predvajali film »Arrivederci ragazzi« (1987, sinhroniziran v italijanščino).**ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA**, Mladika in TS360, vabijo na Kavos knjigo, v sredo, 27. januarja, ob 10.00. Knjigo »V Brücku taborišču...« bo predstavil avtor Vili Prinčič, v pogovoru z urednico ZTT Martino Kafol. **SKUPINA 35-55 SKD France** Prešeren iz Boljunca prireja v četrtek, 28. januarja, ob 20.30 v društveni dvorani občinskega gledališča potopisno predavanje jadrnalke Jasne Tuta »Z jadrnico po Francoski Polineziji«. Vabljeni.**SKD BARKOVLJE**, Ul. Bonafata 6 - Dan slovenske kulture »...In mimogrede tudi o kulturi« v petek, 29. januarja, ob 20.30: slavnostni govornik Miroslav Košuta, za njegov ustvarjalni opus odlikovan z Redom za zasluge Republike Slovenije 2015; glasbeni utrinek Jasna Corrado Merlak - harfa (J.S. Bach - G.B. Pescetti - C. Debussy).**SPDT** vabi na ogled razstave Med morjem in gorami v veži Slovenskega stalnega gledališča v Trstu do 30. januarja.**PIHALNI ORKESTER BREG**, v sodelovanju s KD F. Venturini, prireja koncert »Pozdrav novemu letu« v nedeljo, 31. januarja, ob 17.30 v centru Anton Ukmar pri Domju.**Poslovni oglasi****GOSPA Z IZKUŠNJAMI** išče delo: likanje, pospravljanje, varstvo.
Tel. 00386-31808539**RESTAVRACIJA KARIS NA PESKU** prireja večerje z glasbo v živo in plesom:
30. januarja Dalmatinska fešta z duom Laguna Blu iz Hrvaške
6. februarja pustna sobota s skupino Giuliapellizzariballaben(d)
Za info in rezervacije: 040-226294**Mali oglasi****25. DECEMBRA** sem na Napoleonski cesti pri Proseku izgubila zlato ogrlico z barvanimi kamenčki, na katero sem zelo navezana. Tel. št.: +39/339-5034365.**DAJEM V NAJEM** lepo opremljeno stanovanje v Sežani. Tel. št. 338-4216746 (v večernih urah).**GOSPA Z IZKUŠNJAMI** in priporočilom išče delo kot negovalka starejše osebe 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-40637800 ali 00386-31349125.**PRODAM** dve diatonični harmoniki H, E, A in B, ES, AS vsako po 1000 evrov. Tel. št.: 335-5387249.**PRODAM** fiat 600 active, letnik 2009 v odličnem stanju, opremljen tudi z novimi zimskimi gumami, klimo in radiem. Tel. št.: 347-5279853.**PRODAM** mlin in stiskalnico za grozdje. Tel. št.: 040-280910 (v večernih urah).**PRODAM** moško kolo. Tel. 040-280910 (v večernih urah).**STANOVANJE** 125 kv.m. (Sežana, cesta za Lipico) prodamo: 3 sobe, jedilnica, dnevna soba, shramba, kuhinja, stranišče, kopalnica, 2 terasi, lastni vrt. Info na tel. 347-8911054.

† Zapustil nas je naš dragi

**Francesco Kosmač
(Branko)**

Žalostno vest sporočajo

žena Mariza, sin Gianni z Julijo,
Samuel, Anna Maria,
Vesna in Fazio.

Za zadnji pozdrav bo pokojnik ležal v ulici Costalunga v soboto, 23. januarja, od 8.30 do 9.30. Sledila bo sveta maša v cerkvi na pokopališču Svete Ane in nato pokop.

Trst, 21. januarja 2016
Pogrebno podjetje AlabardaSočustvujemo z družino
sosedih iz ulice Buie d'Istria, 11

LONJER - Spomini prijazne gospe Anuče Leban

Ko je mama Milena prala perilo mestnim družinam ...

Sonce je v ponedeljek visoko sijalo nad Lonjerjem, ko sva se s fotografom poslovila od gospe Ane Marije Leban Glavina oziroma Anuče, kot jo vsi imenujejo. »Še danes imam pred očmi postavitev prvih opornih stebrov Melare 1969. leta, medtem ko so katinarsko bolnišnico tu na levi odprli leta 1980, ko je umrl Tito,« nama razlaga, ko odhajava. Gospa Anuča, ki jih bo julija dopolnila osemdeset, je prava enciklopedija: datumi ji ne povzročajo nobenih težav in spomin je nikakor ne vara. Za najin obisk je iz predalov potegnila na dan raznorazne dokumente, fotografske albume, pisma in knjižice, ki bi spadali morda celo v muzej, saj razkrivajo zgodovino Lonjerja in razvevano vaško delavnice. »Domači mi pravijo, da sem obsedena, ker vse hranim in ničesar ne odvržem, a se zanje ne zmenim.«

Med predmeti, ki so zaznamovali njeno otroštvo, si posebno mesto v njenem srcu zasluži bel škaf, ki ga je zob časa že pošteno načel, še vedno pa je jasno, čemu je služil. »Vidite, to je bil mamin škaf, škaf perice. Z njim je na glavi nosila vodo iz »ščedenca« domov in z njo polnila kotle, v katerih je namakala perilo mestnih strank.« Anučina mama Milena Glavina je bila rojena 10. avgusta 1909 v Lonjerju, pri Šafkinovih, kot se jim v vasi pravi še danes. Kot najmlajša izmed petih otrok, je morala gospa Milena po zgodnji smrti matere pomagati očetu in bratu, ki je edini ostal doma, pri kmečkih opravilih.

Poročila se je leta 1932 s Škedenjem Karlom Lebanom in se po večkratnih selitvah naposled le ustalila v Rovtah. »Takrat je morala mama za hišo odšteti 7000 lir, kar je bilo za tiste čase velika vsota. Zaprošila je za posojilo na banki, hranilnici Cassa di risparmio in vsak mesec jo je najbolj skrbelo, ali bo

Gospa Anuča ponosno kaže, kako je tudi sama nosila mamin škaf; na fotografiji zgoraj gospa Milena v Lonjerju

FOTODAMJ@N

imela dovolj denarja za poravnavo dolga,« obuja spomine gospa Anuča. Leta 1945 se je družina Leban, kateri sta se medtem pridružili dve hčerki, preselila v Lonjer. »Ko sem se jaz rodila, leta 1936, je bila mama že perica. Ta posel je sicer med vojno prekinila, saj je sodelovala s partizani kot obveščevalka in šfercala prašičke v Furlaniji.« V Lonjerju so v vsaki drugi hiši ženske opravljale delo perice, zlasti v spodnjem delu vasi, nama pove gospa Anuča, ki je mammo redno spremljala in ji pomagala, odkar ji je bilo 10 let. Tako mama kot ostale perice so imele stalne stranke v Trstu; v glavnem je šlo za italijanske, premožnejše družine. »Koliko imenitnih plaščev je družina Allegretto darovala sestri in meni.« Gospa Anuča nama našteva družine, za katere je mama prala - Allegretto iz Ulice Fabio Severo, judovska družina Glass, ki se je v Trst preselila iz Zagreba, kjer je bila lastnica tovarne lesa, družina Gam-

beroni v Ul. Fabio Severo, pa še družine na Škorklji se spominja.

V mesto so se perice iz Lonjerja spuščale v glavnem peš, šele po vojni, leta 1947 se je pojavil prvi avtobus Sergas, ki je peljal tudi v Boljunec, Boršt in na Greto. Od takrat so se ga redno posluževale; zadnja postaja je bila pred sinagogo v Ul. sv. Frančiška. »Ko smo ob ponedeljkih zbirale perilo po družinah v mestu, se je včasih zgodilo, da se ga je nabralo precej. Če so bili fagoti, se pravi cule, manjši, ni bilo težav, saj smo jih lahko dali na avtobus, drugače pa je bil to problem. Spominjam se avtobusnih voznikov, dobrosrčnih Giacinta in Luciana, ki sta ženskam dovolila, da so na avtobus naložile fagote ali vrče mleka.« Ko je bil fagot nekoliko večji, so ga lonjerske perice odnesle nekoliko višje po Ulici sv. Frančiška, do doma nekega »karbonerja«, kot so mu rekli, Franca, doma iz okolice Postojne. Mimo njega je namreč nato pripeljal voznik iz Brega Lo-

vrenc Žerjul, ki je z motornim vozom vse fagote pripeljal v Lonjer za uro kosila.

Doma je bilo najprej na vrsti zaznamovanje perila, da se ni med seboj pomešalo. Vsaka družina je imela svoj znak, križec oz. križce iz nitke. Anučina mama je pripravila velik kotel, v katerem je stopila sodo, da so se cunje in rjuhe močile vso noč. Na terek jih je navadno prala z milom. »V kleti smo imeli velik vzdani kotel iz bakra. Mama ga je napolnila z vodo in vanj potresla sodo in pepel, vse je zmešala in dolgo kuhala.« V drugem kotlu je medtem vse perilo potlačila in ga prelila s tem lugom, kot so imenovali to čistilno zmes, naposled pa vse to pokrila s cunjjo. Kotel je imel na dnu majčkeno luknjico iz katere se je čez noč cedil lug. »Z njim smo si s sestro celo umivale lase, da so se lesketali kot zlato.« Cunjje je ob sredah gospa Milena spravila v fagote in jih odnesla k potoku, da bi jih sprala. »Tam, kjer je danes lonjerski vrtec, je bil nekoč potok, pravzaprav kaluža, v katero se je iztekala voda iz izvira na Ključu. Mi smo mu rekli ščedenec. Ob njem so bile urejene tri večje kamnite plošče, ki največkrat niso zadostovale za vse vaške perice. Redno so se kregale za mesto. Če si ga je mama izborila že zgodaj zjutraj, se potem od tam ni premaknila, dokler ni vsega oprala. Takrat sem jaz z malimi culicami odnašala cunje s potoka domov. Gor in dol.«

Četrtek in petek sta bila navadno posvečena sušenju, seveda, če je bilo vreme primerno. Zlasti pozimi je bilo hudo - takrat so cunje sušile kar se je le dalo v hiši. »V kleti je bilo kot v Postojnski jami, še kapniki so viseli s stropa, tako je bilo mraz.« Gospa Milena je perilo sušila na domačem dvorišču, kjer ji je mož nategnil železno žico. Pred prvo svetovno vojno so perice perilo sušile kar »na rebri«: raztegnile so jih čez grmovje in

skrbele, da se ni umazalo. Plača je bila dostojna, je ugotavljala gospa Anuča: 80 lir na teden. S tem denarjem je njena mama hodila v vaški trgovini in vsakodnevno kupovanje na kredit poravnala ob koncu tedna.

V šestdesetih letih so se pojavili pralni stroji in perice niso bile več potrebne. »Mama se je takrat posvetila cvetju: na pašnih pod hišo je posadila raznorazno cvetje, ki ga je v velikih šopih nosila v mesto - pred gledališče Rossetti, kjer ga je prodajala Ivanka s Proseka, v cvetličarne v Ul. Battisti in na Akvedotu.« Z leti je gospa Milena precej prihranila, tako da je dejansko poskrbela za hčerki pa še za vnuke, ki so ji še danes hvaležni.

Sara Sternad

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Marius von Mayenburg
PES, NOČ IN NOŽ
režiser Matjaž Farič
(slovenska praižvedba)

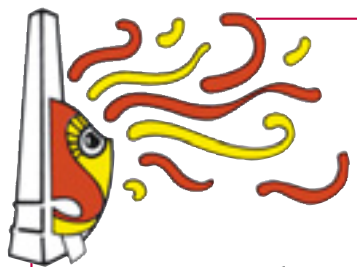

DANES - četrtek, 21. januarja, ob 20.30
v petek, 22. januarja, ob 20.30
v soboto, 23. januarja, ob 20.30
v nedeljo, 24. januarja, ob 16.00

Ponovitve se nadaljujejo do 31. januarja

Zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna!

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

KRAŠKI PUST - Priprave v polnem teku

Čas, ko se Kontovelci in Prosečani imajo najbolj radi

več fotografij na www.primorski.eu

Pust je na Proseku in Kontovelu vsako leto trenutek, ko se imajo Prosečani in Kontovelci najbolj radi. Na B'lanču tudi letos z združenimi močmi nastaja voz, v bližnjih prostorih Mladinskega krožka v Kulturnem domu pa oblačila za skupino minionov, ki ga bo spremljala na povorkah. Lani so se po petih letih ponovno odločili za voz, ki je bil sicer manjši in skromnejši od letošnjega.

V ponedeljek zvečer je v velikem

šotoru na B'lanču deset parov rok v dobri družbi marljivo delalo. To so mladi fantje, večinoma med 18. in 26. letom starosti. Poleg nosilnih stebrov z dolgoletnimi izkušnjami, kot so Oliver, Matija, Dejan in Martin, se jim je v zadnjih letih pridružilo še veliko mlajših. Gabriel Milič in David Paulič, ki sta s pomočjo drugih sestavila glavno strukturo voza, sta s potekom del zadovoljna. »V primerjavi z letom 2010, ko so pri gradnji voza pomaga-

li tudi starejši, smo letos sama »mularija«. Od lani smo se veliko izboljšali in si pridobili izkušnje, tako da nam gre letos dobro od rok,« je ocenil Gabriel. Trenutno končujejo ogrodje, nekateri se ukvarjajo s papirnato oblogo, ostali pa preizkušajo gibajoče dele.

Čeprav velik del voza še ni pokrit in za enkrat vidimo le ogrodje, na prednjem delu že sedi ogromna lutka, v kateri se bo morda marsikdo prepoznal ... Lutka strmi v velik televizijski zaslon, okrog njega pa bodo plaval majhni morski psi, iz Slovenije, Italije, Španije in Grčije. Nogometna tekma na televizijskem zaslonu jih tako zasnava, da ne opazijo dveh sorodnih morskih velikanov, ki se medtem grebete za premoč nad planetom Zemlja ... Prav tako, kakor ju ne vidi množica rumenih minionov, oziroma skupina rumenih pustarjev, ki bo sledila toku in skupaj z malimi državami zaslanjano živela v svojem malem svetu, dokler ne bo morda koga prebudil minion »Cattivissimo me« (Jaz, baraba), ki se bo pojavil iz planeta, medtem ko ga osvajata velesili Rusija in Združene države Amerike.

Pustarji s Proseka in Kontovela bodo letos prisotni na povorkah na Opčinah, v Sovodnjah in v Trziču, ne

Mladi fantje na delu delu v šotoru

FOTODAMJ@N

izključujejo pa možnosti, da bi lahko poleti odšli tudi na povorko v Gradež, nam je zaupal Gabriel.

Medtem, ko fantje gradijo voz, dekleta Mladinskega krožka in mame, pod vodstvom zveste Nadje Brkinke, izdelujejo obleke za skupino. »Za zdaj je vpisanih okrog 70 pustarjev, pričakujemo pa še veliko prijav, morda celo čez stot, saj je tema minionov vabljiva tudi za otroke. Med tednom strižemo blago, med vikendom pa imamo akcijo sestavljanja oblek,« je povedala Kristina Žerjal.

Prosečani in Kontovelci letos razmišljajo perspektivno. Na openski povorki bomo videli, kateri morski pes bo prvi zagrabil svet in koliko minionov bo pred njima bežalo ... Dobra volja in energija že zdaj ne manjkata!

Barbara Ferluga

DOLINA - Izobraževalna ponudba Večstopenjske šole Josipa Pangerca

Krepitev slovenščine na vseh stopnjah šolanja

V vrtcih lutkovne, v osnovnih šolah jezikovne delavnice - Kreativno pisanje za nižješolce

Nekateri starši očitno hodijo na vse informativne sestanke, ker radi primerjajo ponudbo in pogoje posameznih šol oz. vrtcev. To je ugotovila ravnateljica Večstopenjske šole Josipa Pangerca iz Doline Fiorella Benčič po presenetljivo številni udeležbi na ponedeljkovem sestanku za vpis v dolinsko Osnovno šolo Prežihovega Voranca. Tudi v vrtcih in šolah dolinskega večstopenjskega zavoda namreč v teh dneh so oz. bodo potekali številni informativni sestanki ob vpisovanju za prihodnje šolsko leto (tako bo danes npr. ob 17. uri sestanek za Nižjo srednjo šolo Simona Gregorčiča), pri čemer ravnateljica Benčičeva opozarja, da se starši zanimajo predvsem za prilagodljivo obliko urnika, ki bi vseboval reden pouk in izbirne dejavnosti oz. možnost odhoda domov po kosilu.

Drugače so si na šoli Pangerc zadali cilj utrjevanja in krepitev znanja slovenskega jezika, tudi z ozirom na poučevanje drugih predmetov. To se začne že v otroških vrtcih, za katere vlada veliko zanimanje, saj je že lani bilo več prošelj kot razpoložljivih mest, letos pa predvidevajo še večji pritisk, zato so se odločili zaprositi za dodatni oddelek. Z letošnjim januarjem so stekle lutkovne delavnice, ki otrokom, zlasti tistim, ki ne obvladajo dovolj slovenščine, pomagajo, da pridejo do boljšega spoznavanja in širijo svoj besedni zaklad s ciljem funkcionalnega sporazumevanja.

Za osnovnošolce se bodo nadaljevale sobotne jezikovne delavnice slovenskega jezika, ki že nekaj let predstavljajo prijetno in koristno ponudbo, v prihodnje pa bodo dobile značaj stalne dejavnosti, kar bo brez dvoma predstavljalo olajšanje za tiste učence, ki prihajajo iz družin, kjer se slovenščina ne govori. Omeniti je treba tudi tečaj slovenščine za starše, pri katerih ravnateljica Fiorella Benčič ugotavlja kar precejšnje zanimanje za učenje slovenskega jezika.

Nižješolci pa obiskujejo delavnice kreativnega pisanja, ki jih s podporo Rotary kluba vodi književnik Marko Kravos, pri čemer bodo dijaki svoje stvaritve predstavili že na prireditvi ob prazniku slovenske kulture. Krepitev slovenščine je tudi v funkciji razumevanja besedila pri drugih predmetih, kot npr. pri matematiki, kjer so po

Dolinski nižješolci osvajajo med drugim večino kreativnega pisanja FOTODAMI@N

besedah ravnateljice Benčičeve zaradi slabega razumevanja besedila zabeležili slabe rezultate pri vsedravnih preizkušnji Invalsi. Utrjevanje slovenščine preko najrazličnejših dejavnosti, kot so npr. zeleni teden, obiski in izmenjave, najdemo tudi v triletnem načrtu vzgojno-izobraževalne ponudbe, kjer predvidevajo tudi izobraževalne osebja in poenotenje materiala.

OŠ Voranc: eni v Dolino, drugi še naprej v Domjo

Na ponedeljkovem sestanku s starši je bil govor seveda tudi o vprašanju selitve učencev v luči korenite prenove stavbe šole Voranc, ki je od septembra lani prazna, učenci pa trenutno obiskujejo pouk v začasnih prostorih OŠ Mare Samsa v Domju. Za prihodnje šolsko leto tako razmišljajo o »razdelitvi« šole: učence četrtega in petega razreda bi namestili v prostorih NSS Simona Gregorčiča v Dolini, učenci 1., 2. in 3. razreda pa bi še naprej zahajali v Domjo, kar bi tudi olajšalo prevoz s šolskim avtobusom. Po besedah ravnateljice Fiorelle Benčič je bil odziv staršev dober, saj so razumeli, da bodo na koncu imeli moderno šolo, ki bo tudi v skladu s projektom za digitalizacijo, ki ga vodijo na ravnateljstvu. (IŽ)

TRST - Družba AcegasApsaAmg

Vozila na električni pogon doslej »polnili« 239 krat

Skupina AcegasApsaAmg je postavila na Tržaškem že devet točk za polnjenje avtomobilov na električni pogon (na sliki odprte prve točke). Od aprila do decembra lani so se jih lastniki tovrstnih vozil poslužili že 239 krat, AcegasApsaAmg pa je v okviru t.i. projekta Hera električne mobilnosti prispeval skupno 2.031 KW/h okolju prijazne energije, piše v tiskovnem sporočilu podjetja. Družba ponuja avtomobilistom mesečne »abonmaje«: lastniki vozil na električni pogon lahko za 25 evrov mesečno polnijo vozila neštetokrat, družba Hera Comm pa zagotavlja »zeleno« električno energijo.

Družba AcegasApsaAmg je doslej odprla točke na Narodni ulici št. 4 (blizu krožišča na Opčinah), na Trgu Straulino, v Ul. Slataper št. 18, v Ul. delle Ginestre št. 1, na Trgu 11. septembra, v Ul. s. Nazario št. 5, v Ul. Carpineto št. 35, pri Bošketu in v Ul. Gruđen v Bazovici.

DEVIN - Obisk malčkov iz devinskega in mavhinskega vrtca

Z igro v šolsko življenje

Bodoči prvošolci so s pomočjo učiteljice Maria Adamiča spoznavali devinsko osnovno šolo

VINARSTVO - Reportaža dnevnika La Repubblica

Prosecco se je rodil na Proseku

Vinarji iz Veneta pripravili »zemljevid« vinorodnih okolišev, ki omenja tudi vas na tržaškem Krasu

Italijanski in tuji časopisi v zadnjem času namenjajo veliko pozornost vinu prosecco ter novici, da je po številu prodanih steklenic prehitel francoski šampanjec. Glavnina tudi strokovnih občil (zaradi ignorance ali namerno) navadno ne omenja, da to vino nosi ime po Proseku, najdejo pa se izjeme, ki to omenjajo in izpostavljajo. Mednje sodi dnevnik La Repubblica, ki v včerajšnji prilogi Viaggi e sapori (Potovanja in okusi) objavlja reportažo o proseccu in njegovi vse večji priljubljenosti v Italiji in tujini.

Novinar Andrea Selva najavlja, da je pravkar izšel nov vodnik s priložnim zemljevidom o proseccu ter njegovih vinorodnih okoliših. Na tem zemljevidu najdemo tudi Prosek (tu se je začela zgodba tega vina, piše rimski dnevnik), vinska pot se nato vije čez Furlanijo do Veneta (pokrajina Treviso), kjer je prosecco zaslovel kot izvrstno vino in kot svetovno znana blagovna znamka. Osrčje prosecca se nahaja v okolici Valdobbiadene. Tukaj se

vinogradi razprostirajo na površini 106 hektarjev, ki si jih deli 140 lastnikov-vinarjev. Prav zaradi bliskovitega vzpona prosecca se vrednost hektarja vinograda suče okrog neverjetne cene 2,5 milijona evrov.

Tudi zaradi prosecca si tamkajšnji vinarji ob podpori stanovskih združenj, Dežele Veneto in krajevnih uprav prizadevajo, da bi vinorodno območje vključili v seznam svetovne dediščine Unesca. Po Dolomitih in beneški laguni bi bil to že tretji vpis iz Veneta v Unescov seznam, v katerega bi vsekakor sodil tudi Prosek kot izvorni kraj prosecca.

Prav zaradi prosecca se je v Venetu vnela ostra polemika med tamkajšnjimi vinarji. Večji pridelovalci si nadejajo odpravo ukrepa, ki ne dovoljuje širitev vinogradov in torej vinorodnih okolišev, manjši pridelovalci pa temu nasprotujejo. Bojijo se namreč, da bi »sprostitve« prosecca koristila le večjim (in vplivnejšim) vinarjem v prid kvantitete in na škodo kakovosti. (st)

Z živo radovednostjo v očeh so pred kratkim prvič prestopili šolski prag bodoči devinski prvošolci. S svojimi vzgojiteljicami so pogumno vstopili v živahno šolsko stvarnost, kjer jih je v telovadnici presenetilo pravo gozdno kraljestvo; ob pomoči sodobne tehnologije so spoznali skrivnostna gozdna bitja in se spoprijateljili z bistrim palčkom, ki jim je v malem času razkril velike skrivnosti ... V prijetnem ustvarjalnem vzdušju, ki ga zna pričarati otroška iskriva razigranost, so se mali učenci sproščeno približali šolskemu življenju in si z zanimanjem ogledali šolske prostore. Vsi na devinski šoli so bili veseli njihovega obiska in jih z veseljem pričakujejo v naslednjem šolskem letu.

Šempolajski vrtec

Občina Devin - Nabrežina obvešča, da se je začelo vpisovanje v otroški vrtec v Šempolaju za šolsko leto 2016/2017. Prošnje za vpis je treba predložiti občinskemu uradu za šolstvo (občinska knjižnica v Nabrežini) do 1. februarja 2016.

Informativni sestanek za starše bo v ponedeljek, 25. januarja, ob 16. uri v prostorih navedenega vrtca.

INTERVJU - Géza Röhrig, protagonist celovečerca Savlov sin »Neopisljivo grozoto taborišč lahko učinkovito predstavi le Evropejec«

TRST - V kinu Ariston so sinoči predvajali briljanten film *Savlov sin* (Saul Fia) madžarskega režiserja Lászla Nema, ki je pomenil tudi uvod v 27. Tržaški filmski festival. Ta se bo uradno začel jutri in bo trajal do 30. januarja, v tem času pa bodo ljubitelji filmov uživali ob zgoščenem in obsežnem filmskem programu. S sinočno projekcijo so organizatorji festivala potrdili, da bo tudi ta edicija ambiciozna in kakovostna. Film *Savlov sin* je režijski debi Lászla Nema, ki je v tandemu z igralcem Gézo Röhrigom posnel popolno mojstrovino, ki so jo filmski kritiki in cinefili označili za najboljši dosežek lanskega leta. Kot izjemen avtorski podvig ga je prepoznala tudi canska žirija, ki mu je podelila veliko nagrado, med doslej osvojenimi priznanji pa so tudi nagrada svetovnega združenja filmskih kritikov, zlati globus za najboljši tujejezični film in nominacija za tujejezičnega oskarja.

Zgodba je postavljena v Auschwitz, v kadru pa je ves čas protagonist - Jud, ki mora skrbeti za to, da so vsi njegovi rojaki odpravljani v krematorij. Protagonist Géza Röhrig je učinkovito uprizoril vsakdan v nacističnem koncentracijskem taborišču, svoje doživljanje izredno napore vloga pa je predstavil ob koncu včerajšnje projekcije filma, ki danes prihaja na redni spored italijanskih kinematografov. S protagonistom filma smo se pogovorili tudi mi in izvedeli, zakaj je bila ta vloga zanj resnični »tour de force«.

Kako ste se živeli v vlogi? Gre za izredno težko zgodbo, v kateri kot protagonist vlačite trupla iz plinskih celic ...

Moj primarni vir za boljše razumevanje vloge je bila literatura. Prebral sem ogromno knjig. Po koncu vojne se kar ne-

Protagonist filma *Savlov sin* Géza Röhrig. Kritiki so film ocenili kot popolno mojstrovino.

FOTODAMJ@N

kaj časa ni govorilo o teh grozotah. Postopamo pa so svoji žrtev spregovorili o vsakdanu v nacističnih taboriščih, zgodovinarji pa so vse vestno beležili. Sam sem prebral na tisoče strani in se poskusil popolnoma živeti v duševno stanje žrtev. Vse skupaj je bilo psihično in fizično precej mučno.

Tudi za vas, ne samo za režiserja, je film ognjeni krst. Neverjetno, če pomislimo, da je celoten film odvisen od vaše prepričljivosti. V kadru ste vseh 107 minut filma. Na vašem sivkastem obrazu se pogosto brez grimas in besed izrisujejo čustva, za katera besede niti ne obstajajo. Ka-

ko vam je uspelo tako prepričljivo odigrati vlogo?

Zasluge seveda nosita režiser in snemalec, ki me dobesedno nikoli nista izpustila izpred oči. Odločila sta se za intimno, klavstrofobično kompozicijo, ki so jo še dodatno podčrtali dolgi, neprekinjeni kadri. Prepričan sem, da se takšen izdelek da narediti le s timskim delom in ekipo, ki je osredotočena izključno na produkt. Mojo vlogo je ovrednotila tudi zvočna kulisa; neprekinjen šum strel, nemških ukazov, skrivnih pogovorov in kaotičnega trušča iz ozadja mi je vse olajšalo.

Holokavst je pogosto filmska tematika. Zakaj je *Savlov sin* tako zelo pomemben in drugačen v pristopu k neštokrat obravnavani tematiki?

Po mojem prepričanju zaradi iskrenosti. Skoraj vsi filmi o holokavstu so narejeni z zunanjega zornega kota in s povojno mentaliteto. Ta film pa je drugačen tudi zaradi lokacije. Številni filmarji si ne bi upali snemati v plinskih celicah ali krematorijih. To so tabuji, ki jih mnogi še niso presegli. Sem pa tudi prepričan, da neopisljivo grozoto taborišč lahko učinkovito predstavi le Evropejec.

Ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta 27. januarja bodo film predvajali v bruseljskem kinu Bozar. Pogovarjali se boste s predsednikom evropskega parlamenta Martinom Schulzem. Ste počaščeni?

Menim, da se je zelo pomembno spominjati Judov, Romov, duševno zaostalih in istospolno usmerjenih, ki so bili med drugo svetovno vojno brutalno umorjeni. Schulz in jaz le opravljava svojo službo - ozaveščava nove generacije. Kar pa sploh ni lahko poslanstvo. To vam pravim iz lastne izkušnje očeta štirih otrok, ki vedo bore malo o holokavstu. Za današnje mladino je žal

holokavst postal nekaj abstraktnega.

Mučeniki današnjega časa so begunci, ki bežijo pred vojno. Kako ocenjujete migracijsko politiko madžarskega predsednika vlade Viktorja Orbana? Se strinjate s premierjem, ko pravi, da prebzniki ogrožajo evropske krščanske in demokratične vrednote?

Po mojem mnenju bi se begunskega problema morali lotiti pri njegovih koreninah. O njem bi morali sistematsko razpravljati voditelji držav, ki imajo interese v Siriji in drugih državah, od koder bežijo ti ljudje. V mislih imam predvsem ZDA, Rusijo in Kitajsko, države, ki imajo moč, s katero bi lahko, seveda če bi želele, ustavile državljansko vojno in s tem tudi beg nedolžnih ljudi.

Za konec pa morda še lahkotnejše vprašanje. Konec februarja se boste v Hollywoodu potegovali za lento najboljšega tujejezičnega filma. Vaša pričakovanja?

Na podelitev oskarjev bom šel s sprogo. V gledališču bova sedela tako, kot običajno to počneva pred televizorjem, ko spremljava rezultate lota. Če bo izžrebana naša številka, bom vesel, v nasprotnem primeru pa bo življenje šlo dalje kot doslej.

Sanela Čoralič

filmi@primorski.eu **GREMO V KINO**

Il figlio di Saul (*Savlov sin*)

Madžarska 2015

Režija: László Nemes

Igrajo: Géza Röhrig, Levente Molnar, Urs Rechn, Todd Charmont in Sandor Zsoter

Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER!

Prvenec madžarskega režiserja Lászla Nema, ki so ga maja lani v Cannesu nagradili z Veliko nagrado žirije, je po mnenju marsikoga tudi film leta: zgodba, o človeku, ki išče človečnost tam, kjer je v bistvu ne more najti. Dogajanje je postavljeno v oktober 1944 v koncentracijsko taborišče Auschwitz. Saul Ausländer, madžarski Jud, je član posebne skupine judovskih taboriščnikov, ki živijo ločeno od preostalih sojetnikov in so prisiljeni sodelovati pri množičnih usmrtnih. Imenovani so Sonderkommando. Njihova naloga je ta, da pospremi ostale Jude na zadnjo pot, se pravi, da morajo odstraniti trupla pokojnih, ki so bili usmrčeni v plinskih celicah, in jih nato upelje.

Nekega dne med delom v krematoriju Saul odkrije truplo dečka, za katerega je prepričan, da je njegov sin. Zdaj si želi rešiti dečkovo truplo pred ognjem, predvsem pa hoče najti rabina, ki bo zrecital kadiš - molitev za preminulega - in omogočil tako otroku dostojen pokop.

Dosleden oris vsakdana v nacističnem koncentracijskem taborišču je zgodba o iskanju upanja tudi v najtemnejših trenutkih človeške zgodovine. László Nemes se je je lotil potem, ko je v pariški knjigarni naletel na knjigo, ki je opisovala prav Sonderkommando. Osemindesetletni režiser se je odločil, da bo to tematika razvil v prvem celovečernem filmu, s tem, da bo pripoved zaupal junaku, Saulu, ki se je znašel v skupini tistih Židov, ki so prisilno sodelovali pri smrti drugih jetnikov. Nemes, rojen v Budimpešti, se je še enajstletni preselil v Pariz, kjer je na Sorboni diplomiral iz zgodovine in se kmalu nato podal v New York na študij režije. Kot asistent režije je sodeloval tudi z madžarskim avtorjem Bélo Tarr. (*Iga*)

GLEDALIŠČE VERDI - Roberto Prosseda Brezhibna igra in popularen program

Prosseda je bil že večkrat gost tržaškega Koncertnega društva

ROBERTO MASOTTI

TRST - Roberto Prosseda je pianist, ki želi z občinstvom navezati neposredni stik, zato imajo njegovi koncerti običajno predgovor, v katerem umetnik oriše program in svoj pristop do njega. Za Koncertno društvo je pred časom predstavil in igral prvo in poslednjo Beethovno sonato, tokrat pa je program posvetil dvema skladateljema, ki sta živele in ustvarjala vzporedno: Felix Mendelssohn - Bartholdy (1809-1847) pretežno v Nemčiji, leto mlajši Fryderyk Chopin pa v Parizu, kjer je umrl leta 1849. Različni kulturni milje, v katerem sta se izoblikovala, je razviden iz glasbe, ki je v obeh primerih globoko usidrana v romantično dobo, seveda pa stopajo na dan tudi umetniške značilnosti, ki skladatelja ločujeta.

Prosseda, ki je za založbo Decca posnel celotni opus Mendelssohnovih skladb za klavir - nekatere tudi v krstni izvedbi -, je po dokaj obširni razlagi začel s sklopom šestih *Lieder ohne Worte* (Samospevi brez besed) in ravno v prvem zelo lepo podal nežno, globoko otožno romantično beneške gondoljere; romantični spleen je razpletal tudi v naslednjih, le *Pomladni spev* je raz-

kril nekoliko bolj vedro razpoloženje. Manj zanimivi sta bili naslednji skladbi, *Variations serieuses v d-molu op. 54* in *Fantazija op. 28*, v katerih je Mendelssohn pokazal zelo tehno kompozicijsko in tehnično znanje, ne pa navdih, ki ga je imel njegov vzornik Beethoven.

Najlepše trenutke nam je Prosseda pričaral v treh Chopinovih *Nokturnih op. 9*: iz klavirja je izvil nežen in plemenit zvok, ki se je nato v *Scherzu št. 1 v h-molu* preobrazil v nekoliko preveč vehementno in neučakano muziciranje - z izjemo osrednje blagoveneče uspanke. Nekoliko staromodno, a dopadljivo je odigral dva *Valčka iz op. 64* in program izčrpal z *Balado št. 4 v f-molu*, v kateri so lepše zazveneli mirni in zaslanjani odlomki.

Brezhibna igra in popularen program so navdušili občinstvo, ki je z dolgimi aplavzi priklicalo kar tri dodatke: najprej še en Chopinov *Nokturno*, nato hudomušen *Medvedov ples* - tega je Prosseda odkril v Mendelssohnovi zapuščini -, nazadnje pa še en *Spev brez besed*, ki je lepo zaokrožil večer.

Katja Kralj

Niz koncertov Šanson na Ljubljanskem gradu

LJUBLJANA - Na Ljubljanskem gradu se bo 28. januarja s koncertom Nuške Drašček začel cikel Šanson na Ljubljanskem gradu. Ponudil bo štiri koncerte, na katerih se bodo predstavili še Radojka Šverko, Boris Cavazza in Vita Mavrič. Četverica bo predstavila svojo različico šansona. Draščkova bo večer, za katerega so vstopnice sicer že razprodane, posvetila Edith Piaf, katere 100. obletnico rojstva smo praznovali lanskega decembra. Ob spremljavi pianista Blaža Jurjevčiča in tolkalista Vida Ušeničnika bodo zazvenele skladbe, kot so L'Accordeoniste, Mon Dieu, Hymne a l'amour in Je ne regrette rien. Hrvaška pevka diva Šverkova bo na Ljubljanskem gradu nastopila 25. februarja in se ob spremljavi svojega dolgoletnega pianista Vladimirja Babina predstavila s programom, ki bo obsegal širok repertoar, od njenih avtorskih šansonov do italijanskih kancan in mednarodnih zimzelenih melodij.

Na tretjem koncertu 24. marca bo nastopil Boris Cavazza, ki se občinstvu tokrat ne bo predstavil kot igralec, temveč kot pevec, interpret in avtor pesmi. Spremljala ga bo zasedba Fake Orchestra pod taktirko Igorja Leonardija, s katerim sodeluje že od leta 2006, ko je izdal svojo prvo zgoščenko s šansoni 11 korakov. Songi, ki so nastali po Cavazinih besedilih, poslušalce skozi različne glasbene žanre s humorno-ironično vsebino popeljejo v raznovrstne zgodbe, razmišljanja in refleksijo življenja.

Cikel bo 21. aprila sklenil koncert Vite Mavrič, ki se bo skupaj s Cafe teater bandom pod vodstvom Jake Puciharja podala na sprehod skozi dolga leta njene predanosti gledališču in glasbi. Njene zgodbe so srčne, pripovedujejo o lepih časih, lepih ljudeh in ljubeznih brez rezerv. Hkrati jih najeda neizprosnost minljivost. Njena interpretacija ni lahka ali blagovozna, glas je raskav, ob smehu je jok ... (*sta*)

POZOR!
Tudi letos
nespremenjena
naročnina.

TO JE...
DEJSTVO!

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zgodaj zjutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamo **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja.

 Primorski
dnevnik

 Zadruga
Primorski dnevnik

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

videosponetek na
www.primorski.eu

»POZABLJIVCI«

Danjel
Radetič

danjel.radetic@primorski.eu

Žrtve in krvniki

V Gorici so se včeraj v vgraditvijo trinajstih tlakovcev v pločnike mestnih ulic poklonili spominu goriških Judov, ki so med drugo svetovno vojno umrli v koncentracijskih taboriščih. Postavitev spominskih znamenj je finančno podprla občinska uprava - ista občinska uprava, ki je pred dnevi na županstvu z vsemi častmi sprejela pripadnike fašistične enote Decima mas. Med sprejemom je bilo ob prisotnosti podžupana in občinskega svetnika slišati, da so »masovci« branili Gorico pred Slovani, vendar ni bila niti besedica izrečena o ustrahovanju civilnega prebivalstva, o umorih partizanov in antifašistov, o sodelovanju z nemškimi okupatorjem - tudi pri deportiranju Goričanov v koncentracijska taborišča. V njih je umrl večji del članov goriške judovske skupnosti, deportacija je bila usodna tudi za številne Slovence in Italijane, ki so se uprli nacifašističnim zatiralcem.

Goriška občinska uprava je tako v nekaj dneh počastila žrtve in njihove krvnike - nedolžne goriške Jude in nasilneže, ki se po kapitulaciji Italije septembra 1943 niso predali zavezniški vojski, temveč so sklenili zavezništvo z Nemci in se kasneje vključili v Mussolinijevo fašistično vojsko v okviru njegove Salojske republike. Pripadniki enote Decima mas so do konca vojne stali na strani tistih, ki so leta 1938 sprejeli rasne zakone; z njimi se je začelo zatiranje judovskega prebivalstva tudi v naših krajih, vendar zgleđa, da nekateri na to še vedno pozabljajo. »Pozabljivce« imamo na žalost tudi na županstvu, zato jih bo treba prihodnjič spomniti, da desnico iztegujejo somišljeniki tistih, ki nosijo odgovornost za skoraj popolno uničenje goriške judovske skupnosti in za smrt številnih drugih Goričanov.

GORICA - Postavil jih je berlinski umetnik Gunter Demnig

Tlakovci v spomin na deportirane Jude

Svečanost v Garibaldijevi ulici (desno), kjer so vgradili tri tlakovce v spomin na člane družine Luzzatto in enega v spomin na Emmo Luzzatto Michelstaedter (pod glavno fotografijo); Gunter Demnig in Lorenzo Drascek v Ascolijevi ulici (spodaj)

BUMBACA

Da ne bi pozabili. Včeraj so v pločnike mestnega središča v Gorici vgradili trinajst tlakovcev, s katerimi so se spomnili na Jude, ki so jih med drugo svetovno vojno deportirali v nemška koncentracijska taborišča. Pobudo si je sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja zamislil nemški umetnik Gunter Demnig, ki je v zadnjih dneh obiskal več italijanskih mest, naposled pa je prišel v Gorico. Svoj obhod je začel v Ascolijevi ulici, kjer so v pločnik vgradili osem tlakovcev v spomin na deportirane člane družin Schumann, Armani in Iacoboni; v Mazzinijevi ulici so tlakovec posvetili spominu na Ferruccio Leonija, v Garibaldijevi ulici so se spomnili treh članov družine Luzzatto in Emme Luzzatto Michelstaedter, matere enega izmed največjih goriških intelektualcev vseh časov, Carla Michelstaedterja.

Med postavitvijo tlakovcev v Garibaldijevi ulici je potekala krajša svečanost, ki so se je udeležili tudi goriški župan Ettore Romoli, podpredsednica pokrajine Mara Černic, tržaški rabin Eliezer Shai Di Martino, prefektinja Isabella Alberti in predstavniki dijaške konzulte, med katerimi je slovenski višješolski center zastopal Cristian Visintin; poleg številnih občanov sta bila navzoča tudi glavna pobudnika iniciative, in sicer predsednik združenja Prijateljev Izraela Lorenzo Drascek in občinski svetnik Giuseppe Cingolani. Odsotni so bili le predstavniki mestne Cerkve, medtem ko je bilo med množico opaziti socialno angažiranega duhovnika Alberta De Nadaia.

»Danes se spominjamo enega izmed najbolj žalostnih dogodkov v goriški zgodovini, ki jih je bilo sicer kar nekaj. Judovska skupnost je bila pomemben del ekonomskega in intelektualnega mestnega tkiva, Jude pa so dobesedno izkoreninili iz Gorice,« je povedal župan Romoli.

Judovsko prisotnost v Gorici skozi stoletja je nato orisala profesorica Orietta Altieri. »Do leta 1938 so

bili Judje zelo živahna skupnost; ne smemo pozabiti, da je v 18. stoletju ekonomska dejavnost mesta slonela predvsem na judovskih družinah. Omeniti je treba tudi številne intelektualce, kot so Graziadio Isaia Ascoli, Carlo Michelstaedter, Enrico Rocca; pomemben doprinos h kulturni rasti so dali tudi razni goriški rabini. Deportirancem judovskega rodu iz Gorice je skupno to, da so bili v glavnem vsi zelo stari; Emmo Luzzatto Michelstaedter so aretirali 23. novembra 1943, ko je imela 89 let,« je pojasnila profesorica Altieri.

Tržaški rabin Eliezer Shai Di Martino je med svečanostjo zmolil judovsko molitev v spomin na Saro Luzzatto, Eliso Richetti Luzzatto, Iginia Luzzatto in Emmo Luzzatto Michelstaedter, ki so pred deportacijo stanovali v stavbi, kjer se danes nahaja hišna številka 5 v Garibaldijevi ulici. Svečanosti so se udeležile tudi tri izmed zadnjih predstavnic goriške judovske skupnosti, Giorgia Levi, Laura Iacoboni in Livia Rosenbaum. »Kaj naj rečem? Mojega očeta so odpeljali v internacijsko taborišče v kraj Ferramonti di Tassio, iz katerega se je na srečo vrnil živ. Stric in teta pa sta bila ustreljena v Forliju. Pomembno je, da na take dogodke ne pozabimo, prav zaradi tega je današnji dan za nas kot neke vrste 27. januar, dan spomina. Upam, da bomo po tej poti tudi nadaljevali,« je povedala Livia Rosenbaum, hčerka Giacomina Rosenbauma, ki je bil med najbolj zaslužnimi za ponovno odprtje obnovljene goriške sinagoge leta 1984.

Predsednik združenja Prijateljev Izraela Lorenzo Drascek poudarja, da se nameravajo pokloniti spominu še ostalih deportirancev judovskega rodu. »Postavili smo le trinajst tlakovcev, enega moramo še postaviti, iz Gorice pa so deportirali 37 pripadnikov judovske skupnosti. Živeli so tudi v Manzonijevi, Pitterijevi in Galileovi ulici, kjer je za postavitve tovrstnih tlakovcev nekaj več težav tehnične narave. Dva tlakovca bi morali postaviti tudi na Korzu Italia, nasproti spominskega parka. Ker bodo cestišče in pločnik obnovili, je bilo nesmiselno, da bi sedaj tam postavljali tlakovce, ki bi jih nato izrili. Prizadevali si bomo, da med napovedanimi obnovitvenimi deli na Korzu ne bodo na to pozabili,« napoveduje Lorenzo Drascek.

Albert Voncina

STOLPERSTEINE Prvi je bil nezakonit

Gunter Demnig

BUMBACA

Povpraševanja po njegovih tlakovcih je tolikšno, da je z njihovim polaganjem zaseden do avgusta. Devetinšestdesletni Berlinčan Gunter Demnig je umetnik, ki si je zamislil pobudo *Stolpersteine*, kar v nemščini dobesedno pomeni kamni spotike oz. ovire. Bistvo projekta je obeležje v obliki kamnitega tlakovca (dimenzije 10x10 centimetrov), prevlečenga s slojem medenine, v katero so vgravirani podatki posamezne žrtve (ime in priimek, kraj bivanja, datum rojstva in aretacije, kraj deportacije in datum smrti). Prisotnost nemškega umetnika smo izkoristili za krajši pogovor.

Gospod Demnig, kdaj ste postavili prvi tlakovec oz. stolperstein?

Prvega sem postavil leta 1996 v Berlinu, ko je bilo tovrstno početje še nezakonito.

Ali je temu sledila kaka posledica?

Nič hudega, sprožilo pa je veliko medijskega pritiska. Naposled so mi sporočili, da je tlakovec v tistem položaju nevaren in mi ukazali, naj ga premaknem. Postavil sem ga le nekaj centimetrov stran, tako da je bil njihov ukaz le bedast izgovor.

Kako pa se je nato razvijala zgodba o tlakovcih?

Postavitev stolpersteinov so »legalizirali« leta 2000, od tedaj pa jih neprestano postavljamo. Obiskal sem že 20 evropskih držav, postavil sem nad 56.000 tlakovcev. V Rimu sem bil prvič leta 2007, nato sem se v večno mesto vrnil kar sedemkrat. Bil sem tudi v Sloveniji, točneje v Mariboru, in na Reki na Hrvaškem. V preteklih dneh sem obiskal 16 italijanskih mest, med katerimi so Ostuni, Chieti in Turin, 27. februarja bom dan spomina preživel v poljskem Vroclavu. Povpraševanje za tlakovce neprestano narašča.

Ali vas lahko ponovno pričakujemo v Gorici?

Upam, da se bom sem vrnil, saj z delom nismo še zaključili. (av)

GORICA - Dela v Morellijevi ulici Propadajoče stavbe čez nekaj dni ne bo več

Propadajoči stavbi, ki je vzrok dolgotrajnega zaprtja Morellijeve ulice v Gorici, so šteti dnevi. V nedeljo ali v ponedeljek jo bo porušilo podjetje Egidio Braidot iz Gorice, ki bo danes zavarovalo območje in se pripravilo na izvedbo del, v katera bo občina vložila 20 tisoč evrov. Dodatnih 2.900 evrov bodo porabili za vodjo del: to nalogo, sporočajo z goriške občine, so zaupali inženirju Fulviu Bressanu.

Stavba je bila nekoč zasebno stanovanje, zapuščena pa je že vrsto let. Zaradi razpok na zidovih in odpadanja strešnikov je morala občina objekt zavarovati in posledično zapreti za promet del Morellijeve ulice, kar tamkajšnjim gostincem, trgovcem in stanovalcem povzroča precejšnje preglavice. Kot znano sta stavba in zemljišče last goriškega podjetja Sweet, ki je v stečaju. Občinska uprava se je že več let zavzemala za njeno porušitev, dovoljenje deželnega spomeniškega varstva pa je dobila šele konec novembra. Stavbo bodo porušili z bagrom in po-

sebnimi kladivi: podjetje si bo prizadevalo, da bodo dela zaključena v čim krajšem času in da bodo čim manj moteča za stanovalece.

»Veseli me, da smo končno uspeli rešiti ta problem. Sedanji načelnik spomeniškega varstva je pokazal razumevanje in poslušal za naše zahteve. Upam, da bomo zdaj lahko rešili še vprašani nekdane remize tramvajev med ulicama Duca D'Aosta in Manzano ter kompleksa Stella Matutina v Ulici Nizza,« zaključuje župan Ettore Romoli. Nekdanjo remizo v bližini goriške železniške postaje želi občina spremeniti v parkirišče s približno 130 parkirnimi mesti, tudi ta stavba pa je zaščiten, zato je načrt doslej ostal samo na papirju. Objekt v Ulici Nizza pa je last videmske univerze, ki je po udrtni strehe poslopje zavarovala in ga dala podpreti z leseno konstrukcijo. Propadajoče pročelje stavbe, v kateri so nekoč vrteli filme in prirejali razne dogodke za mladi, tako ne ogroža več pešcev, iz estetskega vidika pa je dokaj moteča. (ale)

RONKE - Niz dogodkov

Četrto stoletja knjižnice

Ronško občinsko knjižnico, poimenovano po bivšem predsedniku republike Sandru Pertiniju, so slovesno odprli 26. januarja 1991. V petindvajsetih letih je knjižnica postala pravo kulturno središče, v katerem prirejajo najrazličnejša srečanja. Da bi jubilej primerno obeležili skupaj z zvestimi obiskovalci in ljubitelji branja, so pripravili niz treh dogodkov. Danes ob 20.30 bo v občinskem avditoriju recital, na katerem bo nastopil tenorist Andrea Binetti; v nedeljo, 24. januarja, ob 20.30 pa bo na vrsti srečanje s pisateljem in komikom Alessandrom Fullinom. Mlajši bodo prišli na svoj račun v ponedeljek, 25. januarja, ob 17.30, ko bo ustvarjalno delavnico za otroke od 4. do 7. leta starosti vodila ilustratorka Raffaella Bollaffio.

Ronška knjižnica je odprta ob ponedeljkih med 15.30 in 19. uro, ob sredo in četrtek med 9.30 in 12. uro ter med 15.30 in 19. uro, ob petkih pa med 15.30 in 19. uro. V knjižnici je na voljo preko 100.000 knjig in zgoščenk, leta 2014 so našeli 88.589 izposoj, vpisanih članov je preko osem tisoč. Pred od-

Ronška knjižnica razpolaga tudi z več tisoč slovenskimi knjigami

BONAVENTURA

prtjem novega sedeža ob županstvu je knjižnica domovala v Ulici Duca D'Aosta, vendar so bili tamkajšnji prostori očitno pretesni. V zadnjih letih se v knjižnici soočajo predvsem s finančnimi težavami, od leta 2013 do poletja 2015 so morali celo skriti urnik odprtja. Že nekaj mesecev je zaradi pomanjkanja sredstev zaprt tudi slovenski urad. Občinska odbornica Elena Cettul

pojasnjuje, da čakajo na sredstva iz zakona 38 iz leta 2001 in iz deželnega zakona 26 iz leta 2007. Svoječas je bil slovenski urad odprt 23 ur tedensko, zanj sta skrbela Michele Petruz in Andreja Grom. Trenutno za upravljanje ronške knjižnice skrbijo trije uslužbenci (dva sta zaposlena na ronški občini, eden dela na podlagi projekta); pri delu jim pomagajo še štirje mladi iz civilne službe.

TRŽIČ-ŠTARANCAN - 30 kilometrov na uro Omejitev hitrosti za večjo varnost

Tržič in Štarancan sta skupaj pripravila načrt za uvedbo novih območij z omejeno hitrostjo vožnje 30 kilometrov na uro in se z njim uspešno prijavila na razpis dežele Furlanije Julijske krajine, ki jima bo zagotovila sredstva za uresničitev projekta. Na deželni ravni si bo 1,1 milijona evrov iz državnega načrta za večjo prometno varnost razdelilo enajst občin.

Tržiška in štarancanska uprava sta se na deželni razpis prijavila skupaj; na lestvici, na podlagi katere bodo razdelili prispevke, sta se uvrstili na drugo mesto, medtem ko je prvo zasedla videmska občina. Tržiška in štarancanska občina bosta dobili na razpolago 166.500 evrov; 160.000 evrov bo šlo za gradbena dela, 6500 evrov bodo namenili informativni kampanji.

»Za pripravo načrta smo se odločili na zahtevo prebivalcev rajona Largo Isonzo in številnih prebivalcev štarancanske občine. Območja z omejeno hitrostjo vožnje so izredno pomembna za varnost pešcev in kolesarjev, ki jih morajo avtomobilisti spoštovati in upoštevati,« poudarja tržiški občinski odbornik Fabio Gon, ki napoveduje, da bodo v okviru projekta zgradili

varno kolesarsko stezo, ki bo povezovala štarancansko in tržiško občino. Speljana bo do višješolskega središča Einaudi Marconi, tako da se je bodo lahko posluževali še zlasti dijaki. »Rajon Largo Isonzo je bil v veliki meri zgrajen v šestdesetih letih prejšnjega stoletja; ulice so ozke, imamo eno osnovno šolo, tri otroške vrtce in dva jaslična vrtca. Promet povzroča kar nekaj težav, še zlasti, ko se začneja in zaključuje pouk. Zaradi tega se veselimo novih območij z omejeno hitrostjo vožnje, saj bodo odločno prispevala k večji varnosti,« poudarja predsednica rajona Largo Isonzo Irene Cristin.

Pred vhomom v rajon Largo Isonzo bodo zgradili trapezne grbine, s katerimi bodo avtomobiliste prisilili k znižanju hitrosti. Sredi rajona bodo uredili območje z omejeno hitrostjo vožnje. Med Tržičem in Štarancanom bodo zgradili kolesarsko stezo; trapezno grbino bodo zgradili na križišču med ulicama Milie in Mattei, z ustrežno signalizacijo bo varnejši tudi prehod čez Ulico Battisti. V Štarancanu bodo območje z omejeno hitrostjo vožnje uredili v ulicah D'Annunzio, Trieste, San Marco in Valen.

GORICA - Razprava ob predstavitvi monografije Matejke Grgič

»V rabi jezika premalo uživamo«

Raba jezika mora biti predvsem vir uživanja, v našem okolju pa očitno premalo uživamo. Tako bi lahko sintetizirali vezno nit zanimivih razmišljanj okrog slovenščine, ki smo jih slišali na četrtkovi predstavitvi znanstvene monografije *Jezik: sistem, sredstvo in simbol. Identiteta in ideologija med Slovenci v Italiji*, ki jo je pripravila raziskovalka, jezikoslovka, tolmačica in publicistka Matejka Grgič, izdala pa sta jo SLORI in Sloviki. Prostori Trgovskega doma v Gorici so bili pretesni za številno publiko, ki je prisluhnila Grgičevi, predstavnici ZRC SAZU Tanji Petrovič in ravnateljici Dijaškega doma Simon Gregorčič Kristini Knez. Po uvodnem pozdravu ravnateljice inštituta SLORI Devana Jagodiča in predsednika Slovika Borisa Perica je pred mikrofonom stopila Maja Mezgec, ki je povezovala razpravo. Ker smo o publikaciji že obširno poročali, smo tokrat namenili pozornost nekaterim zanimivim iztočnicam, ki sta jih posredovali Kristina Knez in Tanja Petrovič.

Kristina Knez omenja našo širšo javnost, ki od slovenske šole pričakuje, da bo med učenci tudi razvijala nacionalno pripadnost. »Po mnenju večine je to celo prednostna naloga v primerjavi s čisto izobraževalnimi cilji. Kdor izbere italijansko šolo, je zato v zavesti javnega mnenja nekako izločen iz skupnosti, skoraj izdajalec,« pravi Knezova in omenja predstavitev raziskave Sare Brezigar o slovenski manjšini v Italiji, ko je predstavnica slovenske šole povedala, da »ni pomembno, koliko slovenščine znajo naši mladi, pomembno je, da se čutijo Slovenci.« »To jasno priča o tem, koliko energij vlagamo v analizo otrok v luči narodnostne družinske pripadnosti, veliko manj pa v analizo njihovih jezikovnih kompetenc. Ustvari se tako neka vrednostna etična in etnična lestvica, katere vrh zasedajo otroci slovenskih staršev, njim pa šele sledijo otroci mešanih in italijanskih zakonov. Velja namreč

nedokazana predpostavka, da je jezikovno znanje oz. neznanje neposredna posledica narodnostne pripadnosti. Mešani zakoni so torej občuteni kot nekaj negativnega, takšne razlage pa se v zadnjih mesecih pojavljajo tudi na športnih straneh Primorskega dnevnika, kar je zanimivo, če upoštevamo dejstvo, da je slovensko govorečih trenerjev v našem športu čedalje manj, izgovorov, zakaj je temu tako, pa čedalje več,« razlaga Knezova.

Po mnenju ravnateljice Dijaškega doma omenjeni pristop pogojuje odnos do jezika tudi v didaktični praksi. »Za večino naše skupnosti so jezikovne kompetence neločljivo povezane z družinskimi vezmi. Ker je jezik prej identitetni simbol kot sredstvo sporazumevanja, so temu pojmovanju prirojene tudi ocene. Samo tako lahko razumemo dejstvo, da so - kljub temu, da se s splošnim slabšanjem znanja slovenščine strinjajo in zgražajo vsi - šolske ocene za slovenščino vedno višje, jezikovnih delavnic pa skorajda ni,« poudarja Knezova, ki se nato vrača na misel, ki smo jo navedli na začetku tega članka. »Slovenščino se v naših razredih večinoma poučuje statično oz. mnemonično. Poudarek sloni zgolj na usvajanju slovnčnih pravil izven jezikovnega praktičnega konteksta. Učenci občutijo slovenski jezik predvsem kot učni predmet. To je nekaj, kar je samo od daleč povezano z vsakdanom, zelo oddaljeno pa je tudi od zanimivih in zabavnih aspektov življenja. Obravnavano snov se sicer otroci uspešno naučijo na pamet, večje težave pa imajo pri sproščenem govoru, ko potrebujejo jezik kot praktično sporazumevalno sredstvo. Na tem področju pa ni občutenih razlik med učenci, ki prihajajo iz slovensko ali tistimi iz italijansko govorečih družin, razen morda v prvih letih šolanja,« je kritična Kristina Knez.

Njeno razmišljanje večinoma sovпада z besedami Tanje Petrovič, ki kot protiutež navaja primer katalonščine.

Predstavitve monografije Matejke Grgič v Trgovskem domu

BUMBACA

»Občutek imam, da mlade govorce v zamejstvu večkrat bremenimo z idejami o smrti jezika, o nujnosti ohranjanja slovenščine ali s tem, da jim pravimo, da ne bodo nikoli obvladali tisto slovenščino, ki jo govorijo v Ljubljani. Katalonci pa imajo ideološko povsem drugačen pristop. Manj se govori o ogroženosti in manj se govori o etičnih kataloncih. Promovira pa se razmišljanje, da kdor se tega jezika uči, tisti

nato postane Katalonec. Tako jezik napreduje, se demografsko obdrži in je med drugim mnogo bližji realnemu stanju družbe. Katalonščina je kozmopolitski jezik, saj je odprt, dovoljuje si različice in variante, slovenščina pa je od vsega tega močno oddaljena,« je poudarila Tanja Petrovič, ki ji je pritrčila tudi avtorica monografije Matejka Grgič. »V naših okoljih večkrat slišimo, da je treba ohraniti čisto sloven-

ščino, ki so jo govorili nekoč. Sama pa sem v monografiji citirala izštevanko iz začetka dvajsetega stoletja, v kateri lahko opazimo, da tudi tedaj ni bil jezik v vseh primerih čist. Seveda mora imeti kultivirani jezik svoj prostor, imeti pa ga morajo tudi vse ostale jezikovne različice in mešanice. Treba jih je gojiti, spodbujati moramo raznolikost jezika,« ugotavlja Grgičeva.

O zaprtosti in konservativnosti slovenskega jezika pričajo tudi učne metode. »Dejanska učinkovitost poučevanja in znanja jezika je mnogo manjša od potenciala, ki ga imamo. Ne razumem, zakaj pri učenju angleščine na osnovni šoli vsi pričakujejo, da učenci pojejo, plešejo in se zabavajo, medtem ko otroke učimo slovensko sklanjatev z metodami, ki jih uporabljajo dijaki pri učenju grščine in latinščine na liceju. Primerov dobre prakse je veliko, vendar ne zadostujejo. Potrebujejo profesionalno strokovno službo oz. jezikovno svetovalnico, ki bo na podlagi strokovnih kriterijev in številnih že opravljenih analiz pripravila operativni načrt za naslednje obdobje, tega pa je treba neprestano spremljati. To je naša edina velika prioriteta. Imamo vse, kar potrebujemo, da tovrsten projekt uresničimo: vzpostavljeno mrežo šol in organizacij, primerne strokovno usposobljene osebe in veliko že pridobljenega znanja. In, dovolite mi, imamo tudi zadosti finančnih sredstev za to. Vprašanje je samo, če v to verjamemo in če smo v to pripravljeni investirati,« se je povedala Kristina Knez.

»Nevarno je, ko se jezik oddalji od ljudi. Vsi zelo težimo z utopično idejo o čistem jeziku, ki se v tem prostoru sploh ne more približati dejanski praksi. Standardizacija s standardnim jezikom je vedno konzervativno dejanje, mi pa moramo resno premisliti o tem, kaj narediti za to, da lahko govorci obrabi svojega jezika uživajo,« se je s Knezovo strinjala Tanja Petrovič. (av)

NOVA GORICA - V začetku leta so odprli zavetišče za brezdomce

Topla postelja namesto mrzle ulice

Termometer v avtomobilu kaže dve stopinji nad ničlo, ko okoli 20. ure parkiram v bližini novogoriškega zavetišča za brezdomce. Čeprav prehodim le nekaj korakov, se mi večerni mraz že pošteno zagriže v lica. V pritličju v temo ovite stavbe z olajšanjem zagledam osvetljena vrata in kmalu začutim tudi prijetno toploto, ko vstopim v sveže prepleškane prostore. Nekaj časa oklevam, nato pa se odpravim do vrat, od koder prihajajo zvoki kitare in prijetno dvoglasno petje. »Dober večer,« odzdravita mlajša ženska in moški, ko ju zmotim, »Vesna bo kmalu tu. Boste čaj?«

Med čakanjem na vodjo novogoriškega zavetišča za brezdomce, Vesno Lipušček, se nam ob čaju v »dnevni sobi« pridruži Andrej, ki je pred leti tudi sam okusil življenje na ulici. S pomočjo novogoriškega Šenta (Slovensko združenje za duševno zdravje, ki je januarja prevzelo skrb tudi za novogoriško zavetišče za brezdomce) je našel motivacijo za to, da si je uredil življenje in sedaj živi na svojem. Redno pa prihaja na obisk. »Ravno v tem je tudi naše poslanstvo: brezdomcem ne nudimo samo prenočišča. S tistimi, ki si tega želijo, naredimo osebni načrt, kako naprej,« pove Vesna Lipušček, ki se nam med tem pridruži.

Zavetišče je vrata odprlo šele pred tremi tedni, se pravi prvega januarja letos, zato nekaj kosov opreme še manjka, kljub temu pa so prostori že popolnoma pripravljeni. Veliko opreme so jim doslej že darovali iz Rdečega križa, Karitasa, izkazal se je hotel Park ... prav bi jim prišel računalnik in tiskalnik, prevleke za postelje, rjuhe in brisače. Objekt, v katerem se zavetišče nahaja, je na dražbi od družbe Primorje v stečaju lani kupila novogoriška mestna občina, ki je vanje doslej vložila dodatnih 40.000 evrov za prenovo. Program financira ministrstvo za delo, družino in enake možnosti. »Trenutno lahko sprejememo najmanj deset ljudi, če bi bilo potreb več, pa lahko pripravimo še dodatna ležišča,« ob nežnih zvokih kitare, na katero v ozadju igra Primož Kante, pove Lipuščekova.

Primož je laični sodelavec zavetišča, v katerem so sicer delata dve socialni delavki. Tudi sam je pred leti pristal na ulici, zato dobro razume tiste, ki v zavetišču iščejo prenočišče. »Na ulici sem konec devetdesetih

let preživel nekaj mesecev, a dovolj, da sem začutil duh brezdomstva. Imel sem sicer nekoliko težje družinske razmere, spet pa ne toliko kot nekateri, ki sem jih takrat spoznal. Včasih sem brezdomstvo obsojal, vedno sem govoril, da človek sam izbere, kar hoče. Sedaj pa vidim, da kdor odrašča v težkih razmerah in pozna samo takšno življenje, ne ve in niti ne verjame, da je lahko drugače. Po drugi strani pa vidim tudi, da je veliko lenobe - mogoče bi kdo drugače zaživel, a se mu ne da, ker mu tako ustreza. Tako je to vedno stvar izbire,« pove Primož, ki je tudi prostovoljec na Šentu, in upa, da bo s svojim zgledom pomagal še komu. »To je za nekoga, ki živi na ulici, lahko dobra odskočna deska za nov začetek,« oceni Primož doprinos zavetišča, katerega vrata se vsak dan odpro ob 19. uri zvečer, ob 23. uri pa se zaklenejo, saj je takrat čas za spanje. Vnos alkohola in prepovedanih drog ni dovoljen. Do 8. ure zjutraj morajo uporabniki zavetišča zapustiti, od tedaj dalje se lahko zadržujejo v dnevnem centru na drugi lokaciji.

»Nekaterim brezdomcem je težko upoštevati pravila, saj so to ljudje, ki se tež-

ko prilagajajo. Nekaterim je težko vstati ob 8. uri zjutraj. A treba je vedeti, da to ni hotel. Sicer pa je tukaj zelo prijetno, toplo in domače. Vsi se zelo trudijo. Sama sem trenutno v prehodnem obdobju, čakam na stanovanje, zato mi zelo prav pride, da imam v tem času kje prespati,« pravi 34-letna uporabnica zavetišča, ki sem jo prej zmotila pri petju ob kitari, sedaj pa se čisto zatopi v svoj zvezek, kamor si nekaj zapisuje. Preden odidem, mi v roke potisne ročno napisan letak za delavnico ponovne uporabe recikliranega materiala, ki bi jo rada priredila v februarju.

»K nam pridejo "redni" brezdomci, kot tudi tisti, ki se naenkrat znajdejo brez strehe nad glavo ali pa tisti, ki dobijo ukrep približevanja in tudi ostanejo brez prenočišča. Mladoletnikov pa ne sprejemamo,« pove Vesna Lipušček, ki si v bodoče želi tudi sodelovanja z okoliškimi prebivalci, ki so načrte za zavetišče kar težko sprejeli. »Zaenkrat dobro sobivamo, morebitne težave bomo skušali reševati proti,« zaključijo.

Katja Munih

Ena od uporabnic zavetišča, v ozadju laični sodelavec zavetišča Primož Kante (levo); Vesna Lipušček (desno)

FOTO K.M.

NOVA GORICA - Družba Mahle

Na Goriškem vidijo velik razvojni potencial

Šempetrsko podjetje Mahle Letrika in novogoriški Šolski center sta včeraj podpisala memorandum o sodelovanju, ki ima sicer že dolgo zgodovino, saj združuje skupne interese na področju izobraževanja in usposabljanja. »Šolski center je vedno dobro sodeloval z Iskro Avtoelektriko in kasneje z Letriko. Ko se je lastništvo tega podjetja spremenilo, smo navezali stike s podjetjem Mahle. Bili so zelo odzivni, veliko stvari smo se o nadaljnjem sodelovanju že dogovorili, potekalo bo na podoben način kot prej,« je včeraj poudaril Egon Pipan, direktor novogoriškega Šolskega centra.

Včeraj so torej predstavniki obeh omenjenih strani še v pisni obliki potrdili sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v podjetju Mahle Letrika in pa tudi sodelovanje na področju usposabljanja dijakov in študentov šolskega centra. »V našem Medpodjetniškem izobraževalnem centru bi radi vzpostavili tudi center odličnosti, v katerega bi lahko vlagala tudi družba Mahle in druga podjetja. Obetamo si torej dobro sodelovanje pri izmenjavi znanj,« je povedal Pipan, ki upa, da se bodo v bodoče z omenjenim podjetjem dogovorili tudi glede štipendiranja dijakov in njihovega usposabljanja v tujini.

»Od tega sodelovanja pričakujem

Emperhoff in Arčon

FOTO K.M.

dobro komunikacijo med šolskim centrom in našo družbo. Za nas je zelo pomembno, da imamo visoko usposobljene in nadarjene mlade ljudi, ki nam pomagajo pri razvoju naše tukajšnje družbe. To je torej velikega pomena za prihodnost družbe in za tukajšnjo lokacijo,« je povedal Wilhelm Emperhoff, član uprave Mahle, ki se je včeraj mudil na Goriškem. Dodal je še, da bodo finančno podprli nekaj študijskih programov ter v opremo. »To vidimo kot del naše družbene odgovornosti na lokacijah, kjer smo prisotni,« je dodal Emperhoff in še povedal, da družba Mahle na Goriškem vidi velik potencial. (km)

ŠEMPETER PRI GORICI - Imel je 97 let Za vedno je odšel Franc Pregelj - Boro

V 97. letu je 12. januarja preminil Franc Pregelj - Boro. Svojci in prijatelji se bodo od njega zadnjič poslovili danes ob 13. uri na šempetrskem pokopališču.

Rodil se je 6. februarja 1919 v Renčah. S petnajstim leti je postal član mladinskih vrst komunistične stranke Italije, z osemnajstim pa njen redni član. Kasneje je kot član okrožnega odbora OF prejel zadolžitev za Goriško, poleti 1944 pa je postal sekretar mestnega komiteja KPS.

»Po vojni je Boro nadaljeval s političnim delom na Goriškem. Potem je stopil v diplomatsko službo, deloval je na jugoslovanskem konzulatu v Milanu in veleposlaništvu v Rimu. Po vrnitvi iz Italije je nastopil službo pri slovenskih organih za notranje zadeve vse do leta 1965, ko je bil upokojen. Med službovanjem je končal gimnazij in po službeni dolžnosti študiral pravo in ob delu pridobil visoko izobrazbo. Napisal je

obsežno študijo o varnostni in obveščevalni dejavnosti,« je ob 90. življenjskem jubileju Franca Preglja zapisal zgodovinar Branko Marušič in dodal tudi to, da v času samostojne Slovenije Boro ni sprejel »enostranskega vrednotenja partizanskega boja in poskuse rehabilitacije slovenskih nasprotnikov tega boja.« »Prav zaradi sodelovanja v slovenskem narodnoosvobodilnem gibanju se je znašel na seznamu 89 odgovornih za fojbe in deportacije, ki ga je leta 1995 objavil Marco Pirina iz Pordenona. Z izmišljenimi podatki je bil Boro obtožen genocida,« je zapisal Marušič. Pregelj in Pirina sta se zaradi te zadeve medsebojno tožila, primer je bil končan maja 2005 z razsodbo sodišča v Bologni. Franc Pregelj je bil oproščen.

Franca Preglja - Bora je vse življenje privlačevala književnost, tudi sam je pisal. Nekaj del je objavil, nekaj je ostalo v rokopisu. (km)

GORICA - Koncert Pink Passion Rokerji navdušili »nonote« in vnuke

Goriška skupina se glasbi Pink Floydov posveča že deset let

Tak večer, kakršnega smo se prejšnji teden udeležili v Kulturnem domu, znajo pričarati samo dobri rokerji. In mednje prav gotovo sodijo člani glasbene skupine Pink Passion, ki so pred dnevi v veliki dvorani goriškega kulturnega hrama pričarali čudovito vzdušje. Kot že nakazuje ime, se je goriški bend zapisal glasbi slavne britanske skupine Pink Floyd, ki ima oboževalce po vsem svetu. Tej glasbi se posveča že dobrih deset let, januarski koncert v Kulturnem domu pa je tokrat potekal že osmič.

Na srečanje s skupino Pink Passion je prišlo veliko ljudi, ki so do zadnjega sedeža napolnili dvorano. Šlo je za dobrodelni koncert z nabirko za dobrodelno združenje AID, ki nudi pomoč otrokom z disleksijo. V svojem pozdravnem nagovoru je predsednik Kulturnega doma Igor Komel poudaril pravde, da je dom vedno odprt za pobude dobrodelnega značaja. Omenil je tudi, da je koncert poklon Enzu Gioginiju in Angelu Konjedicu, dvema izjemnima goriškima glasbenikoma, ki sta nas za vedno zapustila pred kakim letom. O disleksiji, ki ni bolezen, ampak motnja večšin branja, pisanja ali razu-

Koncert v goriškem Kulturnem domu

FOTO J.K.

mevanja prebranega, je spregovorila predsednica goriškega združenja AID Daniela Padovan. Pri vzhodu v dvorano je potekala tudi nabirka prostovoljnih prispevkov za pomoč otrokom s specifičnimi učnimi težavami.

V dveurnem koncertu, ki je dvignil na noge navdušeno dvorano, so se člani Pink Passion izkazali za prave mojstre pri izvajanju zahtevne glasbe svojih angleških vzornikov. Pri glasbi Pink Floydov ne gre za popevčice, temveč za mojstrovine, ki bodo za vselej ostale zapisane v zlati knjigi rokarskih vrst. Goriška skupina, ki jo sestavljajo prvovrstni in ne več rosnio mladi glasbeniki, se je navdušila prav za ta žanr, na katerega prisegajo ljubitelji glasbe raznih starosti. To je bilo opaziti tudi v dvorani Kulturnega doma. Dogajanju na

odru so ploskali 70-letni »nonoti« in njihovi 40-letni sinovi kot tudi dvajsetletni in še mlajši vnuki. Odlično goriško skupino sestavlja kitarista Alessandro Spanghero in Mauro Tesolin, bas kitara in glavni pevec Diego Forcione, klavirista Diego Bon in Flavio Passon, bobnar Marco Chiarion, saksofonista Paolo Gregorin in Luca Capizzi ter vokalistke Laura Bisiach, Cristina Del Negro in Diletta Pettorossi, ki nastopajo tudi kot solistke. Kot gost je s svojim zametnim glasom nastopil še Paolo Del Ponte, legenda goriških rokarskih skupin, ki jih je bilo v mestu ob Soči ničkoliko. Ni naključje, da je Gorica v 60. in 70. letih dobila naziv »Mali Liverpool«.

Koncert je sodil v niz glasbenih dogodkov Across the border. (vip)

Odpri Ulico Rabatta

Goriško Ulico Rabatta so ponovno odprli za promet, potem ko je družba AcegasApsAmga poskrbela za tlakovanje cestišča, ki je bilo na več mestih zakrpano zaradi del na plinskem omrežju, izvedenih v zadnjih letih. Strošek za obnovo je v celoti krila AcegasApsAmga, kar je zahteval župan Ettore Romoli. Ravno kar je v teku obnova še nekaterih ulic; pred dnevi so se gradbena dela začela v Svetoivanski in Ascolijevi ulici, izvaja jih podjetje Roberto Merluzzi iz Čente. V kratkem bo obnova stekla še v Morellijevi in Oberdanovi ulici, medtem ko je gradbišče že v prejšnjih tednih zasedlo Saurovo ulico.

Odsevnik za divjad

Goriška pokrajina je nabavila tisoč novih svetlobnih odsevnikov, s katerimi želi prispevati k zmanjšanju števila nesreč z divjadjo na nekaterih pokrajinskih cestah. Z nameščanjem odsevnikov na obcestne stebrečke so pokrajinski delavci že začeli. Postavili jih bodo na pokrajinskih cestah št. 6 in 16 med Krminom in krajem Versa, na pokrajinskih cestah št. 14 in 21 med Bračanom in Mernikom, na pokrajinski cesti št. 17 v Števerjanu, na pokrajinski cesti št. 15 v Doberdolu, na pokrajinskih cestah št. 8 in 13 v Sovodnjah in Gabrjah, na pokrajinski cesti št. 19 v Gradežu ter na pokrajinski cesti št. 14 med Gradščem in Morarom. (ale)

Pohod ob polni luni

Društvo za rekreacijo, kulturo in zgodovino Škabrijel 1917 pripravlja v soboto, 23. januarja, prvi nočni pohod na Škabrijel ob polni luni. Zborna mesto udeležencev pohoda bo pred Gasilski domom v Novi Gorici ob 20. uri, od koder se bodo odpravili proti vrhu Škabrijela. Pot bo vodila mimo policije, Varde in preko Kekca proti vrhu Škabrijela. Pohod bo trajal do 2 uri. Organizatorji priporočajo pijačo in hrano iz nahrbtnika, udeležence pa opozarjajo, da morajo na pohodu sami poskrbeti za lastno varnost s primerno opremo, obutvijo, svetilko in pohodnimi palicami. V primeru oblačnega vremena bo pohod z obveznimi svetilkami, v primeru zelo slabega deževnega vremena pa pohod odpade. Informacije so dostopne na telefonski številki 00386-41-620290. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«. NAGRADA MACE-DONIO: v Kulturnem domu v Gorici bo 22. januarja ob 20.45 »Magiche visioni d'operetta«; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: danes, 21. januarja, ob 20.15 »Ko komedija« v sklopu Špas teatra. Nastopata Katarina Čas in Anamarija Mitić; informacije pri blagajni vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in

GORIŠKA - Preiskovanih 34 vinarjev Preiskava o sauvignonu segla vse do Števerjana

»Prav je, da tožilstvo preveri, ali je res prišlo do nepravilnosti. Če je kdo ponarejal vino, je treba to razčistiti. Pred katerokoli drugo oceno želim vsekakor počakati, da se preiskava zaključi in da bolje razumemo, kaj se je pravzaprav zgodilo,« pravi predsednik konzorcija Collio Robert Princic, ki je bil dokaj presenečen nad novico o novih pregledih sedežev vinarških podjetij v okviru preiskave »Sauvignon connection«. Na spisku karabinjerjev enote NAS iz Vidma oz. videmskega tožilstva, ki vodi preiskavo, se je že v prejšnjih mesecih znašlo 20 vinarjev, v tork pa se jim jih je pridružilo še 14: nekateri izmed njih naj bi vino pridelovali v Dolenjah, Krminu in v občini Števerjan, ki je doslej preiskava ni zajemala. Princic pravi, da ne ve, katera podjetja so vpletena: »Počakali bomo na re-

zultate preiskovalnega dela. S podatki o tem, ali je doslej ta afera oškodovala naše vinarje in ali se je prodaja sauvignona zmanjšala, ne razpolagam. Sam tega pri svojem delu nisem občutil, neizpodbitno pa je, da nam tovrstna "reklama" ne pomaga,« zaključuje Princic.

Preiskovanim vinarjem tožilstvo očita, da so od videmskega enologa Ramona Persella odkupili zmes za izboljševanje arome vin: snovi, ki naj bi jih uporabili, niso strupene, niso pa predvidene v pravilniku za vina z oznako DOC. »Tudi če zmes ni škodljiva, je njena uporaba po mojem mnenju etično, gospodarsko in okoljsko nesprejemljiva. Vino na ta način ni več naraven produkt, ampak ponaredek,« meni podpredsednica pokrajine in odbornica za kmetijstvo Mara Černic. (ale)

uro pred pričetkom prireditve, tel. 003865-3354016; blagajna@kulturnidom-ng.si.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU ob 21. uri: 11. februarja »Il pranzo di Babette«, igra Lella Costa; informacije po tel. 0481-969753 in na www.artistiasocietatorizia.it.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici gledališke predstave za otroke od 3. leta dalje: 23. januarja ob 16.30 »Io sono un ladro di bestiame (felice)«, nastopa Gek Tessaro; informacije v uradih CTA, Drevored 20. septembra 14 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 21.15 »Revenant - Redivivo«; 19.50 »Quo vado?«.

Dvorana 2: 17.00 - 22.00 »Quo vado?«; 18.40 - 20.15 »Ti guardo«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 »La corrispondenza«; 22.00 »Ti guardo«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 21.15 »Revenant - Redivivo«; 19.45 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«.

Dvorana 2: 17.10 - 20.15 - 22.10 »Quo vado?«; 18.45 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Steve Jobs«.

Dvorana 4: 16.45 »Piccoli brividi«; 18.30 - 20.15 - 22.15 »Se mi lasci non vale«.

Dvorana 5: 17.45 - 19.50 »La corrispondenza«; 22.10 »Creed - Nato per combattere«.

Razstave

V PALAČI LOCATELLI v Krminu bo v soboto, 23. januarja, ob 17. uri odprtje razstave z naslovom »Thea Grusovin Geromin. Ricordi di una vita in punta di pennello«, ki jo organizira kulturni krožek Tullio Crali iz Gorice. Razstavo bo predstavila Serenella Ferrari, ki je uredila katalog; na ogled bo do 29. februarja ob petkih, sobotah in nedeljah 15.30-18.30.

V MUZEJU SV. KLARE, na Verdijevem korzu v Gorici je na ogled razstava »Habsburžani - Štiri stoletja vladavine v obmejni grofiji 1500-1918«. Uredila sta jo Marina Bressan in Marino De Grassi in vsako nedeljo ob 16.30 nudita brezplačen vodeni ogled razstave. Urnik: do 31. januarja ob petkih in sobotah 10.30-13.00, 15.30-19.00, ob nedeljah 10.30-19.00. V soboto, 23. januarja, ob 17. uri bo srečanje z naslovom »Železniško vozlišče med Gorico, Novo Gorico in Šempetrom-Vrtojbo: kaj sledi?«. Sodelovali bodo Mario Goliani, predsednik

tržaške sekcije Zavoda italijanskih železniških inženirjev, Giuseppe Ieusing, Alessandro Puhali in Paolo Sluga; vstop prost.

Koncerti

SKRD JEZERO vabi na koncert božičnih pesmi »Pozdrav novemu letu« v soboto, 23. januarja, ob 20. uri v cerkvi Sv. Martina v Doberdolu. Nastopajo otroški zbor Veseljaki, moški zbor Skala, ženska vokalna skupina Jezero, orkester kitar glasbene šole Emil Komel in kvartet flaut Glasbene matice.

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v petek, 22. januarja, ob 20.45 koncert dua Gabriele Ceci (violina) in Evgeny Sinaiski (klavir); informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB vabi na informativne sestanke za vpis v vrtnice: 25. januarja Čira Čara v Sovodnjah ob 16.30 in Živ Žav na Vrhu ob 18. uri. Dan odprtih vrat v otroškem vrtcu Čriček v Doberdolu bo v tork, 2. februarja, od 10.30 do 11.30. Informacije po tel. 0481-78009.

PRISLUHNEMO POUKU - DANES SMO OTROCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, da prisluhnejo pouku v vrtcih: Ringaraja v Ul. Brolo v Gorici danes, 21. januarja, od 10.30 do 11.30; Kekec v Števerjanu v petek, 22. januarja, od 10.30 do 11.30; Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v sredo, 27. januarja, od 10.30 do 11.30; Pikapolonica v Pevmi v četrtek, 28. januarja, od 10.30 do 11.30.

PRISLUHNEMO POUKU - DANES SMO UČENCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, da prisluhnejo pouku v šolah: Župančič, Ul. Brolo v Gorici v tork, 26. januarja, in v sredo, 27. januarja, od 8.30 do 9.30 (predhodna najava v vrtcu Ringaraja).

DNEVI ODPRTIH VRAT - OTROŠKI VRTCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi na dneve odprtih vrat starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: Kekec v Števerjanu danes, 21. januarja, ob 17. uri; Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v tork, 26. januarja, ob 17. uri; Pikapolonica v Pevmi v sredo, 27. januarja, ob 17. uri.

DNEVI ODPRTIH VRAT OSNOVNE ŠOLE - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi na dneve odprtih vrat starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole: Župančič, Ul. Brolo v Gorici v ponedeljek, 25. januarja, ob 17. uri.

AD FORMANDUM vabi na dan odprtih vrat Gostinske šole v petek, 22. januarja, od 14. do 16. ure v hotelu Best Western Palace (Korzo Italia 63 v Gorici). Obiskovalci bodo spoznali didaktične in izobraževalne aktivnosti Gostinske šole predvsem pa triletni program poklicnega izobraževanja in usposabljanja Gostinski delavec, s katerim lahko pridobijo potrdilo o poklicni usposobljenosti za kuharja ali natakarja. Starši in dijaki bodo imeli priložnost, da spoznajo dejavnost Gostinske šole, da si ogledajo učilnice in laboratorije, spoznajo učno osebo in pridobijo dodatne informacije o izobraževalni ponudbi za šolsko leto 2016-2017.

TEČAJ ANGLEŠČINE ZA UČENCE 1. IN 2. RAZREDA OSNOVNE ŠOLE bo potekal ob sredo, od 17. do 18. ure, od 17. februarja do 11. maja v Dijaškem domu v Gorici. Cena za celoten tečaj je 45 evrov. Informacije in vpisovanje do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

Prireditve

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo v soboto, 23. januarja, ob 18. uri Devis Bonanni predstavil svojo knjigo »Il buon selvaggio. Vivere secondo natura migliora la vita«. V sredo, 27. januarja, ob 18. uri bosta Graziella Coni in Marzia Fabro predstavili knjigo »La danza di cielo e terra«.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek Anton Gregorčič vabita v sklopu »Srečan pod lipami«: danes, 21. januarja, ob 20. uri v KC Lojze Bratuž v Gorici bo gost Božo Rustja, duhovnik, teolog, publicist, urednik revije Ognjišče in knjižnih izdaj založbe Ognjišče, avtor številnih knjig, tiskovni predstavnik koprške škofije, izobraženec in kulturni delavec. Večer bo vodil predsednik Zadruga Goriška Mohorjeva Peter Černic. V četrtek, 28. januarja, ob 20. uri bo srečanje na temo »Slovenski jezik v šoli«. O aktualni temi, ki je povezana z bližajočim dnevom slovske kulture, bodo spregovorili prof. Maja Melinc, prof. Marija Kostnapfel in prof. Adrijan Pahor. Večer bo vodil časnikar Julijan Čavdek.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Gosposki ul. (Ul. Carducci) v Gorici bo danes, 21. januarja, ob 10.30 posvet z naslovom »Cristiani: la situazione in Medio Oriente«. Sodelovali bodo direktor revije »Analisi Difesa«, Gianandrea Gaiani in raziskovalec zgodovine mednarodnih odnosov, Costantino Filidoro. Povezoval bo novinar Umberto Sarcinelli.

V NOVI GORICI: V knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 bo v sklopu niza »Literarni četrtki« danes, 21. januarja, ob 18. uri predstavitev knjige Barbare Fužir »Reci življenju JA: pogovori z energijsko terapevto Andrejo Novak«; več na www.ng.sik.si.

SKD SKALA GABRJE v sodelovanju s krožkom Krut prireja v petek, 22. januarja, ob 20. uri na sedežu društva v Gabrjah srečanje z naslovom »Zdravo prehranjevanje v štirih letnih časih«. Srečanje bo vodila Marija Merljak, svetlovalka na področju zdrave prehrane, avtorica knjig in člankov, predavateljica in vodja delavnic, radijski glas in televizijski obraz.

KD DANICA vabi na proslavo ob dnevu slovske kulture z naslovom »Čas begunstva« v soboto, 23. januarja, ob 20. uri v ŠKC Danica na Vrhu. Program bodo oblikovali Vili Princič s predstavitev knjige »V Brucku taborišča 1915-1918«, ŽPZ Danica, otroška in mladinska skupina Danica. Večer bo priložnost za poravnavo društvene članarine.

SREČANJA Z AVTORJIV SOVODENJSKI KNJIŽNICI: v tork, 2. februarja, ob 18. uri bo Ferruccio Tassin orisal zgodovino taborišča v Viscu. V tork, 1. marca, pa bo Barbara Žetko, avtorica knjige »Sedem mostov po prstih«, ki je izšla pred nedavnim pri ZTT, predstavila svoje izkušnje s tapkanjem.

Izleti

PD RUPA-PEČ vabi na vsakoletni izlet od 23. do 29. avgusta na Nizozemsko in Flandrijo; informacije in vpisovanje do konca februarja po tel. 0481-882285 (Ivo Kovic).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo enodnevni avtobusni izlet v soboto, 5. marca, ob praznovanju dneva žena v Istro, Grožnjan, Motovun, Livado in Vodnjan, kjer bo kosilo; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78000 (gostilna Peric), 0481-78398 (trgovina Mila) in 380-4203829 (Miloš) do 20. februarja oz. do zasedbe mest.

SPDG prireja v nedeljo, 31. januarja, izlet na Kojco (1303 m). Informativni sestanek bo v četrtek, 28. januarja, ob 19. uri na društvenem sedežu; informacije in prijave: andrej@spdg.eu in tel. 320-14237112 (Andrej).

Obvestila

SKRD »A. PAGLAVEC« iz Podgore sklicuje izredni občni zbor v tork, 26. januarja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu na društvenem sedežu v Ul. 4 Novembre 39 v Podgori. Na dnevnem redu bodo imenovanje predsednika izrednega občnega zbora, poročilo o društvenem delovanju v letih 2014-2015, stanje društvenega sedeža, volitve novega odbora oz. sklep o prenehanju delovanja društva, razno.

MEDVEJSKO-ŠTIVANSKI PUSTARJI vabijo k sodelovanju na pustnem vozu; informacije in naročilo pustnih oblek po tel. 342-1003364 (Erik) ali 347-5447788 (Erica).

VZPI-ANPI DOBERDOB vabi člane na občni zbor sekcije Jože Srebrnič v soboto, 23. januarja, ob 16. uri v prostorih KD Jezero v Doberdolu.

VZPI - ANPI sekcija Štandrež, obvešča da bo redni občni zbor v soboto, 23. januarja, ob 17.00 v prvem in ob 17.30 v drugem sklicu v domu A. Budal, Ul. Montello 9 v Štandrežu.

VZPI-ANPI SOVODNE-RUPA-PEČ-GABRJE sklicuje občni zbor sekcije v soboto, 23. januarja, ob 17. uri v dvorani Antonije Kosič Pavletič kulturnega društva Skala v Gabrjah. Na dnevnem redu poročilo tajnika in blagajnika, izvolitev novega odbora, razno.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane deželne zveze, da bo seja v ponedeljek, 25. januarja 2016, ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma Jožef Češčut v Sovodnjah (Prvomajska ul. 73).

Pogrebi

DANES V GORICI: 12.00, Stanislava (Nadia) Konjedic vd. Tomasetti v stolnici in na glavnem pokopališču.

DANES V SOVODNJAH: 14.00, Giovanna Cescutti (Iva Češčut) vd. Devetak (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.45) v cerkvi in na pokopališču.

DANES NA VRHU: 9.30, Amalija (Malika) Devetak vd. Devetak (od 8.30 v kapeli bolnišnice Sv. Justa v Gorici) v cerkvi in na pokopališču.

V FOLJANU: 10.00, Costante Zanette (iz tržiške bolnišnice ob 9.45) v cerkvi Sv. Jakoba, sledila bo upepelitev.

DANES V RONKAH: 12.30, Pietro Bonetti (s pokopališča) v cerkvi Sv. Štefana v Romjanu, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Ervino Palman iz kapele pokopališča v cerkev Sv. Jožefa, sledila bo upepelitev; 10.00, Livio Giovanni Novacchi (ob 9.30 iz hiše za starejše občane v Aiellu) v cerkvi Sv. Nikolaja, sledila bo upepelitev; 10.50, Francesca Correnti iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža ob 11. uri in na pokopališču.

GLOSA

V Italiji še nekaj dajo na odpornišvo

JOŽE PIRJEVEC

V soboto 16. januarja je Nacionalno združenje partizanov Italije (ANPI) organiziralo seminar na temo: »Dramatične zgodba vzhodne meje«. Bili smo gostje milanskega župana, ki nam je dal na razpolago eno najbolj prestižnih dvoran palače Marino v samem osrčju mesta med Galerijo in Scalo, in govorili smo številni publiki. Kar pomeni, da v Italiji še nekaj dajo na rezistenco.

Seminar je uvedla kolegica Marta Verginella, ki je predstavila problematiko »vzhodne« oziroma za Slovence »zahodne« meje s poudarkom na sodobno razsežnost vprašanja, zaključil sem ga pa jaz, saj mi je koordinator popoldanske okrogle mize prof. Marcello Flores zaupal sklepno besedo. Naj predstavim nekaj misli, ki sem jih razvil ob tej priliki.

Začel sem z upanjem, da ima naš posvet izključno zgodovinski značaj, brez aktualnih političnih primesi, kajti po mojem mnenju bi moralo biti vprašanje »vzhodne meje« že zdavno postavljeno ad acta. Danes, sem dejal, nas morajo skrbeti vse drugačna mejna vprašanja. Navezal sem se nato na Martino opozorilo, da ne gre pozabiti na gledanje Slovencev na vprašanje meje z Italijo. Da to poudarim, sem na kratko prikazal, kako se je sledenje oblikovalo pri nas in na Apeninskem polotoku. V obeh primerih se je pojavilo v prvi polovici 19. stoletja, ko je Napoleon z ustanovitvijo Cisalpinske republike in Ilirskih provinc sprožil idejo združene Italije in združene Slovenije, ki naj bi postala srž Jugoslavije (vsaj tako je upal baron Žiga Zois). V prvi polovici stoletja so te ideje bolj ali manj klike, polno pa so se razbohotile tako pri Italijanih kot pri nas v času marčne revolucije ter po porazu habsburške vojske v Lombardiji leta 1859. Vzporednost med obema idejama se tukaj konča. Italijani so namreč gradili svoj koncept »vzhodne meje« na zgodovinskem pravu, saj so se sklicevali na meje rimske Italije iz časov cesarja Avgusta, ki so segale, kar zadeva naš prostor, do razvodja v Julijskih Alpah in so v glavnem sovpadale s poznejšo Rapalsko mejo.

Pri tem je bilo avtorjem kot sta bila Pacifico Valussi ali Prospero Antonini, ki sta oblikovala koncept »vzhodne meje«, malo mar, da so se etnične razmere v zadnjih dveh stoletjih v tem prostoru korenito spremenile. Slovenci se seveda na zgodovinsko pravo niso mogli sklicevati, ker v pre-

teklosti niso imeli nobene državne tvorbe, ki bi pokrivala celovitost njihovega naselitvenega ozemlja. Zaradi tega so stavili na naravno pravo, sloveče na ugotovitvi: »tujega nočemo, svojega ne damo«. Od tu drugačen značaj politične akcije, ki je bila v italijanskem primeru agresivna in imperialistična, v slovenskem obrambna. Kar pa ne pomeni, da bi bila ponižna in pohlevna. Da poudarim to dejstvo sem občinstvu v palači Marino citiral Gregorčičevo odo »Soči«, v kateri pesnik napoveduje boje, ki so ob reki potekali med prvo svetovno vojno, in jo vabi, naj v tistem trenutku nabrekne svoje vode, preplavi bregove in tujca utopi v valovih. Nič kaj spodobna misel za katoliškega duhovnika.

Sklicujoč se na bojevitost Slovencev v obrambi svoje »zahodne meje«, sem nato spomnil na tigrovsko gibanje, posebej pa na Osvobodilno fronto ter opozoril na dejstvo, da je slednja imela izrazito državotvorni značaj, kakršnega ni imelo nobeno drugo partizansko gibanje v Evropi. Slovenci so se namreč prav dobro zavedali, da je napočil odločilni trenutek, ko je treba ustvariti svojo državo: sedaj ali nikoli več. Za sklep sem tudi omenil, da se je za nas vprašanje »zahodne meje« izpelo z Osimskimi sporazumi, ki so bili prelomnega značaja, ne samo kar zadeva naše odnose z Italijo, temveč tudi z Jugoslavijo. Ko smo namreč – zadnji v Evropi – dobili mednarodno priznano mejo nismo več rabili zaščite JLA in Beograda, kar pomeni, da smo lahko začeli misliti na osamosvojitve.

Svoj poseg sem sklenil z ugotovitvijo, da pa je Italija v devdesetih letih prejšnjega stoletja začela znova pogrevati vprašanje »vzhodne meje« in to predvsem iz notranjopolitičnih razlogov. Na krizo sistema, v kateri se je znašla, je odgovorila tako, da udari na nacionalistično struno in s tem ustvari med zbeganimi množicami občutek pripadnosti in identitete. Šlo je seveda za zgrešeno politiko, ki se danes maščuje z obveznim proslavljanjem 10. februarja, »dneva spomina na ezule in fojbe«, ki je v moderni Evropi povsem anahronistično. Zna pa seveda priti še prav, če bo Evropa propadla. Za vsak slučaj rimski uradi še vedno uporabljajo poitalijančena krajevna imena na slovenski strani meje, kot sem izvedel iz Primorskega dnevnika, komaj sem se v nedeljo vrnil domov.

ŠPETER - Obisk poslanke Tamare Blažina

Obnovitev dvojezične šole dobro napreduje

Nekaj denarja bo morala Občina najbrž vrniti v Rim

Poslanca Tamara Blažina si ogleduje načrte o špeterski dvojezični šoli

NOVI MATAJUR

ŠPETER - Na povabilo špeterskega župana Mariana Zufferlija si je poslanka Tamara Blažina v spremljevanju sedanje ravnateljice Sonje Klanjšček, bivše ravnateljice Žive Gruden in predstavnic staršev, ki od blizu sledijo projektu, ogledala gradbišče dvojezične šole. Kot znano, je bil prvotni načrt delno popravljen in dopolnjen z dodatnim poslopjem, kjer bo prostor tudi za nižjo srednjo šolo. »Priznati gre, da so gradbena dela precej napredovala in je torej pričakovanje, da bo šola nared za prihodnje šolsko leto, upravičeno,« je v izjavi za javnost zapisala Blažinova.

Župan Zufferli je na kratko predstavil projekt, orisal potek del ter se še posebej zaustavil pri nekaterih težavah, ki so se v tem času pojavile. Po eni strani si Občina Špeter nada, da bi lahko uporabila denar, ki so ga prihranili z dražbo del; s tem bi namreč uredili še nekatere zunanje posege. To je seveda precej težko, saj norme ustanove CIPE, preko katere je Občina prejela prispevek, take možnosti ne predvideva. Po drugi strani pa so se pojavile še nekatere dodatni predlogi za nadgradnjo začetnega projekta, predvsem v zvezi z ureditvijo zunanjih površin, parkirišč in dostopa do šole. Tudi za to pa rabijo še dodatna sredstva.

»Glede na to, da sem v preteklosti aktivno sledila tej zadevi, me je župan zaprosil za podporo in sodelovanje pri iskanju možnih rešitev, tako v Rimu, kot na deželi FJK. V prihodnjih dneh bo potrebno preveriti razne predloge, ki so se izoblikovali, je po srečanju dejala slovenska poslanka.

SDGZ - Tečaj Pridobivanje mednarodnih kompetenc

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje, v sodelovanju s CNA Veneto in ECIPA FJK prireja tečaj za povečanje kompetenc potrebnih za internacionalizacijo podjetij EXPORT MANAGER SKILLS.

Ob minimalni prijavi 12 oseb bodo projekt predstavili deželi FJK za sofinanciranje dejavnosti. Tečaja se lahko udeležijo podjetniki, obrtniki, MSP, profesionalci, člani zadrug, zaposleni za določen / nedoločen čas, brezposelni z in brez nadomestila ter nezaposleni. Tečaj bo udeležence seznanil s carinskimi predpisi in pravili, ki urejujejo mednarodno trgovino, s ciljem ustvarjanja koristi in prednosti za podjetja: zmanjšanje carinskih bremen, optimizacijo stroškov v tokovih uvoza in izvoza, izboljššan dostop do trgov, poenostavitev birokratskih postopkov, ki upočasnjujejo pretok blaga.

Na tečaju se bomo dotaknili sledečih vsebin: mednarodne pogodbe, INCOTERMS, carinska pravila, konvencije CMR, prevoz in zavarovanje, orodja za načrtovanje, prodajna politika.

Predvidoma se bo tečaj začel v mesecu marcu, trajal pa bo 24 ur, s štiriurnimi srečanji enkrat tedensko okvirno ob petkih popoldne (od 14.30 do 18.30).

Tečaj je brezplačen za brezposelne in nezaposlene brez nadomestila, kotizacija znaša 12 evrov za brezposelne, ki prejmejo nadomestilo, 24€ za zaposlene za določen čas, 48€ za zaposlene za nedoločen čas in 96€ za podjetnike. Ob koncu bo izdano potrdilo o obiskovanju tečaja. Ob dosegu minimalnega števila 12 vpisanih obstaja možnost sofinanciranja Dežele FJK.

Dodatne informacije na info@sdgz.it na spletni strani SDGZ, v sekciji NOVICE.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

VREME OB KONCU TEDNA

Večjih preobratov zaenkrat nikakor ni pričakovati

DARKO BRADASSI

Ohladitev je bila po pričakovanjih postopna, toda občutna. Ob prihodu mrzlega severnega zraka se je temperatura v prostem ozračju v višjih slojih od minulega četrta spustila za skoraj 9 stopinj Celzija. Radiosonda iz Campoformida pri Vidmu, ki je še pretekli četrtek na višini 1500 metrov v prostem ozračju namerila +0,2 stopinje Celzija, je v minulih dneh na isti višini namerila najnižjo vrednost -8,5 stopinje Celzija. Višji sloji so trenutno za nekaj manj kot 8 stopinj Celzija hladnejši od dolgoletne normalnosti.

Tudi prizemni odraz ohladitve je bil, zlasti če upoštevamo najnižje nočne temperature, občuten. Ker je bila burja le občasna in v glavnem niti ne posebno močna, se je mrzel višinski zrak uspel mirno sesediti, pomembno vlogo pa sta odigravala ob jasnem nebu in suhem zraku tudi nočno izžarevanje tal in dolžina noči. Temperature so razen ob morju v nočnih urah padle, tudi za več stopinj Celzija, pod ledišče. Deželna meteorološka opazovalnica FJK je v terek, ko je bilo najhladnejše jutro, v Brišičkih namerila najnižjo temperaturo -6,3°C, v Zgoniku -7,6°C, v Koprivi -7,1°C, v Špetru -6,9°C, na Trbižu -11,8°C, v Rablju -12,3°C, na Višarjah -13,5°C in na Matajurju -12,4°C. Manjše, deloma neobičajne razlike so posledica večjega ali manjšega zatijša vetra. Precej nenavadno je, denimo, da je bila temperatura v Zgoniku precej nižja kot v Brišičkih ali v Koprivi ali pa, denimo, da je bila

temperatura na Višarjah le za stopinjo Celzija nižja kot na Matajurju.

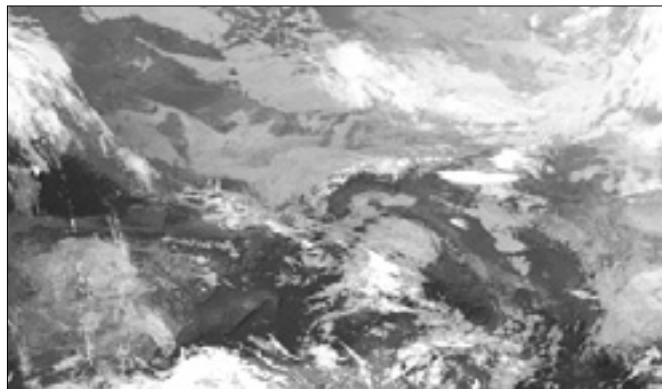
V absolutnem merilu se je povprečna 24-urna dnevna temperatura v zadnjem tednu spustila v glavnem za kakih 6 ali 7 stopinj Celzija, nočne temperature pa so ponekod padle za nekaj več kot 8 stopinj Celzija. Toda, če upoštevamo zadnjih deset dni, so razlike bistveno večje. V ponedeljek, 11. januarja so bile namreč ob solidni odjugi nočne temperature kar visoke, na Kraški planoti se je živo srebro zadrževalo okrog +10 stopinj Celzija. Živosrebrni stolpec je od tedaj torej povečini padel za več kot 10 stopinj Celzija, ponekod, denimo v Zgoniku, za več kot 17 stopinj Celzija.

Vremenska slika je trenutno na širšem območju umirjena in uravnovešena. Večjih preobratov v bližnji prihodnosti ne gre pričakovati. Anticiklon, ki se je nad Atlantikom povzpela do severnih vzporednikov in povzročil spust mrzlega zraka nad Sredozemlje, se bo počasi začel krepiti tudi nad Sredozemljem in širiti proti vzhodu. Iz dneva v dan bo, najprej v višinah, nato tudi v prizemlju, postopno izpodrihal hladnejši zrak.

Obdobje s stanovitim, suhim in povečini sončnim vremenom se bo še nadaljevalo, predvidoma vsaj do sredine pri-

hodnjega tedna. Vmes bo možen le kakšen morebiten obroben spodrselj, ko se bodo preko srednjeevropskih držav pomikale oslabiljene vremenske fronte. Od danes do nedelje bo v glavnem prevladovalo sončno vreme z občasno zmerno oblačnostjo. V soboto kaže na nekaj več oblakov, le v skrajnem primeru ponekod morda tudi na nekaj skromnih padavin. Namerili bomo kakšno stopinjo Celzija več kot v preteklih dneh. V začetku prihodnjega tedna se bo nadaljevalo podobno vreme, postopno bo nekoliko topleje.

Na sliki: anticiklon se bo nad Sredozemljem počasi širil proti vzhodu

Šport

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

ROKOMET - Poraz Slovenije proti Nemčiji na EP na Poljskem

Povratak domov

Slovenija - Nemčija 21:25 (10:12)

Slovenija: Skok, Škof, Blagotinšek 2, Marguč 2 (1), Kavtičnik 6, Gingesar, Skube 1, Poteko, Miklavčič 1, Žvižej, Gaber 2, Zorman 2, Zarabec, Bombač 1 (1), Gajič 3 (2), Mačkovec 1.

Nemčija: Lichtlein, Wolff, Sellin 1, Lemke, Reichmann 5 (3), Wiede 2, Pekeler, Weinhold 4, Strobel 1, Schmidt, Fäth 3, Dahmke 4, Ernst, Pieczkowski, Dissinger 2, Kohlbacher 3.

VROCLAV - Slovenski rokometarji niso naredili odločilnega koraka na poti do drugega dela sklepnega turnirja stare celine na Poljskem. V tekmi za biti ali ne biti so jim peruti pristigli na letošnjem evropskem prvenstvu zavoljo številnih poškodb nosilcev igre kadrovske dokaj osiromašeni in pomlajeni Nemci, izbranci slovenskega selektorja Veselina Vujovića pa Vroclav zapuščajo z vsega eno točko, ki so jo osvojili na drugi tekmi proti Špancem,

medtem ko so proti Švedom in Nemcem ostali praznih rok. Slovenci so v začetku prvega polčasa s pridom uveljavili svoje izkušnje. Igra v obrambi je bila na dokaj visoki ravni, v napadu je bilo nekaj težav, tudi vratar Andreas Wolff je zaustavil nekaj njihovih strelav, najbolj pomembno pa je, da steber nemške obrambe Christian Dissinger že v osmi minuti moral na prestajanje druge dvominutne kazni. Slovenci so številčno premoč na igrišču dobro izkoristili in z golom Skubeta v deseti minuti povedli s 5:2, nato pa padli v »črno luknjo«. V nadaljevanju so naredili še nekaj nepotrebnih tehničnih napak, v tem elementu igre nič boljše Nemce pa niso zmogli resneje ogroziti. V 49. minuti je slovenski zaostanek narasel na pet golov (15:20) in jasno je bilo, da jih pred porazom lahko reši le čudež. Tega pa slovenski navijači v vroclavski dvorani niso doživeli.

Slovenci so bili vse prej kot učinkoviti

KLAHN

Ostali izid v skupini C: Španija - Švedska 24:22. **Vrstni red:** Španija 5, Nemčija 4, Švedska 2, Slovenija 1 (v drugi del napredujejo tri ekipe). **Skupina D:** Rusija - Črna gora 28:21, Danska - Madžarska 30:22. **Vrstni red:** Danska 6, Rusija 4, Madžarska 2, Črna gora 0.

NOGOMET - Pokal Juventus prek Lazia do polfinala

RIM - V četrtfinalu državnega nogometnega pokala je Juventus z 1:0 premagal rimski Lazio. Stara dama je na rimskem Olimpiku dosegla že dvanajsto zaporedno zmago (prvenstvo in pokal). Zmagoviti gol je v 66. minuti dosegel Lichtsteiner. Zadetek so sodniki potrdili s pomočjo tehnologije (goal line technology). Na prvi polfinalni tekmi bo Juventus 27. januarja igral proti Interju. Drugi polfinalni par je Milan - Alessandria. **Zaostala tekma A-lige:** Sassuolo - Torino 1:1 (Belotti; Acerbi).

KOŠARKA - Evropski pokal: Olimpija - Nižni Novgorod 73:79. Pokal FIBA: Maccabi Rishon - Krka 79:61.

VATERPOLO - Evropsko prvenstvo, ženske, četrtfinale: Italija - Grčija 10:4. Polfinale (danes): Italija - Madžarska.

NAŠ POGOVOR - Športni komentator Bruno Pizzul

»Pozimi je težje«

Nov stadion Friuli ponos furlanskega kluba - Juventus je favorit za »scudetto«

Več generacij je odraščalo ob spremljanju nogometnih tekem z v ozadju pomirjujočim glasom Bruna Pizzula. Zdaj že upokojeni športni komentator redno sledi teknam Udineseja in ni bila izjema nedeljska tekma proti Juventus, ki je bila za Udinese res negativna z morda najslabšim nastopom v letošnjem prvenstvu. Tako si sive igre ni pričakoval niti Pizzul: »Nastop Udineseja je bil krepko pod pričakovanji, čeprav so vsi vedeli, da je Juventus (pre)zahteven nasprotnik. Najbrž je na slab nastop vplival tudi velik psihološki pritisk ob igranju v novem nabito polnem stadionu. Veseli me, da je bil odziv navijačev odličen in tudi vedenje zgledno. Udinese je letos zbral res malo točk proti boljšim ekipam. Očitno kader ni na ravni teh ekip in proti Juventus bi bil lahko poraz še hujši, ko ne bi Allegrijevi varovanci krepko pustili v drugem delu srečanja. Udinese ima pač določene pomanjkljivosti, ki prihajajo vse bolj do izraza. Furlani bodo morali biti zelo pozorni na to, kar se dogaja na spodnjem delu razpredelnice. Če se kakva ekipa v ozadju prebudi, bi se s tako igro lahko tudi Udinese kaj kmalu znašel v boju za obstanek v ligi.«

Morda ekipa ne zadovoljuje navijačev, vendar je otvoritev stadiona dokaz, da sodi društvo med najboljše organizirane na Apeninskem polotoku.

Nedvomno. Družina Pozzo je v vseh letih odlično vodila društvo. Nov stadion si je društvo srčno želelo, ker je del stalne rasti in dolgoročnega načrtovanja. Verjetno je kakovost ekipe v zadnjih sezonah padala, a za društvo, kot je Udinese, je že stalno prebivanje v A-ligi velik uspeh. V preteklosti so bili rezultati na igrišču še boljši, a v modernem nogometu športni rezultati niso edini pomembni. Mnogo pomeni tudi samo upravljanje društva in ekonomski rezultati morajo sobivati ali celo prevladovati nad športnimi. S tega vidika je v povprečju malo društvo v večjih težavah, saj se mora kosati z velikani. Naravno, da so navijači nezadovoljni, ko rezultati niso na nivoju prejšnjih sezon, a morajo razumeti, da si v podobno velikih realnostih lahko le sanjajo o rezultatih, ki jih dosega furlansko društvo. Resnost furlanskega društva ima celo mednarodno priznanje.

V teku je zimska kupoprodajna borza. Udinese bi nedvomno potreboval kako okrepitev.

Zimski del kupoprodajne borze je še bolj zahteven od poletnega. Res težko popraviti oziroma odpraviti določene napake, tudi zato ker potem nimaš veliko časa za uigravanje ekipe, saj je prvenstvo

Manuel Iturra (Udinese) in Paulo Dybala (Juventus) ANSA

polnem teku. Pri Udineseju so v preteklosti minimalno posegali januarja meseca, ravno zato ker ne verjamejo v zdravilno moč takih sprememb. Obenem ima Udinese še preveč igralcev na spisku, tako da bi morali najprej koga prodati. Udinese bi sicer potreboval kakovostnega veznega igralca, a ne vem, če se januarja dobi resnično koristnega igralca. Doslej je bila obramba, začeniši z vratarjem, solidna, proti Juventus pa je odpovedala tudi zadnja vrsta. Zalogaj 24 točk ni slab, za obstanek pa se bodo morali izogniti porazom proti neposrednim tekmeccem v boju za ta cilj.

Kaj pa na vrhu? Ali smo na Friuliju videli na delu ne samo sedanjega, ampak tudi bodočega italijanskega prvaka?

Juventus je prvenstvo začel slabo, kar je bilo morda delno predvidljivo glede na številne spremembe v postavi. Vendar so se kar kmalu pobrali in so zdaj nanizali že deseto zaporedno zmago, tako da gre nedvomno za glavnega kandidata za ponovno osvojitve naslova. Morajo pa se paziti pred Napolijem, ker je kakovostna ekipa in bi lahko spravila v težave črno-bele. Vendar v taboru Juventusa so javni na boj za naslov in na pritiske, ki jih imaš pred pomembnimi tekmami. Prav zato ostaja favorit Juventus. Ne glede na nastop proti Udineseju, kjer je po mojem mnenju, kot sem že rekel, imel preveč lahko delo zaradi res skromnega nastopa domače ekipe. (if)

KOŠARKA - Spremembi v reprezentancah

V Sloveniji (drugi) tujec V Italiji izkušeni maček

Tako pri slovenski kot pri italijanski košarkarski reprezentanci smo trenutno priča pravi revoluciji, saj sta obe košarkarski zvezi v teh dneh predstavili novega selektorja. Slovenski košarkarji so dobili desetega trenerja v zgodovini, saj je Jureta Zdrovca nadomestil 44-letni srbski strokovnjak Igor Kokoškov, po Božidarju Maljkoviću drugi tujec, ki so mu zaupali vodenje slovenske reprezentance. Na italijansko klop pa se po osemnajstih letih vrača 57-letni Ettore Messina, eden izmed najbolj priznanih in uspešnih evropskih košarkarskih trenerjev v zadnjih desetletjih. Messina je na klubski ravni osvojil 4 italijanska in 6 ruskih državnih prvenstev, 4 evrolige, 2 ruska in 7 italijanskih pokalov in še bi lahko naštevali, z državno reprezentanco pa je leta 1997 osvojil srebrno kolajno na evropskem prvenstvu v Španiji. Cenjen je tudi onstran luže, saj si trenutno služi kruh kot pomočnik slavnega trenerja Gregga Popovicha pri moštvi San Antonio Spurs v ligi NBA.

Izkušnje v ligi NBA pa ima tudi Igor Kokoškov. Novi selektor slovenske košarkarske reprezentance se je moral že zelo mlad oddaljiti od igranja košarke zaradi hude prometne nesreče, v katero je bil vpleten pri 19 letih, šele tri dni potem, ko je podpisal svojo prvo profesionalno pogodbo kot igralec. Pri 24 letih je nato postal najmlajši glavni trener v zgodovini srbske

košarke. Svojo poklic je nato nadaljeval v ZDA, kjer se je kot prvi evropski trener preizkusil v vlogi pomočnika trenerja v ligi NCAA, in sicer v Missouriju. Kmalu se je nato odselil v ligo NBA, kjer je svoje delo začel pri moštvi Los Angeles Clippers. Postal je tako prvi tuji pomočnik trenerja v ligi NBA, profesionalno pot pa je nato nadaljeval v Detroitu, kjer je leta 2004 osvojil tudi šampionski prstan s Pistonsi, nato pa v Phoenixu, Clevelandu, Orlando in Utahu. Zanimivo je predvsem obdobje v Phoenixu, saj je tam spoznal Gorana Dragiča, velike zasluge za razvoj »Gogijeve« igre pa gre pripisati ravno Kokoškovu. Poteza, da KZS imenuje Kokoškova, ni bila torej naključna, saj bo Srb morda odločilen za povratak v reprezentanco Gorana Dragiča. V Sloveniji tudi upajo, da se jima bo pridružil eden izmed najbolj perspektivnih košarkarjev na svetu, šestnajstletni Luka Dončić, zadnjo možnost pa želijo ponuditi tudi Benu Udrihu.

Takih težav pri prepričevanju igralcev naj ne bi imeli Italijani, saj so v glavnem vsi zvezdniki napovedali prisotnost na predolimpijskem turnirju, ki ga bo italijanska reprezentanca odigrala med 4. in 10. julijem letos v Turinu. Do tedaj bodo Messino plačevali le s povračilom potnih stroškov, če pa bo trener iztržil vozovnico za olimpijske igre v Rio, mu bo košarkarska zveza FIP zagotovo ponudila bogato pogodbo. (av)

Gazzetta dello Sport o Slogi Tabor

Članek na rožnati *Gazzetti dello Sport* ima v športnem svetu svojo težo. Včeraj je ta čast doletela odbojkarstvo ekipa Sloge Tabor Televisa, ki nastopa v državni B2-ligi. »Odbojka, koliko prvakov ob meji s Slovenijo: zgodba Sloge Tabor« je naslov spletnega članka, ki ga je napisal Mario Salvini, ki je začel s stavkom, da je to ekipa slovenske manjšine v Trstu. Avtor članka in uvo-

du omenja tudi Loris Manija in Mateja Černica. »Prostor ob meji, ki je veliko prispeval za italijansko odbojko,« je še dodal športni novinar Gazzette. V nadaljevanju se je osredotočil na nekdanja odbojkarja A1-lige in državna reprezentanta Gregorja Jerončiča in Francesca Biribantija, ki sta skupaj osvojila 12 državnih naslovov. Jerončič šest s Salonitom v Sloveniji, dva v Nemčiji (Friedrichshafen) in dva v Italiji (Trento in Cuneo). Biribanti pa je osvojil naslov evropskega prvaka leta 2003 z Montalijem in dva državna naslova (Treviso in v Iranu z ekipo Paykan). Repenska telovadnica je v članku pohvaljena kot »draguljček«. (jng)

SMUČANJE - Tečaji, ki jih organizirajo smučarska društva Brdina/SPDG, Devin in Mladina

Krivulja (znova) raste

Tudi v letošnji zimski sezoni ponujajo vsa naša smučarska društva tečaje smučanja, ki so že v polnem teku. Večinoma se odvijajo na smučiščih v Forniju di Sopra. Društva SK Brdina, SK Devin, ŠD Mladina in SPDG si želijo čim bolj ublažiti finančne stroške, ki je v zadnjih letih zaradi gospodarske krize vse bolj oddaljal ljudi s smučarskih prog. Letos pa vsi beležijo rahel porast tečajnikov. Vabijo jih tudi z razčlenjeno ponudbo, saj vsako društvo ponuja nekaj, kar konkurenca nima ali skuša to prikazati na bolj učinkovit in eleganten način. Cena je vsekakor zelo podobna, skoraj politična, tako da je očitna razlika v ponudbi težko zaznavna.

Desno tečajniki SK Devin, spodaj desno mali smučarji SPDG in Brdine

SK BRDINA in SPDG Openci in Goričani so letos združili moči

SK Brdina in SPDG sta letos združila moči. »Združeni« smučarski tečaji so v Forniju, točneje na progi Varmost. Letošnja novost je, da lahko tečajniki v petdnevem paketu izbirajo med soboto ali nedeljo. Napor za društvo je torej večji.

Marko Piccini, SK Brdina: »Sodelovanje s SPDG je zelo uspešno. Do združitve je prišlo predvsem zaradi racionalizacije stroškov. Letošnja novost je tudi varstvo otrok. Ob sobotah se ti peljejo na smučišče s kombijem, ob nedeljah, ko jih je več, z avtobusom. Učitelji smučanja so tako iz našega društva (Brdina) kot z goriškega SPDG.«

Tečaj smučanja SPDG in SK Brdina je namenjen izključno otro-

kom. Pri openskem klubu ne izključujejo možnosti razširitve ponudbe tudi na starše, saj je že prišlo do tovrstnega povpraševanja. Ob sobotah se tečaja udeležuje 17 otrok, ob nedeljah pa 53, enakomerno razdeljenih med Goriško in Tržaško. Skupno je tečajnikov 70.

Tečaj s petimi smučarskimi termini stane 180 evrov. Vključeno je varstvo, kosilo in smučarska vozovnica po znižani ceni, ki velja za vse šole smučanja. Predvidene so še dodatne olajšave pri izbiri več kot pet smučarskih terminov ali v primeru številnih družin.

SK DEVIN

Najštevilčnejši

Smučarski klub Devin ponuja tečaje smučanja in deskanja na snegu za

vse starosti na smučiščih v kraju Forniju di Sopra. Deskanje v primerjavi s smučanjem ni doživelo večjega zanimanja, tečajniki pri Devinu pa so večinoma otroci. V otroški ponudbi SK Devin so vključene štiri celodnevne lekcije ali štiri popoldanske lekcije v sklopu tečaja Snežinka.

Dario Štolfa, SK Devin: »Letos beležimo rahel porast tečajnikov, ki obiskujejo šolo smučanja in nadaljevalne tečaje. Teh je približno 80. Najmlajšo skupino super baby sprint sestavlja 18 otrok ter skupino fun ski, ki sicer ni del tekmovalne ekipe. Ti najmlajši imajo tudi daljši smučarski program. Tečaja deskanja na snegu nismo uresničili. Opažam, da je splošno zanimanje za deskanje na snegu pri nas upadlo. Letos smo se odločili za en termin manj, saj smo lahko tako družinam ponudili nižjo ceno.«

Cena tečaja za otroke je 190 evrov. V ponudbi je preko trgovine Alternativa sport možen ugodnejši najem smučarske opreme, štirje smučarski dnevi in tekma za tečajnike v februarju. Možen je tudi avtobusni prevoz.

ŠD MLADINA

Manjši, toda bolj domači

Pri kriški Mladini so se prav tako odločili za pet celodnevni dni na snegu. Ponudbo smučarskega tečaja je obogatil še tečaj teka na smučeh, ki pa drugo leto zapored ni zaživel, predvsem za-

radi pomanjkanja snega v dolinah. Tečajniki ŠD Mladina so v glavnem otroci iz Križa.

Tamara Majer, ŠD Mladina: »Tečaji potekajo po želji staršev ob sobotah, tako, da so otroci ob nedeljah prosti. Tečaj obiskuje 19 otrok (lani 15). V drugi skupini (9 otrok) nadgrajujejo znanje otroci, ki bodo letos preživeli na snegu petnajst dni. Imamo še tretjo skupino sedmih otrok večinoma letnikov 2003, ki bo letos na snegu preživela najmanj 25 dni in se bo udeležila tudi tekem Primorskega pokala, zamejskega prvenstva in drugih. Možnost dajemo tudi tistim, ki si želijo predvsem rekreacijsko smučanje.«

Petdnevni smučarski tečaj ŠD Mladina stane 160 evrov, h kateremu je treba pristeti 10 evrov članarine. Odvija se v različnih smučarskih središčih v deželi. Prevoz na smučišča je zajamčen z društvenima kombijema.

Andrej Marušič

NOGOMET - 1. AL Trije goli v mreži bazovske Zarje

Zarja - Isontina 1:3 (0:1)

Strelec za Zarjo: Šestič iz 11-m v 49. Zarja: Pirra, Marković (Varglien), Jevnikar, Ferro (Franco), Barut, Šestič, Zucchini, Roviglio, Puzzer (Aiello), Marzini, F. Bernobi. Trener: Vitulič. Rdeč karton: Pirra.

V zaostalem srečanju 1. amaterske lige je sinoči Zarja na umetni travi pri Svetem Sergiju v Trstu drugič zapored izgubila. Tokrat je varovance trenerja Davorja Vituliča premagala Isontina, ki je izkoristila slab trenutek rdečih. Gostje so povedli v prvem polčasu. V četrti minuti drugega dela je Zarja izenačila s kazenskim strelom Šestiča. V nadaljevanju pa so igralci goriškega kluba še dvakrat zadeli v polno. Povrh tega je sodnik še izključil vratarja Pirro. Zarja je tako zamudila priložnost, da bi dohitela Domio na drugem mestu.

MATKOVIČ - Koprčan Valter Matkovič ni več trener ekipe Zaule v promocijski ligi.

Mladinci: Krasu točka

Ronchi - Kras Repen 1:1 (0:1)

Strelec za Kras: Mulé 25. Kras Repen: Zucca, Benetton, Racman, Košuta, De Leo, Facchin (Procacci), Carlevaris (De Caneva), Mulé, Milošević, Petraci, Cocman. Trener: Pahor.

Šest minut pred koncem so bili mladinci Krasa na zelo slabem igrišču še v vodstvu, naposled jih je izdala napaka na sredini igrišča. V prvem delu igre je Kras prevladoval. Gol je po predložitvi iz kota in odbiti žogi z voljem dosegel Mulé v 25. minuti.

Katrin Don v Cerknem peta

Na včerajšnjem veleslalomu v okviru mednarodnega FIS Race tekmovalja v Cerknem je Katrin zasedla 13. mesto (5. v kategoriji mlajših mladink, čas 1:52,97). Tudi včeraj (kot v torek) je zmagala Belorusinja Marija Škanova (čas 1:49,04). Pred njo, na 12. mesto, se je uvrstila Donova vrstnica in prav tako članica deželne ekipe, Tržačanka Elsia Andreassich. Danes in jutri bosta v Cerknem na programu še slaloma.

ŠD Mladina na zimovanju v Planici in na Trbižu

Kriška Mladina je v sodelovanju z ZSŠDI-jem organizirala zimovanje od 2. do 6. januarja. Štiridesetglava skupina je prenočevala v Olimpijskem športnem centru v Planici, ki je opremljen tudi s fitness centrom in telovadnico. Skupini devetnajstih otrok sta na smučišču na Trbižu vodila brata Ivan in Goran Kerpan, ki bosta otroke učila tudi na sobotnih društvenih smučarskih tečajih.

Košarka: Jadran bi kmalu presenetil

Under 20 elite

Ardita - Breg 53:62 (8:16, 14:11, 13:18, 18:17)

Breg: Gregori I., Pugliese, Schiano 11, Gregori L. 15, Crismani 15, Giuliani 4, Zobec 10, Coretti, Bazzarini 7; trener Kladnik. 3 točke: L. Gregori 3, Crismani 1, Schiano 1.

Tudi v drugo je bil Breg boljši od goriške Ardite. Brežani so nastopili oslabiljeni (brez Gellenija, Tula in že dalj časa odsotnega Grisonicha), domačini pa precej okrepljeni (vsaj v primerjavi s prvo tekmo). Breg je bil bolj prepričljiv in je bil celotno srečanje v vodstvu.

Jadran - Sistema Basket Pordenone 57:61 (15:20, 25:31, 42:45)

Jadran: Kojanec 5, Peric, Ridolfi 1, Ušaj 10, Kocijančič 14, T. Daneu 6, A. Daneu 8, Cettolo 12, Skoko 1, trener Mura. PON: A. Daneu (35); 3 točke: Cettolo 2, Kojanec 1, Kocijančič 1.

Jadranovcem, ki so spet nastopili v okrnjeni postavi, za las ni uspel podvig. Doma so izgubili proti doslej še nepremagani ekipi iz Pordenona. Kot kažejo posamezni izidi četrtin je bila tekma ze-

lo izenačena, v končnici pa so bili bolj pri-sebni gostje. Z združenimi ekipami je prvič v tem prvenstvu nekaj minut igral tudi Martin Ridolfi, da bi spet ujel pravo formo, saj je bil zaradi poškodbe dolgo časa odsoten.

Under 20 deželni

Dom - Laipacco 63:76 (20:18, 32:36, 43:56)

Dom: Cianetti 1, Franzoni 12, Coz 7, Čubrilo nv, Furlan 8, L. Antonello 16, M. Antonello 5, Peteani 10, Costi 2, Visintin 2. Trener: Dellisanti.

Košarkarji Doma so v deželnem prvenstvu Under 20 ponovno potegnili krajši konec. Tudi tokrat so bili varovanci trenerja Dellisantija tri četrtine popolnoma enakovredni vrstnikom iz Laipacca, usodna pa jim je bila tretja četrtina, ki so jo gostje zmagali z delnim izidom 11:20. Prvi polčas je bil namreč zelo izenačen, v tretji četrtini pa so domači nekoliko popustili, saj so zagrešili preveč napak, nasprotniki pa so jih kaznovali s hitrimi protinapadi in s serijo trojk, tako da so predčasno zapečatili srečanje. (av)

PLANINSKI SVET

Izlet po tržaški okolici

V upanju, da januarsko vreme ne bo preveč ponagajalo, načrtuje Slovensko planinsko društvo Trst za nedeljo, 24. januarja 2016, že tradicionalni izlet po tržaški okolici.

Letošnji nezahteven zimski sprehod bo potekal po poteh in klancih, ki povezujejo vasi Slivno,

Sempolaj in Praprot v občini Devin-Nabrežina. To so poti, ki so jih in jih še vedno uporabljajo domačini za vsakodnevne kmetijske in pašniške dejavnosti, po njih so hodili v preteklosti na delo v nabrežinske kamnolome ali po opravih iz kraja v kraj. Nastale pa so veliko prej, v prazgodovinskih časih, kot poti za pašo in kot trgovske poti. Po teh poteh je stekla pomembna rimska pot, ki je povezovala Oglej s Trstom in Reko, povezovala je tudi rimsko cesarstvo z Ljubljano in odpirala pot v Panonsko nižino. Pohodniki se bodo zbrali na trgu v Nabrežini ob 8.45, kamor pripelje tudi mestni avtobus številka 44, ter se z osebnimi avtomobili podali v Slivno, do izhodiščne točke pohoda. Pot je krožna, izlet je primeren za vse. Nujna primerna planinska obutev. Predvidene so tri do štiri ure lagodne hoje. Za morebitne informacije lahko pokličete na št. 040 413025 (Marinka).

»Drugače mladi« ob izlivu Soče

Skupina »Drugače mladi« ali skupina »over 70«, ki deluje v sklopu SPDT, nadaljuje svojo izletniško dejavnost. Danes načrtuje obisk gradeške lagune, točneje ogled naravnega parka »Isola della Cona«. Park je v tem zimskem času še posebno zanimiv, v teh mrzlih dneh je tu vse živo. Poleg ptic, ki domujejo v omenjenem okolju, lahko opazujemo tudi številne ptice na preletu. »Drugače mladi« vabijo prijatelje, ki so prosti tudi ob delavnikih, na zanimiv, nenaporen zimski izlet. Postanite v opazovalnicah ob sledil sprehod do izliva Soče. Sprehod, je primeren za vse, skupno traja približno tri ure. Vodil ga bo

Paolo Raseni. Pohodniki se bodo zbrali ob 9.00 pred Bowlingom v Devinu in z osebnimi avtomobili nadaljevali pot do lagune. Za morebitne informacije pokličite na tel. št. 040775312 (odgovarja Paolo Raseni).

Reinhold Messner bo v Ljubljani predaval dvakrat

Zaradi velikega zanimanja so organizatorji poskrbeli še za dodatno predavanje Reinholda Messnerja »Premikanje gora«, ki bo v sredo, 3. februarja ob 17. uri v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Drugo predavanje, ki je bilo že sprva v načrtu organizatorjev, bo kot po programu isti dan ob 19. uri.

Gorski vodniki: pripravljali tečaj in selekcije

Deželno združenje gorskih vodnikov razpisuje pripravljali tečaj in selekcije za usposabljanje, ki bo na sporedu šele med letoma 2017 in 2018. Prošnjo za sprejem na selekcije morate poslati do 15. februarja. Pripravljali tečaj pred selekcijami za usposabljanje gorskih vodnikov se bo začel že 30. januarja (turno smučanje) in se bo nadaljeval 31. januarja (ledno in kombinirano plezanje) ter 10. aprila (plezanje, športno plezanje). Pripravljali tečaj stane 320 evrov. Prošnjo za sprejem na pripravljali tečaj morate poslati do 27. januarja.

Prve štiri selekcije (plezanje na steni, ledno plezanje, kombinacija stena/led ter turno smučanje) bodo na sporedu od 1. do 3. marca ter 6. in 7. junija. Za informacije lahko pogledate na spletni strani www.guidealpinefriuliveneziagiulia.it ali pa pišete na elektronsko pošto info@guidealpinefriuliveneziagiulia.it.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv Dnevnik
20.50 Alpe Jadrans, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme
6.45 Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere
11.10 A conti fatti **12.00** La prova del cuoco
14.05 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto a ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: Don Matteo **23.40** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.15** Nad.: Il tocco di un angelo **8.00** Serija: Un ciclone in convento **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Cold Case **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Zio Gianni **21.10** LOL **21.15** Virus - Il contagio delle idee

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Storie maledette **23.15** Gazebo

RAI4

13.00 Heroes **14.35** Fairy Tail **15.30** Streghe **17.40** Novice **17.45** Rookie Blue **19.15** Web Series Collection **19.30** Supernatural **20.20** Ghost Whisperer **21.10** Fargo **23.05** Orange is the New Black

RAIS

14.40 Le Alpi viste dal cielo **15.35** I segreti del sottosuolo **16.35** I grandi della letteratura italiana **17.30** Memo - L'agenda culturale **18.25** Novice **18.30** 20.40 Passepartout **19.00** Una città, tre imperi **20.00** Divini devoti **21.15** Petruska: Born in The U.S.A. **23.30** Lo stato dell'arte **0.00** Fedele alla linea

RAI MOVIE

14.15 Film: After the Sunset (akc.) **15.55** Film: Bratz (kom.) **17.40** Novice **17.45** Film: California addio (vestern, '77) **19.30** Film: Porca vacca (kom., It., '82, i. R. Pozzetto) **21.15** Film: A prima vista (rom., '99)

23.20 Film: Il sospettato (dram.)

RAI PREMIUM

11.35 Nad.: Un posto al sole **12.25** Nad.: Il maresciallo Rocca **13.20** Nad.: Le ragazze di piazza di Spagna **13.50** Nad.: La ladra **14.50** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **14.55** Nad.: Cuori rubati **15.50** Serija: Un medico in famiglia **17.50** Novice **17.55** Serija: Cedar Cove **18.45** Nad.: Pasión Prohibida **19.30** Nad.: Terra Nostra **20.20** Nad.: Una grande famiglia **21.20** Boss in incognito **23.10** Serija: Lady Cop

RETE4

6.50 Nad.: Quincy **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: Scontro di titani (pust., '81) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Trappola sulle Montagne Rocciose (akc., '95, i. S. Seagal) **23.35** Film: Il tocco del male (triler, '98, i. D. Washington)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** 21.10 Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio cinque **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'invasenza

23.30 Film: Revolutionary Road (dram., '08, i. L. DiCaprio, K. Winslet)

ITALIA1

6.45 Risanke **8.25** Nad.: Una mamma per amica **10.25** Serija: Everwood **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Serija: E alla fine arriva mamma! **16.40** Nan.: La vita secondo Jim **17.35** Nan.: Mike & Molly **18.00** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Film: Captain America - Il primo vendicatore (akc., '11, i. C. Evans) **23.30** Serija: The Flash

IRIS

13.25 Film: Amore, piombo e furore (vestern, '78) **15.20** Film: Meo Patacca (kom., It., '72) **17.35** Film: The One & Only (rom.) **19.20** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Chocolat (dram., '00, i. J. Depp, J. Binoche) **23.25** Adesso cinema! **23.55** Film: L.A. Confidential (krim., '97, i. K. Spacey)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffe Break **11.00** L'arai che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.30** Serija: Il commissario Cordier **18.20** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita

LA7D

6.20 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **7.00** 11.50, 19.00 Cuochi e fiamme **9.00** 15.20 I menù di Benedetta **12.55** 0.50 Serija: In Treatment **13.30** 21.10 Nad.: Grey's Anatomy **17.05** Film: Può succedere anche a te (kom., '94, i. N. Cage) **18.55** Dnevnik

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **13.00** Didici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.45, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Qua la zampa **20.05** Happy Hour **21.00** Ring

LAEFFE

11.00 14.00, 20.00 Il cuoco vagabondo **13.05** Bourdain: Cucine segrete **15.00** Chef Sara in Asia **15.55** 19.00 David Rocco: Dolce vita **17.00** Jamie: Ricette a 5 euro **21.05** Film: Che - L'argentino (biogr., '08, i. B. del Toro) **23.40** Serija: L'ispettore Wallander

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** MasterChef Australia **15.45** 18.15 Fratelli in affari **16.45** Vendite impossibili **17.15** Tiny House - Piccole case per vivere in grande **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia

21.10 Film: L'erba di Grace (kom., '00, i. B. Blethyn)

DMAX

12.30 Flip Men **13.20** Recupero crediti **14.10** 20.20 Banco dei pugni **15.05** Turtleman **16.50** 21.10 Affari a quattro ruote **16.50** Airport Security **17.45** I maghi delle auto **18.35** Come è fatto **19.30** Affare fatto! **22.00** Due macchine da soldi **22.55** Salt Lake Garage

SLOVENIJA1

6.55 Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **12.00** Turbulenca **12.25** Nad.: Kako sem videl svet izpod mize **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Dok.: Pozdrav domovini **14.20** Slovenski utrinki **15.10** Brez meja **15.40** 18.05 Risanke in otroške serije **16.25** Profil **17.30** Ugriznimo znanost **17.55** Novice **18.00** Eko utrinki **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **20.55** Globus **21.25** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.05** Osmi dan **23.40** Panoptikum

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.00** Zgodbe iz školjke **9.00** Točka **10.15** Na naši zemlji **10.55** Kino fokus **11.00** Dobro jutro **14.25** Biatlon: SP (ž), sprint **16.00** Slovenski magazin **16.25** Dok.: Na poti s Hermanom Gvardjančičem **17.00** Halo TV **17.55** Odbojka: liga prvakov, ACH Volley - Vojvodina **20.30** Rokomet: EP (m), drugi del tekmovanja **22.05** Avtomobilnost

22.40 Film: Marley (biogr., '12)

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.50 Čezmenja Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** 19.45 Avtomobilizem **14.45** Klepet z... **15.15** Najlepše besede **15.50** Ciak Junior **16.20** Dok.: K2 **16.50** Slovenski magazin **17.20** Webolution **18.00** 22.50 Izostriev **18.35** 23.45 Vreme **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** TG dogodki **20.00** City Folk **20.30** Odbojka: liga prvakov, ACH Volley - Vojvodina **21.45** Drobline... **22.15** Glasba zdaj **23.20** Sledi

POP TV

7.00 Risane in otroške serije **8.30** 9.40, 11.00, 12.30 Tv prodaja **8.45** 15.45 Nad.: Italijanska nevesta **10.10** 17.05 Nad.: Odpuščenje ljubezni **11.15** Velika angleška pekarija **12.45** Dr. Oz **13.45** Nan.: Zdravnica maleda mesta **14.45** Nad.: Plamen v očeh **16.45** 18.55, 21.55 Novice in vreme **17.55** Nad.: Usodno vino **20.00** Film: Talisman (dram., '12, i. Z. Efron) **22.30** Serija: Kostri **23.25** Nad.: Buden

KANAL A

7.00 18.00, 19.50 Svet **7.55** 12.50 Serija: Odbita rodbina **8.20** 13.45 Nan.: Mrhi za šankom **8.45** Risanke **9.30** Top Gear ZDA **10.25** 11.40, 13.15 Tv prodaja **10.40** 18.55 Serija: Komisar Rex **11.55** Serija: Detektiv na Floridi **14.15** Film: Popolni moški (kom.) **16.10** 20.00 Nan.: Kar bo, pa bo **17.05** Serija: Nikita **21.00** Film: Vojna navijač (kom.) **22.45** Film: Morilca osamljenih src (krim., '06, i. J. Travolta)

PLANET TV

13.00 Tv prodaja **13.30** Nad.: Talenti v bellem **14.30** Ellen **15.35** Nad.: Želite, milord?

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

Z goriške scene ob 14.10 vsebuje med drugim prispevka o postopku vpisovanja Poti miru v Unescovo dediščino in o vgraditvi spominskih tlakovcev v goriške pločnike v spomin na deportirane židovske družine. V oddaji **Literarni pogovori** ob 18.00 bo gostja pred našim mikrofonom dr. Lucija Čok, univerzitetna predavateljica, bivša direktorica Znanstveno-raziskovalnega središča Koper, prva rektorica Univerze na Primorskem ter nekdanja ministrica za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije. Lucija Čok je pred časom objavila knjigo z naslovom SREČKO IN PETER - Esej o prijateljstvu med Srečkom Kosovelom in Petrom Martincem, profesorjem francoskega jezika na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

IRIS Četrtek, 21. januarja
 Iris, ob 21. uri

Chocolat

ZDA, Velika Britanija 2000
 Režija: Lasse Hallstrom
 Igrajo: Juliette Binoche in Alfred Molina

Neporočena Vianne Rocher s hčerko nekega dne prispe v zaspansko francosko vasico. Ko bogaboječi vaščani izvejo, da namerava tujka, ki sploh ne hodi k maši, v času posta odpreti čokoladnico, postaneta mati in hči nezaželeni vsiljivki. Vendar Viannina slastna čokolada zadržane prebivalce zapelje enega za drugim, tako da se sproti večina prebivalcev pregreši. Vsi razen župana, ki se še naprej upira slaščičarni. Kljub temu Vianne med vaščani naprej širi dobro voljo, ki zaceli marsikatero staro rano. Toda ko se ob rečnem bregu nekega dne ustavi skupina ciganskih popotnikov, njihov šarmantni voditelj Roux razburka tako mestne duhove kot tudi Viannina čustva.

VREDNO OGLEDA

16.40 Nad.: Esperanza **17.40** Film: Marley in jaz (kom.) **20.00** 22.40 Danes **20.25** Planet Debate **20.50** Vreme in šport **21.00** Film: Najboljši moški (rom., '09, i. A. Bleddel) **23.00** Serija: Preiskovalci na delu - N.C.I.S. **23.55** Nan.: Prijatelji

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 11.15 Mednarodni utrinki (Bruno Križman); 12.15 Tiste mrzle januarske noči; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Bruno Volpi Lisjak: Vojn po morju - 9. nad., sledi Music box; 18.00 Kulturne diagonale: Literarni pogovori, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Dobra zgodba; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled preditev; 10.00 RK svetuje; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Dopoldan in pol; 12.30 Opoldnevniki; 13.30 Poslovne informacije Primorske; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Glasbeni abonma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Od glave do rapa.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprema classifica; 11.00 Punto e a capo/Cultura e società; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00, 14.35, 18.00, 18.35, 21.00, 22.00 Glasba; 13.35 Ora musica; 14.00 Playlist; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 20.00 Cultura e società; 20.30 Punto e a capo; 0.00 Notte-tempo.

Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2016 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2016

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,

št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

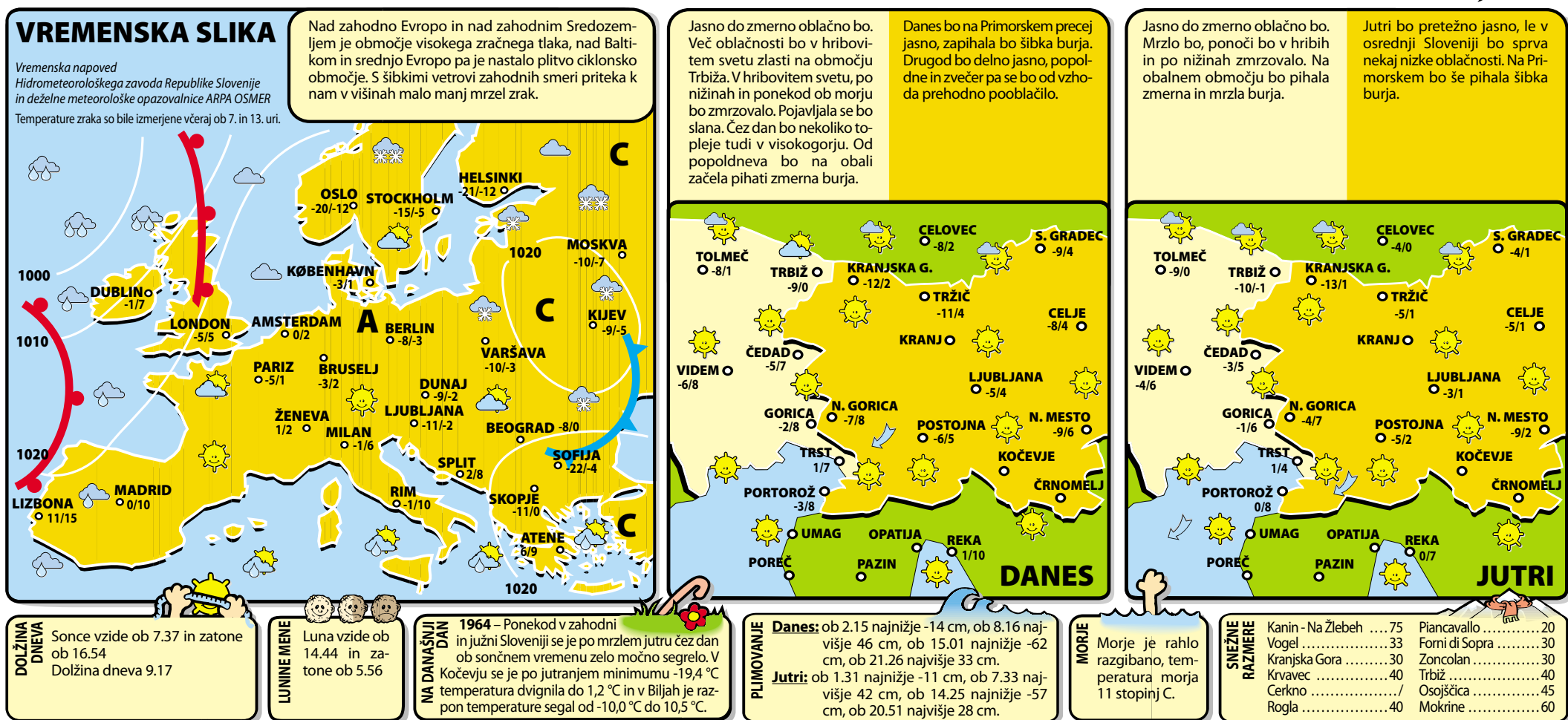
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

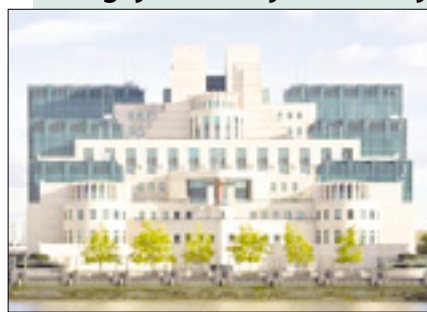
NEKOMERCIJALNI OGLASI

Erotična revija Penthouse po novem le še na spletu

NEW YORK - Izdajatelj erotične revije Penthouse FriendFinder je sporočil, da bo ogled golih deklet po novem možen samo še na spletu, saj tiskano revijo, ki je pol stoletja razveseljevala moške, pošiljajo v pokoj. Gre za novo vrsto žrtev prodora interneta, kjer je pornografije ali erotike več kot dovolj tudi zastoj. Sedež revije, ki jo je leta 1965 v Veliki Britaniji začel izdajati Bob Guccione, se iz New Yorka seli v Los Angeles. Guccione je revijo preselil v ZDA kot konkurenco Playboyu Hughu Hefnerju, ki pokaže malce več tistega, kar je običajno skrito pod perilom. Novica o selitvi Penthousea na internet sledi nedavni odločitvi Playboyja, da v reviji več ne bo golih žensk.

Za geje in lezbijke delodajalec leta obveščevalna agencija MI5

LONDON - Organizacija Stonewall, ki se bori za pravice istospolno usmerjenih, je britansko obveščevalno agencijo MI5 izbrala za delodajalca leta. Agencija se je med 4000 podjetji in institucijami uvrstila na prvo mesto. Pri izboru je sodelovalo okoli 60.000 zaposlenih. Po oceni Stonewalla je MI5 naredil pomembne korake pri vključevanju vseh skupin. MI5 še do leta 1990 ni sprejemal gejev in lezbijk v svoje vrste, saj so se obveščevalci bali, da bodo lahka tarča za izsiljevanje zaradi svoje spolne usmerjenosti. Vodstvo MI5 je navdušeno nad novim nazivom. Generalni direktor agencije Andrew Parker je dejal, da je naziv priznanje za storjeni napredek.

OCEANI - Do leta 2050, če ne bomo ustrezno ukrepali

Več plastike kot rib

Ob okoljski škodi vsako leto tudi zapravljamo embalažo vredno od 73 do 110 milijard evrov

Čoln pluje sredi »otoka« plastičnih odpadkov. Morski tokovi so na oceanih in na raznih morjih po svetu ustvarili že številne podobe plavajoče otoke umazanije. Znan je tisti na Pacifiku, ki je menda že skoraj dvakrat večji od površine ZDA

DAVOS - Do leta 2050 bo v oceanih več plastičnih odpadkov kot rib, če mednarodna skupnost ne bo sprejela drastičnih ukrepov za reciklažo te vrste odpadnih snovi, opozarja nova raziskava. Trenutno naj bi bilo v oceanih okoli 150 milijonov ton plastike.

Raziskava fundacije nekdanje jadralka Ellen MacArthur, ki promovira reciklažo v gospodarstvu, opozarja, da se globalno gledano velika večina plastične embalaže zavrže po enkratni uporabi. Svetovno gospodarstvo pa tako letno izgubi 95 odstotkov vrednosti plastične embalaže, vredne od 73 do 110 milijard evrov.

V raziskavi predlagajo nov sistem za zmanjšanje odlaganja plastike v naravi, predvsem v oceanih, ter iskanje alternativ surovi nafti in zemelj-

skemu plinu kot surovinama za izdelavo plastike.

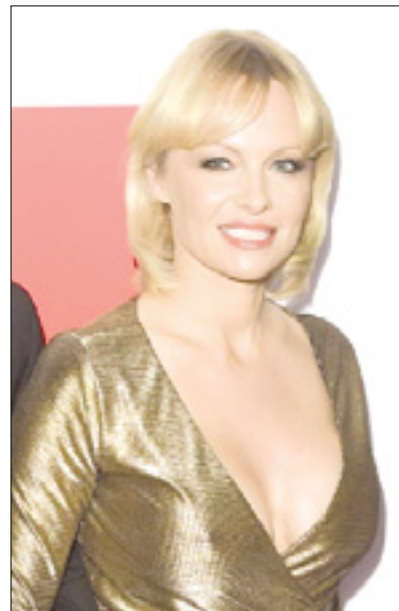
Vsako leto se v oceanih sveta znajde najmanj osem milijonov ton plastike, kar je praktično en tovornjak smeti vsako minuto, piše v raziskavi, ki je podatke vzela iz številnih virov, tudi McKinseyevega centra za gospodarstvo in okolje.

Če ne bo ukrepov, se bo količina plastike v oceanih do leta 2050 zvišala na štiri tovornjake smeti na minuto, po poročanju francoske tiskovne agencije AFP opozarja raziskava. Po nekaterih ocenah se trenutno v oceanih nahaja okoli 150 milijonov ton plastike.

Brez ukrepanja bo do leta 2025 v oceanih ena tona plastike na tri tone rib, do leta 2050 pa bo plastike že več kot rib, še piše v raziskavi.

FRANCIJA - Igralka razburila parlament

Pamela Anderson proti gosji pašteti

Pamela Anderson

PARIZ - Znana igralka in manekenka Pamela Anderson je v francoskem parlamentu poskrbela za pravo razburjenje, saj je kot aktivna zagovornica pravic živali podprla prizadevanja francoske ekološke zelene stranke EELV, ki se zavzema za prepoved pisanja gosi in rac za izdelavo gosje oz. račje paštete.

48-letno Pamela Anderson, rojeno v Kanadi, so si mnogi zapomnili po njeni vlogi v nanizanki Obalna straža, znana pa je tudi po fotografijah v reviji Playboy. Na njeni naslovnici se je namreč pojavila večkrat kot katera koli druga oseba. Andersonova pa je tudi aktivna članica neprofitne mednarodne organizacije za etično ravnanje z živalmi PETA, v okviru katere pogosto sodeluje pri raznih kampanjah za pravice živali. Prav zato sta jo Fundacija Brigitte Bardot in ekološka zelena stranka EELV povabili, naj jim pomaga pri sprejemanju zakona proti pitanju gosi in rac.

Jetra pitalnih gosi in rac oziroma gosja in račja pašteta (foie gras) velja za delikateso. Živali namenoma pitajo, da pridobijo do štirikrat povečana mastna jetra. Rejci trdijo, da naj živali ne bi trpele, a kljub temu je postopek v Nemčiji, Italiji, Švici in na Poljskem z zakonom prepovedan. Za razliko od teh držav v Franciji pitanje ni le dovoljeno, ampak je celo zaščiteno na najvišji ravni.

Prav zato kljub prisotnosti Andersonove sprejetje tovrstnega zakona v Franciji nima nobenih možnosti, saj mu nasprotujejo skoraj vse stranke. Francija letno proizvede 20.000 ton gosje paštete in jo izvažajo številne države, največ na Japonsko, v Španijo in Belgijo. »Kot Kanadčanka me je sram zaradi brutalnega ubijanja mladih živali za izdelavo empatija do številnih Francozov, ki jih je sram ob trpljenju gosi,« je med drugim dejala Andersonova. (sta)

Britanska policija zaradi napačnega zapisa v šolski nalogi zaslišala 10-letnega dečka

LONDON - Britanska policija je minuli mesec na severozahodu Anglije na zaslišanje privedla desetletnega muslimanskega dečka, potem ko je ta na uri angleščine v šolski nalogi napisal, da živi v "terrorist" (teroristični) hiši. Kot se je izkazalo je šlo za spodrsrljaj, saj je učenec želel napisati, da živi v vrstni "terraced" hiši.

Dečkovi učitelji niso prepoznali njegove napake in so ga v skladu z novimi protiterorističnimi pravili prijavili policiji. Kritiki sicer menijo, da so nova pravila osredotočena na muslimanske skupnosti. Policija je dečka zaslišala in pregledala računalnik pri njemu doma. Družina je zahtevala opravičilo policije in šole, je poročal britanski BBC. »Otroka ne bi smeli izpostaviti čemu takšnemu,« je povedal otrokov sorodnik ter dodal, da se deček sedaj boji pisati in uporabljati svojo domišljijo.